

**Oversikt
over vedtak og utvalgte saker
Tariffer og vilkår for overføring av kraft
2000**

Norges vassdrags- og energidirektorat

2000

Dokument nr 9

Oversikt over vedtak og utvalgte saker - Tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2000

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat

Forfatter: Inger Sætrang

Trykk: NVEs hustrykkeri

Opplag: 40

Forsidefoto:

ISSN: 1501-2840

Sammendrag: Dette dokumentet omhandler en oversikt over vedtak og utvalgte saker vedrørende tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2000. Dokumentet inneholder også en historisk oversikt over vedtak fra 1991 til 31.12.2000 som er blitt behandlet etter forskrift til energiloven 4 - 4 b, og forskrift: om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer § 12 - 5, 6 ledd, samt statistiske opplysninger om vedtakene i 2000.

Emneord: Vedtak
Konklusjon
Vurdering
Forespørsler

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

April 2001

Innhold

1. Innledning.....	4
2. Statistikk – vedtak.....	5
3. Vedtak og utvalgte saker i 2000.....	7

Vedlegg: Saksnr. 1 - 40

1. Innledning

Med hjemmel i forskriften til energiloven § 4 –4, punkt b) er NVE gitt myndighet til å godkjenne beregningsmåten for overføringstariffer og -kapasitet, og myndighet til å treffe avgjørelse når det oppstår uenighet om disse vilkårene.

Denne rapporten viser vedtak og utvalgte saker som er behandlet i 2000. De behandlede sakene presenterer forskjellige typer problemstillinger. Formålet med rapporten er å gi en oversikt over de saker som har vært til behandling. Konklusjoner fra den enkelte sak kan ikke ukritisk kopieres til andre saker. Vi tror imidlertid at rapporten gir en gjennomgang av saksbehandling som er nyttig for alle parter som har interesse av spørsmål vedrørende vilkår og tariffer for overføring i elektriske nett.

I konkrete problemstillinger bør en primært konsultere "Forskrift til energiloven": Forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 med endringer, sist av 18.februar 1999 nr.165 og Forskrift av 11.mars 1999 nr. 302 Om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer.

Kapittel 2 - statistiske opplysninger om vedtakene i 2000.

Kapittel 3 - oppstilling over behandlede saker samt klagepunktene og hvem som er part i saken. Dokumentet inneholder 40 behandlede saker, inklusiv 30 enkeltvedtak, hvor avgjørelsen er fattet av NVE i 2000. Videre gis det opplysning om hvorvidt saken er blitt behandlet av Olje- og energidepartementet.

2. Statistikk – vedtak

I det etterfølgende gis noen statistiske opplysninger vedrørende vedtak om tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2000.

Vedtak:

- Antall innkomne klagesaker
(rest tidligere + 27 nye saker i 2000): 37*)
- Antall saker der avgjørelse er fattet av NVE: 30*)
- Antall vedtak der NVEs avgjørelse er påklaget til
Olje- og energidepartementet (OED): 5

*) De resterende 7 sakene er ikke ferdigbehandlet i 2000.

2.1 Historisk oversikt - saksbehandling av vedtak: 1991 - 31.12.2000

Jr.forskrift til energiloven, paragraf 4-4 b, og forskrift: om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvissksomheten og overføringstariffer, § 12 – 5, 6.ledd.

	Nye saker i perioden	Rest fra forrige periode	Vedtak i perioden	Avsluttet u/vedtak og annet	Rest til neste periode	Antall som er påklaget	Klager i % av vedtak
1991/92	45	0	16	23	6	10	63
1993	94	6	32	19	49	9	28
1994	22	49	27	13	31	6	22
1995 1.halvår	29	31	16	5	39	4	25
1995 2.halvår	9	39	7	5	36	1	14
1996 1.halvår	21	36	16	8	33	6	38
1996 2.halvår	9	33	11	8	23	1	9
1997 1.halvår	22	23	21	4	20	10	48
1997 2.halvår	11	20	13		18	4	31
1998 1.halvår	11	18	14	2	13	3	21
1998 2.halvår	8	13	6	6	9	2	33
1999	15	9	14		10	7	50
2000	27	10	30		7	5	17
SUM	323		223	93		68	30

3. Vedtak og utvalgte saker - 2000

Dette kapittel inneholder behandlede saker samt enkeltvedtak som er fattet av NVE i 2000. Nedenfor gis det en oppstilling over behandlede saker samt klagepunktene og hvem som er part i saken. NVE har bl.a. fattet vedtak på i alt 30 saker iht. forvaltningslovens bestemmelser. Videre er det kommentert om saken er påklaget til Olje- og energidepartementet (OED) samt OEDs vedtak.
NVEs behandlede saker foreligger i brev form (nr.1 – 40).

SAK NR. 1

Netteier: Valdres Energi AS

Klager: Advokatfirma Smith Grette Wille v/advokat Ivar M.Mathiassen (SGW).
SGW representerer hytteeiere ved Kivostjernet på Aurdalsåsen i Valdres

Saken gjelder: *Klage på beregning av anleggsbidrag vedrørende hytteeiere.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 05.01.2000 199901488-10.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 2

Netteier: Troms Kraft Nett AS

Saken gjelder: *Spørsmål om beregning av anleggsbidrag i forbindelse med ombygging av et produksjonslokale til en bedrift i kraftverkets forsyningsområde, inklusiv trafo-rom.*

NVEs behandling: NVEs ref. 18.01.2000 199904270-2

SAK NR. 3

Netteier: Gjermå Energi AS

Klager: IGP representerer Scandinavian Airline System (SAS).

Saken gjelder: *Klage på beregning av anleggsbidrag i forbindelse med SASs etablering ved OSL Gardermoen.*

NVEs behandling: NVEs konklusjon 19.01.2000 199801998-5.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 4

Netteier: Statnett SF

Klager: Hadsel Energiverk AS v/Advokat Inge Fredriksen

Saken gjelder: *Klage på nekting av tilknytningskontrakt til sentralnettet og status som kunde.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 02.02.2000 199902594-13.

Påklage: Saken er påklaget til OED.

OED har i brev av 13.12.2000 sluttet seg til NVEs vedtak

SAK NR. 5

Netteier: Tussa Nett AS

Saken gjelder: *Tariffering av ulike kunder med uttak på lavspennnivå.*

NVEs behandling: NVEs ref. 02.02.2000 199904087-3.

SAK NR. 6

Netteier: Veiteberg Kraftverk (elvekraftverk)

Henvendelse fra: Ing. Hermod Seim

Saken gjelder: *Spørsmål om netteieren har rett til å kreve betaling for kostnader forbundet med måling og avregning i tillegg til vanlig innmatings-tariffer*

NVEs behandling: NVEs ref. 03.02.2000 200000237-2.

SAK NR. 7

Netteier: Firdakraft/Tussa Nett/Ytre Fjordane Kraftlag

Saken gjelder: *Spørsmål om tariffering av krafta i Åmela/Åheim.*

NVEs behandling: NVEs ref. 11.02.2000 199903946-6.

SAK NR. 8

Netteier: Kvinnherad Energi AS

Klager: Rosendal Elektrisitetsverk v/Energi Plan

Saken gjelder: *Videresalg av energi fra Rosendal el.verk til Fredheim Gartneri samt krav for leie av transformator i tillegg til full innmatings-tariff.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 15.02.2000 19990267-99

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 9

Netteier: BKK Nett AS

Klager: Njaal Haugland v/Jussformidlingen

Saken gjelder: *Klage på beregning av anleggsbidrag for tilkobling av Hauglands hytte til strømnettet i Masfjorden.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 22.02.2000 199904053-6.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 10

Netteier: Fredrikstad Energinett

Klager: Enggata Borettslag v/Bellona

Saken gjelder: *Klage på tariffene. Bellona ber om tilbud om lavere fastavgift til Enggata Borettslag basert på hovedsikringens størrelse eller på avlesning av (sommer- og) vinterforbruk.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 24.02.2000 200000044-2.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 11

Netteier: Vest-Agder Energiverk Nett AS

Klager: Hunsfos Fabrikker ASA

Saken gjelder: *Klage på utkobling av elektrokjeler, på grunn av spinning av optisk fiber rundt faselederne i everkets høyspentnett.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 24.02.2000 199904501-2.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 12

Netteier: Helgeland Kraftlag AL

Henvendelse fra: Polafas AS

Saken gjelder: *Spørsmål om nettleietariffering når det stilles gratis trafo-rom til disposisjon for kraftlaget.*

NVEs behandling: NVEs ref. 24.03.2000 200000594-2.

SAK NR. 13

Netteier: Akershus Nett AS

Henvendelse fra: Rustad Trommelservice AS

Saken gjelder: *Spørsmål om hvorvidt økning i nettleien fra 1998 - 1999 i everkets distribusjonsnett er tillatt.*

NVEs behandling: NVEs ref. 03.04.2000 200000562-4.

SAK NR. 14

Netteier: Hurum Energiverk

Klager: Bloc Watne

Saken gjelder: *Klage på beregning av anleggsbidrag i forbindelse med bygging av flere boenheter i Slindrebekk boligfelt i Hurum kommune.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 10.04.2000 200000767-2

Påklage: Saken er påklaget til OED.

OED har i brev av 11.12.2000 opphevet NVEs vedtak.

SAK NR. 15

Netteier: TrønderEnergi Nett AS

Klager: Hans Olav Brendberg

Saken gjelder: *Klage på fastsetting av anleggsbidrag i forbindelse med fornying av eksisterende nett til Brendbergs bosted.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 14.04.2000 200002432-7

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 16

Netteier: Istad Kraftnett AS

Klager: Prisaksjonen mot Istad Kraftnett v/Wilhelm Wilkens

Saken gjelder: *Klage på tariffer for Istad Kraftnetts småabonnenter.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 14.04.2000 199903779-5.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 17

Netteier: Ytre Fjordane Kraftlag

Klager: Geir Næss

Saken gjelder: *Klage på økt fastledd i nettariiffen til husholdningkunder fra 1999 til 2000.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 28.04.2000 200000645-4.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 18

Netteier: Borre Energi AS

Klager: Horten Boligbyggelag

Saken gjelder: *Klage på fastavgift i nettleien for fellesmålte anlegg.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 02.05.2000 200000751-4.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 19

Netteier: Meløy Energi AS

Klager: Ronny Goin

Saken gjelder: *Klage på økning i nettleien (overføringstariffen) fra 1999 til 2000 (p.g.a. overtakelse av gammelt everk) og ber om reduserte tariffer i en overgangsperiode.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 02.05.2000 200000385-6.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 20

Netteier: Nome Energi AS

Klager: Hans Olav Bakås

Saken gjelder: *Klage på gebyr av abonnement (abon.varighet under 1 år).*

NVEs behandling: NVEs vedtak 10.05.2000 199904269.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 21

Netteier: Valdres Energiverk AS

Klager: Morten A. Grinde

Saken gjelder: *Klage på beregning av anleggsbidrag i forbindelse med oppgradering av hovedsikringene.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 12.05.2000 199903639-4.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 22

Netteier: BKK Nett AS

Klager: Kraftkameratene AS v/Magne Haugen

Saken gjelder: *Klage på fastsettelse av kostnader i forbindelse med tilkopling av minikraftverk til ledningsnettet.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 12.05.2000 199903388-4.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 23

Netteier: BKK Nett AS

Klager: Sotra Steinindustri AS

Saken gjelder: *Klage på økning av nettleien som effektmålt næringskunde.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 22.05.2000 200001203-3.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 24

Netteier: Nordkraft AS

Henvendelse fra: Ballangen Energi AS

Saken gjelder: *Spørsmål vedr. Nordkrafts regionalnettstariffer for år2000.*

NVEs behandling: NVEs ref. 31.05.2000 200000083-2.

SAK NR. 25

Netteier: Akershus Nett AS

Klager: Sverre Sandberg

Saken gjelder: *Klage på for høy nettleie til hyttekunder.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 07.07.2000 200002327-2.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 26

Netteier: Vest-Telemark Kraftlag

Klager: Jan Wærstad

Saken gjelder: *Tariffering av innmating fra mini-/mikrokraftverk.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 04.08.2000 200000690-4.

Påklage: Saken er anket og er til behandling i NVE.

SAK NR. 27

Netteier: Lofotkraft AS

Klager: Betong & Entreprenørsentret AS

Saken gjelder: *Klage på beregning av anleggsbidrag.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 23.08.2000 200000550-4.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 28

Netteier: Statnett SF

Henvendelse til: SFO, PIL, Enfo

Saken gjelder: *Søknad om dispensasjon ved utforming av sentralnettstariffen for 2001 fra § 15-2 andre ledd, i forskrift av 11.mars 1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (tarifforskrift).*

NVEs behandling: NVEs vedtak 05.09.2000 199904815-10.

Påklage: Saken er påklaget til OED av Prosessindustriens Landsforening (PIL) 15.09.2000, Norske Skogindustrier ASA 22.09.2000, Elkem ASA 25.09.2000, Borregaard Industrier Ltd 26.09.2000 og Norsk Hydro ASA 26.09.2000. OED har i brev av 21.12.2000 sluttet seg til NVEs avgjørelse.

SAK NR. 29

Netteier: Lofotkraft AS

Klager: Moskenes Fiskeindustri AS v/ advokat Tjønndal

Saken gjelder: *Klage på for høy overføringstariff - høye effekttopper.*

NVEs behandling: NVEs konklusjon 11.10.2000 199800239-11.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 30

Netteier: Nord Trøndelag Elverk

Henvendelse fra: Bendik Christensen

Saken gjelder: *Spørsmål om nettleie i Nord Trøndelag Elverk.*

NVEs behandling: NVEs ref. 20.10.2000 200003416-2.

SAK NR. 31

Netteier: Søndre Follo Energi

Henvendelse fra: Odd Arne Nissen

Saken gjelder: *Klage på økt nettleie i Søndre Follo Energi etter overtakelse av nettkundene i Oppegård.*

NVEs behandling: NVEs ref. 20.10.2000 200003275-4.

SAK NR. 32

Netteier: Hedmark Energi AS

Klager: Lise Sjølie v/Knut Kongsrud

Saken gjelder: *Klage på beregnet anleggsbidrag.*

NVEs behandling: NVEs konklusjon 20.10.2000 200002019-4.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 33

Netteier: AL Uvdal Kraftforsyning

Klager: Uvdal Maskinfabrikk AS

Saken gjelder: *Klage på nettariffene - fellesmåling - trafoer plassert på bedriftens område.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 25.10.2000 200001025-4.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 34

Netteier: Varanger Kraft

Klager: Harald Pedersen

Saken gjelder: *Klage på beregning av anleggsbidrag i forbindelse med økt strømforsyning.*

NVEs behandling: NVEs konklusjon 25.10.2000 200002117-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 35

Netteier: Selbu Energiverk AS
Klager: Jim Asle Hegge

Saken gjelder: *Klage på bruk av effektaggift.*

NVEs behandling: NVEs konklusjon 25.10.2000 200002967-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 36

Netteier: BKK Nett AS
Klager: Åsane Bofelleskap v/Ingeniørfirma Gjesvik

Saken gjelder: *Klage på beregning av anleggsbidrag.*

NVEs behandling: NVEs vurdering 25.10.2000 200001452-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 37

Netteier: Aust-Agder Energinett AS
Klager: Karl Johan Sørensen

Saken gjelder: *Klage på økt nettleie ved fusjon - Arendal Energiverk og Aust-Agder Kraftverk.*

NVEs behandling: NVEs konklusjon 30.10.2000 200002860-8.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 38

Netteier: Vest-Agder Energiverk Nett AS

Saken gjelder: *Beregning av effektledd i blandet punkt - Hunsfos fabrikk og VAE Energi sine kraftstasjoner i Hunsfossen.*

NVEs behandling: NVEs ref. 02.11.2000 200000804-3.

SAK NR. 39

Netteier: Statnett SF

Klager: Prosessindustriens Landsforening (PIL)

Saken gjelder: *Klage på sentralnettstariffen for 2001- NVEs vurdering.*

NVEs behandling: NVEs vedtak 27.11.2000 200003592-22.

Påklage: Saken er påklaget til OED.

OED har foreløpig ikke fattet noe endelig vedtak.

SAK NR. 40

Netteier: Nord Troms Kraftlag AS

Klager: Peder Tamsberg

Saken gjelder: *Spørsmål om variasjon av fastleddet i nettariffen i ulike områder.*

NVEs behandling: NVEs konklusjon 14.12.2000 200004086-4.

Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 1

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Valdres Energi A.S
Spikarmoen
2900 FAGERNES

Vår dato: 05. 01. 2000

Vår ref.: NVE 199901488-10 mt/ave
Arkiv: 912-653.4/Valdres Energiverk AS
Deres dato::02.09.1919
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum

Middelthuns gate 29
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

RØD KOP!

Klage på beregning av anleggsbidrag

Advokatfirmaet Smith Grette Wille v/advokat Ivar M. Mathiassen (SGW) har i brev av 24. mars 1999 klaget på Valdres Energiverk vedr. beregning av anleggsbidrag. SGW representerer flere hytteeiere ved Kivostjernet på Aurdalsåsen i Valdres.

VE har fremsatt sine merknader i saken i brev 21. juni 1999. I brev av 2. september 1999 har SGW gitt sine kommentarer til VEs merknader. Vi vil også vise til et møte mellom VE og NVE 22. oktober 1999 i Oslo der denne saken ble diskutert.

SGWs anførsler

SGW skriver i sitt brev av 24. mars at de aktuelle hytteeierne i mer enn 10 år har arbeidet med å bli tilknyttet VEs nett i området. SGW aksepterer at det eksisterende nettet i området er overbelastet og at en tilknytning av de aktuelle hyttene krever vil kreve at det føres fram en ny høyspentlinje/-kabel til området.

I følge SGW fremla VE allerede i 1995 konkrete planer for forsterkning av nettet i området. Disse planene ble ikke iverksatt. Etter ny kontakt mellom partene skriver VE i brev av 16. juli 1997 til SGW at energiverket snarlig vil gjenoppta planleggingsarbeidet for nettanlegget i området og at dette arbeidet vil bli avsluttet vinteren 1998. Det heter også i VEs brev at "*Selve byggingen av anlegget startes opp og fullføres i løpet av sommeren/høsten 1998*".

Ett år senere, kfr. VEs brev av 15. juli 1998, sender VE et tilbud om tilknytning til strømmettet i området. VE har nå beregnet anleggsbidraget til kr 46.700,- per hytteeier basert på 26 nye tilknytninger. VE skriver i sitt brev at tilbudet står ved lag til 15. august 1998. Da bare 13 hytteeiere godtok tilbudet ble anleggsbidraget per kunde øket til kr 74.000,- Dette er det redegjort for i VEs brev av 24. september 1998 til hytteeierne. Det heter også i brevet at dette anleggsbidraget "*vil gjelde videre i dette området for alle nye tilkoblinger*." Brevet er samtidig en ny invitasjon til de interesserte hytteeierne i området om å svare på tilbudet innen 9. oktober 1998. Med bakgrunn i mottatte svar på denne henvendelsen skriver VE i brev av 15. oktober 1998 at den dårlige oppslutningen om prosjektet

gjør at energiverket ikke kan gjennomføre prosjektet, hvis ikke en eller flere av de impliserte hytteeierne kan gi bindende tilsagn om fullfinansiering av prosjektet.

SGW anfører i sitt brev av 24. mars at VEs stadige utsettelse av prosjektgjennomføringen har hatt en ugunstig virkning for de aktuelle hytteeierne. SGW skriver bl.a. at *"Forsinkelsen av prosjektet skyldes Energiverket og har medført at anleggsbidraget er blitt vesentlig høyere enn forutsatt. Klagerne finner det urimelig at dette skal belastes dem."* SGW viser her til at det under tiden er gjort endringer i retningslinjer/forskrifter for beregning av anleggsbidraget som i seg selv har ført til en relativ økning i anleggsbidraget.

SGW aksepterer som nevnt nødvendigheten av å forsterke overføringsnettet i området for at nye tilknytninger skal kunne gjøres, men mener at forsterkningen av anlegget vil være til nytte både for allerede tilknyttede hytteeiere og for planlagte hyttefelt beliggende i nærheten av det aktuelle hytteområdet. SGW mener at VE ikke har tatt hensyn til dette i sine beregninger og derfor henført en for stor andel av investeringskostnadene til hytteeierne ved Kivostjernet.

VE har sagt til villig til å forskuttede et beløp tilsvarende kr 165 000,-, dvs. anleggsbidraget fra 4 kunder, men VE vil bare yte dette bidraget hvis minst 20 av de aktuelle kundene aksepterer tilbudet eller eventuelt at noen sier seg villig til å forskuttede for de resterende. Av det beløpet som er forskuttet av VE og de øvrige hytteeiere, skal VE først få dekket sin forskutting ved nye tilknytninger. Deretter vil hytteeierne sine forskudd bli refundert, men bare for nye tilknytninger som skjer de første fem år. SGW anfører at *"denne refusjonsordningen oppfattes som høyst urimelig og bidrar til å velte risikoen for prosjektet over på kundene."*

SGW hevder videre at det er i strid med NVE sine retningslinjer når VE legger det faktiske antallet nytilknytninger til grunn for sine beregninger, og ikke det forventede antall kunder som skal tilknyttes.

SGW mener også at diskonteringsfaktoren ved anleggsbidragberegningen må økes, da det forutsettes utstrakt bruk av jordkabler som må forventes å ha en høyere levetid enn 30 år. Denne type anlegg fører også til lavere drift- og vedlikeholdskostnader slik at det ikke er rimelig å bruke lavest tillatte justeringsfaktor for inntektsberegningen.

Avslutningsvis hevder SGW at VE ved flere anledninger har nektet å gi informasjon om prosjektet til interesserte kunder. SGW oppfatter dette som et klart brudd på den informasjonsplikten som er nedfelt i NVEs retningslinjer.

VEs kommentarer

VE viser i sine kommentarer til at energiverket pga. kapasitetsproblemer, både prosjekterings- og utbyggingsmessig, ikke har kunnet gjennomføre nødvendige nettforsterkninger i den takt som søknader om tilknytninger har kommet inn. Dette har spesielt gått ut over hytteeierne. I møtet med NVE 22. oktober gir for øvrig VE tilkjenne at nettselskapet pga. dette ikke ser det som urimelig å legge til grunn den beregningsmodell som er nedfelt i NVEs retningslinjer for beregning av overføringstariffer av november 1997 for disse konkrete tilknytningene.

I den aktuelle saken er det bare en mindre andel av kostnadene som forutsettes til forsterkning av eksisterende anlegg, og som må gjennomføres for å oppfylle leveringskvaliteten til de kundene som allerede er tilknyttet nettet i området. Disse kostnadene er anslått til kr 62.000,-, og er ikke belastet de nye anleggene.

Når det gjelder fordelingen av anleggsbidrag på den enkelte kunde, og krav og vilkår for bruk av forskuttering/refusjon, skriver VE bl.a. at "*Hvis vi ser på tilfellet med 13 hytter, vil prisen bli kr 84.831,- pr anlegg. Dette anses ikke som noen forskuttering. Dersom det skulle tilkomme flere anlegg senere, vil prisen bli den samme for disse.*", og det heter videre "*At dette beløpet tilfaller e-verket er ikke til å unngå. Vi kan ikke gå inn på refusjonsordninger overalt hvor det beregnes anleggsbidrag og det er en sjanse til at det kan komme flere senere.*"

VE anfører at kostnaden ved de aktuelle forsterkningene er fordelt på antall hytter som er bygget i området, samt godkjente hyttetomter, og VE hevder at de ikke har vært kjent med at det foreligger planer om nye utbygginger i området. Hvis det foreligger slike planer og disse kan dra nytte av de planlagte nettinvesteringene, vil VE også revurdere det tilbudet som er sendt til de hytteeierne som omfattes av denne saken, og i tilfelle justere anleggsbidraget.

VE oppgir at gjennomsnittsforsbruket til hyttekundene i sitt forsyningsområde for 1997 og 1998 er hhv. 5.330 og 5.468 kWh. Når VE i den aktuelle saken har benyttet 5.000 kWh i sine beregninger skyldes dette at store hyttekunder på bl.a. Beitostølen drar opp gjennomsnittsforsbruket.

Til spørsmålet om mangelfull informasjon skriver VE at "*Detaljene i våre budsjetter er ment som arbeidsredskap og er ikke produsert med tanke offentliggjøring.*"

NVEs vurdering

§ 15 - 4 i NVE forskriften omhandler regelverket for beregning av anleggsbidrag. Det heter i paragrafens 1. ledd at "*Nettselskapene kan fastsette og innkreve anleggsbidrag når anleggskostnadene ved å knytte nye kunder til nettet eller ved å forsterke nettet til eksisterende kunder er høye i forhold til nåverdien av de økte inntekter som følger av disse investeringene.*" Det er derfor ingen tvil om at de aktuelle tilknytningene faller inn under denne bestemmelsen, og VE kan innkreve et anleggsbidrag avhengig av lønnsomheten ved det aktuelle prosjektet.

VE erkjenner nødvendigheten av å forsterke overføringsnettet til de allerede tilkoblede hyttekundene i området, og at dette må gjøres uavhengig om det vil bli tilkoblet nye kunder i området rundt Kivostjernet. En eventuell ny høyspenningslinje i området vil også ha gunstig virkning for de eksisterende hyttekundene, og vil medføre at omfanget av nødvendige nettinvesteringer i området kan reduseres. VE hevder å ha tatt hensyn til dette. VE har anslått verdien av dette til kr 62.000,-, og har gjort et fratrekk tilsvarende dette beløpet ved fastsettelse av anleggsbidraget til de hyttekundene som omfattes av denne saken. NVE er enig i at det gjøres et fradrag tilsvarende den besparelse dette vil ha i forhold til nødvendige investeringer som VE uansett vil måtte gjennomføre. NVE har ikke vurdert den pengemessige verdien av denne besparelsen, men forutsetter at VE gjør et anslag som står i rimelig forhold til den besparelse som energiverket faktisk vil få hvis det bygges et nytt høyspenningsnett fram til Kivostjernet.

SGW viser også til at det er planlagt bygging av nye hytter i nærliggende områder som vil kunne forsynes fra en ny høyspentkabel, og hevder at også disse må henføres en relativ andel av investeringskostnadene. VE hevder i sitt brev av 21. juni at de ikke er kjent med at det foreligger slike planer. Energiverket har imidlertid etter dette mottatt en søknad/forespørsel om tilkobling til strømmettet fra en utbygger som planlegger oppsetting av 16 nye hytter i området. Etter NVEs vurdering må VE vurdere realitetene i denne søknaden. I den grad disse kundene vil kunne nyttiggjøre seg av den planlagte høyspentkabelen skal dette hensyntas i anleggsbidragsberegningen.

Iht. § 15 - 4 i forskriften skal som nevnt anleggsbidraget fastsettes bl.a. med bakgrunn i forventet økning i energioverføringen som følge av utbyggingen. Det følger av dette at netteier må vurdere hvor

mange kunder som med en viss sannsynlighet kan tenkes å bli tilknyttet det aktuelle nettet, og på denne bakgrunn anslå kundenes "*forventete energiuttak*". Forskriften gir ingen direkte føringer om hvordan slike forventningsverdier skal fastsettes, med det forventes at nettselskapene legger til grunn realistiske anslag. Dette innebærer at det i områder med stor etterspørsel etter tomter og hytteeiendommer vil være riktig å legge til grunn alle de tomtene/hyttene som kan forsynes, mens det i mindre attraktive områder vil være riktig å legge til grunn et lavere antall tilknytninger enn det som f.eks. er godkjent i reguleringsplanene for området.

I den grad er det store usikkerhet om antall kunder som vil tilknyttes nettet, og når denne forutsetningen i vesentlig grad vil påvirke størrelsen på anleggsbidraget for den enkelte kunde bør nettselskapene ta hensyn til dette i de tilknytningsavtaler som inngås med kundene. Dette kan f.eks. gjøres ved at slike tilknytningsavtaler åpner for at anleggsbidraget kan reberegnes og gjøres avhengig av hvor mange kunder som faktisk velger å koble seg til overføringsnettet.

VE har selv gått inn for en slags forskutteringsordning med de aktuelle hytteeierne. Det framstår imidlertid som noe uklart hva som ligger i dette, da energiverket har ulike tilnærminger avhengig av hvor mange hytteeiere som velger å knytte seg til nettet. NVE mener uansett at det i denne saken er usikkerhet mht. hvor mange kunder som vil knytte seg til strømmettet, og at det derfor vil være riktig å inngå en avtale om reberegning av anleggsbidraget. NVE ser det ikke som urimelig at kundene selv må forskuttre en vesentlig del av kostnadene. NVE ser det heller ikke som urimelig at VE først blir refundert sin andel av forskuddet ved nye tilknytninger, og dernest hytteeierne. VE har satt en grense for slike refusjoner til 5 år. Etter NVEs vurdering bør tidsperspektivet være lenger, og i dette tilfelle minst 10 år.

SGW argumenterer for at diskonteringsfaktoren bør settes lavere enn 7 pst. p.a., fordi levetiden på dette anlegget må antas å ha en lengre levetid enn 30 år. NVE vil påpeke at diskonteringsfaktoren og levetiden fastsettes uavhengig av hverandre. NVE har for øvrig ingen innsigelser mot at VE har lagt til grunn disse forutsetningene. Vi kan imidlertid nevne at en noe øket levetid i svært liten grad vil påvirke anleggsbidragets størrelse.

VE har i inntektsberegningen satt gjennomsnittsförbruket for nye hyttetilfnytninger til 5.000 kWh. Som nevnt i det ovenstående er dette basert på et nedjustert gjennomsnittsförbruk for de eksisterende hyttekundene. Vi vil også her vise til forskriftens § 15 - 4, 4. ledd, om at kundens "*forventede energiuttak*" skal legges til grunn. Det er m.a.o. ikke *nåværende* energiuttak for sammenlignbare hyttekunder som skal benyttes. NVE forventer at VE tar hensyn til dette i sine beregninger.

Netteiers informasjonsplikt er omtalt i forskriftens § 11 - 5, der det bl.a. heter at "*Nettselskapene plikter på forespørsel og innen rimelig tid å gi kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for egne tariffer og beregningen av tariffene for de ulike kundegrupper.*" Definisjonen av tariffer framkommer av forskriftens § 1-3, 21. ledd der det heter at overføringstariffer er å forstå som "*alle tariffer og andre økonomiske vilkår som nettselskapet fastsetter for tilfnytning og overføring av elektrisk energi.*" Det er derfor klart at også beregninger om anleggsbidraget faller inn under den nevnte bestemmelse om informasjonsplikt.

Med bakgrunn i nettselskapenes monopolstilling har disse en utvidet informasjonsplikt i forhold til f.eks. virksomheter som opererer i et konkurranseutsatt marked. VE kan derfor heller ikke holde tilbake opplysninger som en kunde måtte ønske for at denne skal kunne vurdere de beregninger som er gjort av nettselskapet. Den utvidede informasjonsplikten er også å forstå slik at nettselskapet må kunne organisere og tilrettelegge datamaterialet på en måte som er forståelig for kunden. VE har derfor handlet i strid med forskriften om de har holdt tilbake opplysninger som er nødvendige for at kunden

skal kunne vurdere de beregninger som er gjort av nettselskapet. NVE finner også å ville understreke forskriftens krav om at slike opplysninger skal legges fram innen rimelig tid.

Vedtak

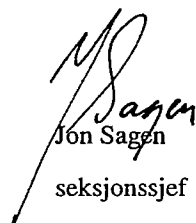
NVE vil vise til § 16 - 1 i Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsrammer for nettvirksomheten og overføringstariffer av 11. mars 1999 nr. 302 der det heter at "*Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven*". Med bakgrunn i denne bestemmelse vil vi be om at Valdres Energi A.S foretar en ny beregning av anleggsbidraget basert på de vurderinger og forutsetninger som er gjort i det ovenstående.

Med hilsen

Jan Moen

avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

SAK NR. 2

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOP

Troms Kraft Nett AS

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

9291 TROMSØ

Vår dato: 18. 01. 2000
Vår ref.: NVE 199904270-2 mt/ave
Arkiv:
Deres dato: 04.11.1999
Deres ref.:

Saksbehandler:
Venjum Arne
22 95 92 58

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Beregning av anleggsbidrag

Vi viser til Deres brev av 4. november 1999.

Troms Kraft Nett (TKN) viser i brevet til en bedrift som planlegger å bygge om sine produksjonslokaler og samtidig øke sine energiuttak. Som følge av disse planene må det gjennomføres investeringer i overføringsnettet til denne kunden. TKN viser til at selskapet har disponert et trafo-rom i den "gamle" bedriften, og at dette rommet ble renoveret for 5 år siden. Kostnadene ved denne renoveringen ble i sin helhet dekket av TKN. Kundens utbyggingsplaner innebærer bl.a. at eksisterende trafo-rom blir revet.

Da kunden krever trafo-rommet revet er det TKNs oppfatning at pga. trafo-rommets forholdsvis korte levetid må den aktuelle kunden bære en kostnad tilsvarende trafo-rommets restverdi. Dette innebærer at når anleggsbidraget skal beregnes for omleggingen/forsterkningen av anlegget vil dette beløpet komme i tillegg til et eventuelt anleggsbidrag.

TKN stiller i denne forbindelse følgende spørsmål:

- Hvordan skal TKN etterberegne restverdi for det gamle traforommet hvor det gjenstår en avskrivningstid på 15 år?
- Hva blir anleggsbidraget for det nye traforommet basert på NVEs regler for beregning av anleggsbidrag?

NVEs vurdering

Når investeringer skal gjennomføres vil det alltid være en viss usikkerhet knyttet til de forutsetninger som danner grunnlaget for investeringsbeslutningene. Denne usikkerheten innebærer at det i varierende grad vil være en økonomisk risiko for selskapet når det gjøres investeringer i nettvirksomheten. I den tildelte inntektsramme er det tatt hensyn til denne risikoen ved at det er gjort et risikopåslag på 2 prosent. Dette risikopåslaget er forutsatt å skulle dekke netteiers normalrisiko.

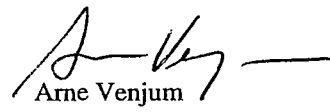
Investeringer i nettvirksomheten kjennetegnes bl.a. ved at anleggene har en forholdsvis lang teknisk levetid. Med bakgrunn i den lange tekniske levetiden må det etter NVEs oppfatning kunne påregnes at særlig kundespesifikke nettanlegg til næringskunder i enkelte tilfeller vil ha en kortere økonomisk enn teknisk levetid. Etter NVEs vurdering må dette kunne regnes som en normalrisiko og kostnadstapet forventes å bli fanget opp gjennom risikopåslaget i inntektsrammen. NVE kan derfor heller ikke være enig i at TKN i det aktuelle tilfellet krever at kunden betaler et beløp tilsvarende restverdien av det arbeidet som ble utført i trafo-rommet.

Hva gjelder beregning av anleggsbidraget i dette tilfellet skal TKN legge til grunn den bestemmelse som er innarbeidet i § 15 - 4 i NVE-forskriften av 11. mars 1999 nr. 302. Som nevnt i det ovenstående skal TKN i denne beregningen ikke ta hensyn til den restverdi som måtte ligge i det eksisterende anlegget. For øvrig kan alle kostnader iht. beskrivelsen i § 15 - 4 tas med, herunder kostnader til nytt trafo-rom.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jon Sagen', is written over the typed name and title.

Jon Sagen
seksjonssjef

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Arne Venjum', is written over the typed name and title.

Arne Venjum
rådgiver

SAK NR. 3

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPPI

Gjermå Energi AS
Postboks D
2051 JESSHEIM

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Vår dato: 19. 01. 2000

Vår ref.: NVE 9801998-5 mm/ave

Arkiv: 653.4

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Arne Venjum

22 95 92 58

Beregning av anleggsbidrag

Vi viser til brev av 14.05.98 fra IGP AS til NVE. IGP har sendt brevet på vegne av Scandianavian Airline System (SAS). IGP hevder at Gjermå Energi (GE) har fastsatt et urimelig høyt anleggsbidrag for SAS i forbindelse med flyselskapets etablering ved OSL Gardermoen.

GE har gitt sine kommentarer i saken i brev av 08.03.99 til NVE. IGP er i brev av 25.03.99 fra NVE bedt om å kommentere GEs anførsler. GE har gitt sine tilleggsmerknader i brev av 25.06.99.

NVE har myndighet til å gripe inn i saken i medhold av forskrift av 07.12.1990 nr. 959 (energilovforskriften) § 4-4 litra b) 7. ledd slik den lød før endringen av 18.02.1999, sammenholdt med § 16-1 i forskrift av 11.03.1999 nr. 302 (forskrift om kontroll av nettvirksomhet).

Faktiske opplysninger

Ved etableringen av OSL Gardermoen måtte SAS flytte diverse driftsanlegg til Gardermoen, og ønsket derfor å knytte seg til GEs overføringsnett i området. SAS er så langt koblet opp mot GEs 22 kV kabelnett gjennom tre trafostasjoner med en samlet installert kapasitet på 9200 kVA. I tillegg er en fjerde netstasjon under bygging. Per utgangen av 1997 er SAS fakturert anleggsbidrag på til sammen vel 3,2 mill. kr.

Partenes anførsler

IGP hevder i sitt brev av 14.05.98 at GE ikke har tatt "*hensyn til de anbefalinger om beregning av anleggsbidrag som er vist til i bl.a. "Retningslinjer for beregning av overføringstariffer", Oktober 1995.*", og mener videre at det må "*være riktig å referere til retningslinjene av 1995 så lenge planleggingen av bl.a. SAS' anlegg ble igangsatt i perioden 1995-97.*"

IGP anfører videre at den spesifikke framføringskostnad som GE har lagt til grunn ved beregningen av anleggsbidraget til SAS sine anlegg på Gardermoen er satt for høyt. Dette begrunnes med at SAS sine installasjoner må anses som mer konsentrerte enn andre næringsrettete installasjoner i GEs forsyningsområde både innen- og utenfor flyplassområdet. Herunder vises også til at påliteligheten i forsyningen til SAS ikke er forutsatt å være høyere enn for andre næringsvirksomheter.

I sitt brev av 25.06.99 understreker IGP at det som klagen først og fremst gjelder er "GE's prinsipp om at 75 % av total kostnad for anlegg som forsyner næringsvirksomhet skal dekkes inn med anleggsbidrag."

IGP framfører i tillegg en rekke momenter som de mener burde vært tatt hensyn til ved beregningen av anleggsbidraget. Noen forhold det vises til er;

- Sammenlagringsvirkningen. IGP viser her til at SAS' ulike installasjoner har sine effekttopper på ulike tidspunkt. IGP mener dette burde bidra til et lavere anleggsbidrag for SAS enn det som er innkrevet. IGP begrunner dette med at *"GE kan 'selge' større max. effekt i sitt fordelingsnett enn summen innstilte strømv verdier for de enkelte transformatorer ..."*.
- Brukstidsmønsteret. IGP sikter her til anleggenes effekttopper har forholdsvis kort varighet og at en oppløsningstid på én time ikke gir et riktig grunnlag for å bestemme brukstiden for de ulike installasjonene. IGP mener at også dette forholdet burde gi et lavere anleggsbidrag.
- Beregningsmetode. IGP anfører at innkrevet anleggsbidrag ville blitt mindre hvis GE hadde lagt bestemmelsen om anleggsbidrag i NVEs retningslinjer for beregning av overføringsstariffer av november 1997 til grunn. Det er derfor IGP's synspunkt at denne beregningsmetode skulle vært benyttet, og ikke "75%-regelen" som GE la til grunn.

GE anfører i sine merknader til saken at prinsippene for beregning av anleggsbidrag ble vedtatt i GE's styre i 1986. Det heter i dette vedtaket at næringskunder skal dekke 75% av de anleggs kostnader som skal henføres den enkelte kunde. GE benevner dette som kundens spesifikke "fremføringskostnad". Dette prinsippet er bl.a. lagt til grunn ved alle tilknytninger som vedrører utbyggingen av Gardermoen. GE viser også til at på det tidspunktet det ble tatt stilling til størrelsen på anleggsbidragene ved Gardermoutbyggingen hadde ikke NVE utarbeidet bestemmelser om beregning av anleggsbidrag. GE anfører videre at de tok opp spørsmålet om beregning av anleggsbidrag for tilknytningene på Gardermoen i et møte med NVE våren 1997. GE har tolket NVEs representanter på dette møtet slik at energiverkets etablerte praksis for fastsetting av anleggsbidrag burde kunne benyttes for de ulike tilknytningene på flyplassområdet.

GE har beregnet anleggsbidraget for den enkelte kunde som et fast beløp per kVA installert traføyttelse. Basert på anslag for de totale framføringskostnader og total installert traføyttelse for hele flyplassområdet er enhetskostnaden beregnet til 600 kr/kVA, dvs. at anleggsbidraget for den enkelte kunde er fastsatt til 450 kr/kVA per installert traføyttelse.

For øvrig viser GE i sine merknader til den kommunikasjonen som har vært mellom everket og SAS/IGP før og under anleggsarbeidet. Det framgår bl.a. her at GE mener å ha fått forståelse av at SAS har akseptert anleggsbidragets størrelse og den beregningsmetode som er lagt til grunn.

NVEs vurderinger

En særskilt bestemmelse for beregning av anleggsbidrag ble først innarbeidet i NVE retningslinjer for beregning av overføringsstariffer av november 1997, og gitt virkning fra 1. januar 1998. Det er derfor ikke riktig når IGP i sitt brev av 14.05.98 viser til at bestemmelser om anleggsbidrag er innarbeidet i retningslinjene av oktober 1995.

Selv om NVE ikke hadde innarbeidet spesifikke regler om anleggsbidrag før 1998, så var det likevel direktoratets oppfatning at nettselskapene kunne kreve at kunder som ønsket tilknytning til nettet skulle betale en del av anleggs kostnaden. Dette understøttes av NVEs vedtak 23. juni 1995 i tvistesak mellom Drammen Energinett og A/S Norskinn, der det bl.a. heter at *"det kan og bør benyttes anleggsbidrag for å bidra til å dekke kundespesifikke investeringer når de forventete tariffinntektene*

fra den tilknyttede kunden ikke dekker investeringskostnadene." Det er derfor ikke tvil om at når GE innkrevde anleggsbidrag ved flyplassutbyggingen på Gardermoen så er dette prinsipielt sett i tråd med NVEs synspunkt. Hovedspørsmålet er imidlertid hvilke forutsetninger som skal legges til grunn ved beregningen av anleggsbidraget?

Som følge av at det før 1998 ikke var særskilte bestemmelser for beregning av anleggsbidrag hadde det over tid etablert seg ulik praksis mht. hvordan nettselskapene fastsatte anleggsbidraget. Med bakgrunn i det mangelfulle regelverket på området anså NVE det derfor som riktig å måtte akseptere et videre spekter av beregningsmetoder. Dette er imidlertid ikke å forstå slik at nettselskapene stod fritt til å fastsette størrelsen på anleggsbidraget, da nettselskapenes praksis for beregning av anleggsbidrag uansett ikke måtte komme i konflikt med de generelle bestemmelser som er gitt i energiloven eller forskrifter og retningslinjer gitt i medhold av denne. Vi kan her spesielt vise til forskriftens generelle krav om at nettselskapene ikke skal forskjellsbehandle sin kunder.

GE har som nevnt lagt til grunn prinsippet om at næringskunder skal dekke 75% av kundens spesifikke anleggskostnad som anleggsbidrag for sine tilknytninger på Gardermoen. GE viser også til at dette prinsippet er lagt til grunn for alle næringsstilknytninger etter 1986. Det kan slik sett hevdes at alle næringskundene er behandlet likt. Det beregningsprinsippet GE har lagt til grunn tar imidlertid kun hensyn til kostnadssiden ved tilknytning av nye næringskunder, og ikke inntektsvirkningen. Det kan derfor hevdes å være en svakhet ved fastsettelsen av anleggsbidraget at GE ikke har tatt hensyn til inntektssiden i sine beregninger.

Sett i forhold til bestemmelsen i gjeldende NVE-forskrift, der inntektsvirkningen for netteier fastsettes med basis i økningen i levert energi, er det i den aktuelle saken ikke grunn for å anta at SAS gjennom sine tilknytninger på Gardermoen vil generere en spesielt stor økning i netteiers inntektsramme sett i forhold til anleggskostnadene. Dette understøttes i IGP sitt brev av 25.03.99 der det opplyses at SAS vil ha et antatt uttak på 5500 kW og 14 GWh per år, dvs. en forventet årlig brukstid på ca. 2500 timer. Dette må anses som en relativt kort brukstid, og innebærer at det må investeres i relativt store nettinntallasjoner i forhold til forventete energiuttak. Sett i forhold til andre tilknytninger med lengre brukstid vil, med den metode Gjermå har benyttet, SAS påføres et relativt lavt anleggsbidrag. GE har for øvrig lagt til grunn et noe lavere maksimalt effektuttak for SAS i sine merknader enn IGP selv har gjort. Dette vil gi en lengre brukstid for SAS sine effektuttak. Uansett er det ikke grunn for å anta at SAS har en lengre brukstid for sine effektuttak enn andre kunder som er blitt tilknyttet på Gardermoen.

Om bestemmelsen i NVEs retningslinjer for beregning av overføringstariffer av november 1997 hadde vært lagt til grunn ved beregningen av anleggsbidraget, ville de forventete inntekter blitt bestemt av kundens effekt- og energiuttak. Ved også å ta hensyn til inntekten fra effektleddet ville kundenes brukstidsforskjeller hatt mindre betydning for kundens samlede inntektsbidrag, men kunder med kort brukstid ville bidratt med forholdsvis stor inntekter per uttatt kWh. Dette forholdet har imidlertid ingen betydning ved fastsettelse av anleggsbidraget. Etter NVEs vurdering kan det derfor ikke hevdes at GEs metode for beregning av anleggsbidrag har slått spesielt ugunstig ut for SAS sammenlignet med hva resultatet ville blitt ved bruk av retningslinjene av november 1997, gitt at kundens forventete effekt- og energiuttak er riktig anslått.

Som nevnt innebærer GEs beregningsmetode at kundens samlede anleggsbidrag vil øke med bestilt traføytelse. Gitt at de ulike tilknytningen på Gardermoen har tilnærmet samme utnyttelsesgrad av sine kundespesifikke installasjoner vil ikke GEs metode ha urimelige utsalg for noen av tilknytningene på Gardermoen, sammenlignet med hva resultatet ville blitt hvis retningslinjene av november 1997 hadde vært lagt til grunn. GEs metode vil imidlertid føre til at kunder som bestiller store traføytelser i forhold til sine faktiske effektbehov vil måtte betale relativt store anleggsbidrag, men dette kan vanskelig hevdes å være urimelig.

Uten å gå nærmere inn på den anleggsbidragsmetoden GE har lagt til grunn, synes det klart at SAS ikke er forfordelt i forhold til andre næringskunder som er blitt tilknyttet på Gardermoen. Denne konklusjonen gjelder uavhengig om retningslinjene av november 1997 eller gjeldende NVE-forskrift legges til grunn for sammenligningen. Etter NVEs vurdering er det derfor ikke grunnlag for pålegge Gjermå Energi å reberegne anleggsbidraget som er innkrevet fra SAS.

For øvrig er det ikke fremkommet merknader fra noen av partene som NVE finner å ha betydning for konklusjonen i saken.

Konklusjon

NVE kan ikke se at Gjermå Energi har innkrevet et urimelig stort anleggsbidrag for SAS sine tilknytninger på Gardermoen sammenlignet med andre kunder på Gardermoen. NVE mener derfor at det ikke er grunnlag for å pålegge Gjermå Energi å reberegne anleggsbidraget i dette tilfelle.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

SAK NR. 4

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

N V E

RØD KOPPI

Statnett SF
Postboks 5192 Majorstua
0302 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 02.02.2000
Vår ref.: NVE 199902594-13 mt/chs
Arkiv:
Deres dato: 25.10.1999
Deres ref.:

Saksbehandler:
Christina Sepúlveda
22 95 94 85

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Hadsel Energiverk AS - tilknytning til sentralnettet - vedtak

Det vises til brev av 28.06.99 hvor Advokat Inge Fredriksen på vegne av Hadsel Energiverk (HE) klager til NVE over at HE nektes tilknytningskontrakt til sentralnettet og status som kunde hos Statnett SF.

NVE fatter vedtak i saken i medhold av §16-1 i *Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer* av 11. mars 1999.

Bakgrunn

Som følge av Olje- og energidepartementets (OED) vedtak av 17.07.98 i klager fra Nordkraftområdet vedrørende sentralnettets utstrekning opphørte Statnetts ordning for regionalnett i Vesterålen/Ofoten/Sør-Troms (R1). Statnett sine anlegg i Hinnøy ble som følge av vedtaket tatt inn i sentralnettet mens anleggene i Sortland og 132 kV linjen Hinnøy-Sortland er holdt utenfor sentralnettet.

I brev datert 17.08.98 orienterte Statnett HE om at *"Bare den ene av våre to kunder i Sortland kan få sentralnettstilknytning i Hinnøy. Vi finner det praktisk at det største selskapet blir sentralnettskunde i tilknytningspunkt Hinnøy og mottar regningene for nettleie."* Anleggene i Sortland og 132 kV linjen Hinnøy-Sortland som tidligere inngikk i regionalnett 1 leier Statnett per i dag ut som enkeltkomponent til Vesterålskraft Nett (VKN). Løsningen innebærer at HE som tidligere var kunde i Statnett sitt regionalnett via tilknytningen i Sortland blir kunde hos VKN. HE finner dagens løsning lite tilfredsstillende og ber i brev av 28.06.99 om at NVE pålegger Statnett å opprette en egen tilknytningskontrakt med HE.

I brev av 18.08.99 har NVE bedt HE presisere om klagen gjelder at HE som følge av valgte løsning ikke lenger får et direkte kundeforhold til Statnett eller at HE ikke har tilknytningskontrakt til sentralnettet. NVE ba i tillegg HE gjøre rede for ulempene ved dagens løsning.

HE har i brev av 03.09.99 kommet med en presisering av sin klage. Av brevet fremgår det at HE primært ønsker tilknytning til sentralnettet. HE ønsker subsidiært nettkontrakt direkte med Statnett i Sortland transformatorstasjon.

Som en ulempe ved den valgte løsningen viser HE i brevet av 03.09.99 til at fordeling av tap i linjer skjer etter en skjønnsmessig vurdering. Dette fører ifølge HE til at avregningen nå i forhold til tidligere er mye mer komplisert, mindre rettferdig og ikke gir riktige resultater over året. I tillegg viser HE til at det oppfattes som en ulempe å være kunde hos sin nærmeste konkurrent VKN istedenfor Statnett.

Videre viser HE i sitt brev til at det fremfor dagens valgte løsning vil være å foretrekke at Statnett selv er ansvarlig for regionalnettsanleggene i Sortland og 132 kV linjen Hinnøy- Sortland og at Statnett gir både HE og VKN tilknytning i Sortland

NVE har i brev datert 30.09.99 bedt Statnett og VKN kommentere HE sin klage. VKN har gitt sine kommentarer i brev av 19.10.99 og Statnett har kommentert klagen i brev av 25.10.99.

NVEs vurdering

Av HE sin klage og presisering av klagen fremgår to forhold. HE sitt primære ønske om tilknytningskontrakt til sentralnettet og subsidiært spørsmålet om kundeforhold til Statnett.

Eiermessig er både HE og VKN tilknyttet Statnett sine anlegg i Sortland. Tilknytning til sentralnettet gitt det eiermessige skille forutsetter således at sentralnettspunktet flyttes fra Hinnøy til Sortland. Som tidligere vist til fattet OED i brev datert 17.07.98 vedtak i klagesak fra Nordkraftområdet vedrørende sentralnettets utstrekning. Av vedtaket fremgår det:

"....132 kV ledningene som omfatter den såkalte ytre ringen i Lofoten/Vesterålen, blant annet ledningene (og kablen) Hinnøy-Sortland, skal ikke inngå i sentralnettet, og for disse ledningene stadfestes NVEs vedtak."

I henhold til forvaltningslovens § 28 første ledd annet punktum er departementets avgjørelse endelig, og kan ikke påklages.

NVE kan ikke se at det er fremkommet nye opplysninger av vesentlig karakter og anser problemstillingen knyttet til 132 kV linjen Hinnøy-Sortland og sentralnettets utstrekning for avklart.

Gitt dagens sentralnettsutstrekning oppstår spørsmålet om kundeforhold. Den valgte løsningen innebærer at Statnett velger den ene av sine to kunder i Sortland og gir denne tilknytning til sentralnettet i Hinnøy. Videre forutsetter Statnett at den som gis tilknytning i Hinnøy leier anleggene i Sortland og 132 kV linjen Hinnøy – Sortland og står ansvarlig for avregning og tariffing av den andre kunden i Sortland.

Ved innleie/utleie av andre anlegg enn sentralnettsanlegg vurderer NVE det slik at dette skal være basert på frivillige avtaler mellom involverte parter. Etter NVEs vurdering kan ikke Statnett pålegge verken VKN eller HE å leie anleggene i Sortland og 132 kV linjen Hinnøy – Sortland. NVE kan imidlertid ikke hindre enten VKN eller HE i å leie linjen dersom partene ønsker dette. Dette vil kunne innebærer at den ene av Statnett sine to kunder i Sortland blir kunde hos den andre.

Ulempene som fremgår av HEs brevet er så vidt NVE kan se i hovedsak knyttet til sentralnettets utstrekning. Vedrørende ulempen ved dagens kundeforhold kan ikke NVE se at en løsning der HE er kunde i VKN sitt regionalnett er vesentlig forskjellig fra den situasjonen mange andre netteiere opplever.

I brev datert 03.11.99 fra Statnett til HE fremgår det at en løsning der Statnett oppretter et eget regionalnett for anleggene i Sortland og 132 kV linjen Hinnøy – Sortland og hvor begge parter gis tilknytning til regionalnettet i Sortland vurderes av Statnett som et dårlig alternativ på grunn av de administrative kostnadene dette medfører.

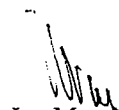
Av korrespondansen i saken mellom de involverte parter og av VKN sin kommentar til HE sin klage fremgår det at VKN kun vil tariffere HE for sin andel av kostnadene ved anleggene og linjen. NVE kan derfor ikke se at HE lider økonomisk tap som følge av valgte løsning. De økonomiske konsekvensene for de involverte parter av den valgte løsning innebærer så vidt NVE kan se kun at de administrative kostnadene overføres fra Statnett til VKN.

Med utgangspunkt i de opplysningene NVE har mottatt kan ikke NVE se at den valgte løsningen medfører åpenbare økonomiske ulemper for involverte parter. NVE finner ikke å kunne pålegge Statnett å opprette et eget regionalnett for anleggene i Sortland og 132 kV linjen Hinnøy – Sortland.

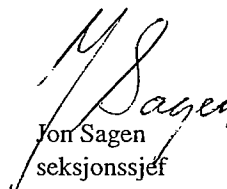
Vedtak

NVE finner ikke å kunne pålegge Statnett å opprette et eget regionalnett for anleggene i Sortland og 132 kV linjen Hinnøy – Sortland for å opprette egen tilknytningskontrakt med HE.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Vesterålskraft Nett AS, Strandgaten 47 8400 Sortland

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig og stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

DET KONGELEGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

K O P I

Hadsel Energiverk AS
Postboks 4
8455 Stokmarknes

NVE/99902594-20	
S.ans: /	S.beh: MT/CHS
18.12.2000	
Arkivkode: 912-653.4	
Hadsel Energiverk AS	

Deres ref
JNJ/JB

Vår ref
OED 99/3493 EV MS

Dato 13 DES 2000

Klage over vedtak om tilknytning til sentralnettet – Hadsel Energiverk AS

Saken gjelder klage av 29. februar 2000 fra Hadsel Energiverk AS (Hadsel) over Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak av 2. februar 2000 vedrørende tilknytning til sentralnettet. Departementet fikk oversendt klagen fra NVE i brev av 6. juni 2000 med direktoratets merknader.

NVEs vedtak er fattet i medhold av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer av 11. mars 1999, med hjemmel i forskrift av 7. desember 1990 nr 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (forskrift til energiloven) med endringer, sist ved kgl. res. av 18. februar 1999.

Hadsel Energiverks klage

Hadsel klaget i brev av 28. juni 1999 til NVE over at de nektes tilknytningskontrakt til sentralnettet og status som kunde hos Statnett SF. NVE imøtegikk ikke Hadsels krav i sitt vedtak av 2. februar 2000, og Hadsel påklaget 29. februar 2000 NVEs vedtak til departementet.

Bakgrunn for saken er at Hadsel som følge departementets vedtak av 17. juli 1998 om sentralnettets utstrekning ikke lenger har et direkte kundeforhold til Statnett. For sentralnettstilknytningen i Hinnøy har Statnett valgt det største nettselskapet (Vesterålskraft Nett) til å bli sentralnettskunde i punktet, og motta regning for nettleie.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
<http://www.oed.dep.no/>

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 1

Telefon*
22 24 90 90 / 22 24 63 01
Org. nr
977 161 630

Energi- og
vassdragsavdelingen
Telefaks
22 24 95 68

Saksbehandler
Margrethe Slinde
22 24 63 62

Vesterålskraft Nett må avregne og fakturere Hadsel i dette punktet.

Prinsipalt ønsker Hadsel tilknytning til sentralnettet gjennom at hele Lofotringen tas inn i sentralnettet, subsidiært at sentralnettpunktet for Vesterålen flyttes til Sortland transformatorstasjon. Kravet om at hele Lofotringen tas inn i sentralnettet er en utvidelse av den opprinnelige klagen til NVE. Etter nærmere analyse av saken er Hadsel kommet til at dette vil være den mest kostnadseffektive løsningen rent avregningsmessig. I NVEs behandling av saken er flytting av sentralnettpunktet fra Hinnøy til Sortland det prinsipale kravet.

I klagen til NVE var det subsidiære kravet at Statnett som regionalnettseier pålegges å inngå kontrakt med både Vesterålskraft og Hadsel. I klagen til departementet er dette å anse som et "atter subsidiært" krav.

Bakgrunn for klagen er at Hadsel med dagens ordning finner avregning og fakturering av kostnader og tap knyttet til regionalnett og sentralnett tungvint og kostnadskrevende.

NVEs vurdering

Ved oversendelse av saken til departementet opprettholder NVE sitt vedtak av 2. februar 2000 vedrørende tilknytning til sentralnettet for Hadsel.

Hva angår det prinsipale kravet om sentralnettstilknytning viser NVE til at dette er et spørsmål om sentralnettets utstrekning. NVE viser i den forbindelse til at departementet fattet vedtak om sentralnettets utstrekning 17. juli 1998, og at i henhold til forvaltningsloven § 28 første ledd annet punktum er departementets vedtak endelig. NVE har derfor ikke tatt dette spørsmålet opp til behandling.

Når det gjelder kravet om at hele Lofotringen skal tas inn i sentralnettet ser NVE dette som en utvidelse av tidligere avvist krav, og har derfor ikke tatt saken opptil vurdering. NVE ser denne delen av klagen som en oppfordring til departementet om å omgjøre ovennevnte vedtak.

Hadsels subsidiære krav om at Statnett skal pålegges å opprette tilknytningskontrakt med Hadsel i Sortland transformatorstasjon forutsetter at Statnett oppretter et eget regionalnett for anleggene i Sortland og 132 kV-linje Hinnøy- Sortland. NVE viser i denne sammenheng til at utleie og innleie av andre anlegg enn sentralnettsanlegg skal baseres på frivillige avtaler mellom de involverte parter, og at NVE ikke kan pålegge Statnett en bestemt løsning ved en slik kontraktsinngåelse.

NVE har videre også vurdert om ordningen slik den er i dag, diskriminerer Hadsel i henhold til § 12-1 bokstav d i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering,

inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer. Etter NVEs vurdering foreligger det ikke diskriminering.

Departementets vurdering

Innledningsvis vil departementet påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. Departementet vil ta for seg klagerenes anførsler ut i fra sakens viktighet, og det som ellers er nødvendig for å begrunne avgjørelse i saken.

Når det gjelder Hadsels krav om sentralnettstilknytning medfører det endring av departementets vedtak av 17. juli 1998 om sentralnettets utstrekning. I henhold til forvaltningsloven kan ikke departementets vedtak påklages. Hadsels klage er imidlertid ikke å anse som en klage på departementets vedtak, men kravet vil likevel medføre at vedtaket om sentralnettets utstrekning i såfall må omgjøres.

Departementet viser til at det ved fastsettelse av sentralnettets utstrekning ble lagt vekt på at anlegg som i all hovedsak utgjør reserve for sentralnettsanlegg ikke skal inngå i sentralnettet. Det vises i denne sammenheng til at anleggene i Sortland og 132 kV-ledningen Hinnøy- Sortland ikke har noen stor betydning i sentralnettet i en normal driftssituasjon, og at ledningen heller ikke inngår ved fastsettelse av overføringsmulighetene gjennom området.

Departementet kan derfor ikke se at det i denne saken er framkommet nye opplysninger som gir grunnlag for nytt vedtak om sentralnettets utstrekning.

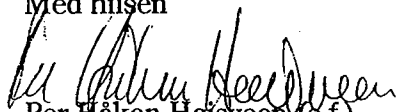
Hva angår det subsidiære kravet om at Hadsel må få nettkontrakt med Statnett i Sortland viser departementet til NVEs vurderinger. NVE viser blant annet til at Hadsel ikke lider et økonomisk tap som følge av gjeldende ordning. Departementet understreker videre at inn- og utleie av andre anlegg enn sentralnettsanlegg er å anse som privatrettslige avtaler. Departementet finner ikke grunnlag for å pålegge Statnett å opprette regionalnett for anleggene.

Konklusjon

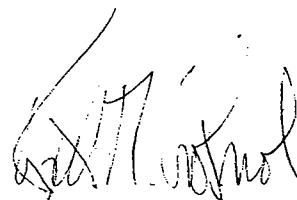
Departementet har kommet til at NVEs vedtak skal stadfestes.

Det gjøres oppmerksom på at departementets vedtak er endelig og ikke er gjenstand for klage, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd annet punktum.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kjell M. Grotmol
avdelingsdirektør

Kopi: NVE
Statnett

SAK NR. 5

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tussa Nett AS
Dragsund

6080 GURSKØY

Vår dato: 02. 02. 2000
Vår ref.: NVE 199904087-3 mt/lav
Arkiv: 653.3
Dykkar dato: 21.10.1999
Dykkar ref.:

Sakshandsamar:
Lisbeth A. Vingås
22 95 91 57

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Tariffering av ulike kundar med uttak på lågspennnivå

Vi viser til brev av 21.10.99 og til telefonsamtale 17.12.99.

Saksopplysninger

Tussa Nett har ein del større næringskundar som tek ut kraft på lågspennnivå, men der kraftuttaket blir målt på andre sida av ein trafo som er på høgspennnivå.

Tussa Nett har andre kundar som tek ut kraft på lågspennnivå og som også blir målt på lågspennsida.

Dersom dei kundane som har målar på høgspennsida betaler "vanlege tariffar" for uttak på lågspennnivå uten at det blir teke omsyn til at uttaket er målt på høgspennsida, blir det heller ikkje teke omsyn til kostnader ved tap i trafoen. På bakgrunn av dette ønskjer Tussa å operere med ulike tariffar for dei to kundegruppene.

Tussa har foreslått ei grense for å få levering i dette punktet på 500 kW og har brukt 4000 timar som grunnlag for mengdeuttak på over 2 GWh. I følgje forslaget må begge desse krava dekkjast.

NVE si vurdering

Nettselskapa er sjølve ansvarlege for at det utarbeides overføringstariffar som ikkje er i strid med forskrifta. Forskrifta om "Økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer" av 11. mars 1999; §16-1 gir NVE rett til å gi dei pålegg som er nødvendig for gjennomføring av bestemmingane i forskrifta.

Forskrifta §11-1 d) seier:

"Nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffar justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v."

Forskrifta seier her at like kundar skal bli behandla likt. Bestemminga gjev imidlertid konsesjonæren løyve til å innføre differensierte tariffar etter saklege og objektive kriterie. Ut frå dei opplysningar som har verte framlagt har ikkje NVE grunnlag for å slutte at dei tariffane som er foreslått bryt med forskrifta si krav om likebehandling. Vi vil imidlertid understreke at det er konsesjonæren sjølve som

er ansvarleg for at tariffane er utarbeid i samsvar med bestemmingane i forskrifta, og at NVE ikkje godkjenne tariffane som sådan.

Forskrifta § 12-2 b) har ei bestemming som omhandlar tariffing av kundar med effektavrekning i distribusjonsnettet som seier at:

"Det skal utarbeides separate tariffer for høyspent og lavspent uttak. På lavspent uttak skal effektleddene være kvantumsdifferensierte og fastsettes med utgangspunkt i kundens effektuttak. Disse tariffene skal utformes slik at alle kunder betaler samme pris for uttak opp til første trinn og lavere satser ved de senere trinn. Alternativt kan tariffene settes på annen måte som gir tilsvarende virkning."

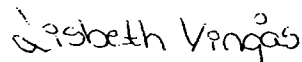
Begge gruppene har uttak på lågspentsida og skal i følge forskrifta ha kvantumsdifferensierte tariffar. NVE registrerer at i følge forslaget som Tussa har beskrevet i sitt brev ser dette kravet ut til å være oppfylt.

På bakgrunn av den informasjon som er gitt NVE i denne saka har ikkje NVE grunnlag for å hevde, at det forslag til tariffing som Tussa her kommer med er i strid med bestemmingane i forskrifta. NVE gir ingen formell godkjenning av konsesjonærenes tariffar og har ikkje gått inn i alle detaljane i denne saka. Vi vil gjøre oppmerksom på at dersom vi på eit seinare tidspunkt får nye opplysningar som tyde på at deira tariffingspraksis er i strid med forskrifta sine bestemmingar kan nødvendige pålegg bli gitt.

Med helsing

Jon Sagen
seksjonssjef

Lisbeth A. Vingås
førstekonsulent

SAK NR. 6

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Ing. Hermod Seim

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

6823 SANDANE

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 03.02.2000
Vår ref.: NVE 200000237-2 mt/ave
Arkiv: 653.3
Dykkar dato: 19.01.2000
Dykkar ref.:

Sakshandsamar:
Arne Venjum
22 95 92 58

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Veiteberg Kraftverk - Innmatingstariffar

Vi viser til Dykkar brev av 19. januar 2000.

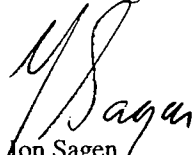
De opplyser i brevet at Veiteberg kraftverk i Jølster kommune er planlagt utbygt i inneverande år. Kraftverket, som er eit elvekraftverk, skal kunne yte 2 MW og ha ein forventa årleg energiproduksjon på omlag 8 GWh.

De spør i brevet Dykkar om netteigaren har rett til å kreve betaling for kostnader som særskilt gjeld måling og avrekning, i tillegg til vanlege innmatingstariffar.

Tariffering av innmating frå kraftverk er regulert i Forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer. Vi vil her særskilt vise til § 14 - 1 og 14 - 2. Som det vert vist til i Dykkar brev heiter det i § 14 - 2 at "*Sentralnettets satser skal være retningsgivende for andre tariffledd ved innmating i regional- og distribusjonsnett.*", der "*andre tariffledd*" i praksis er å forstå som dei effektavhengige tariffane i sentralnettet, dvs. tilknytnings- og effektledet.

I sentralnettet gjer dei ikkje bruk av særskilte tariffledd for å dekkja inn kundespesifikke kostnader, slik som måling og avrekning. Dette er å forstå slik at desse kostnadane er innarbeidt som ein del av kostnadsgrunnlaget for dei effektavhengige tariffledda. Etter NVE si vurdering vil det difor vere i strid med § 14 - 2 når nettselskapet i Dykkar tilfelle vil fakturere desse kostnadane særskilt.

Med helsing

Jon Sagen
seksjonssjef

Arne Venjum
rådgiver

SAK NR. 7

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Firdakraft AS
Postboks 53
6821 SANDANE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Vår dato: 11. 02. 2000
Vår ref.: NVE 199903946-6 mt/lav
Arkiv: 653.3
Dykkar dato.: 26.10.1999
Dykkar ref.:

Sakshandsamar:
Lisbeth A. Vingås
22 95 91 57

Tariffering av krafta i Åmela/Åheim

Vi viser til møte med Tussa Nett, Firdakraft og Ytre Fjordane Kraftlag hos NVE 16. november 1999, samt brev tilsendt NVE av dei involverte partane som bakgrunnstoff for dette møte. I breva blir det synt til uklare forhold og usemje når det gjeld tarifferinga mellom desse netteigarane. Partane ber NVE gi sine synspunkt på den problemstillinga som har vorte reist.

NVE vil ikkje fatte noko vedtak i saka og vil ikkje gå inn i alle detaljane i diskusjonen mellom dei involverte partane, men vi vil freiste med å gi våre generelle kommentarar til dei problemstillingane som er reist. NVE vil svare partane med likelydande brev.

Saksopplysninger

Tussa, Firdakraft og YFK eige kvart sitt regionalnett (66 kV). Tussa har ikkje noko eiga direkte tilknytning til sentralnettet. Tussa kan vere tilknytt sentralnettet enten gjennom Firdakraft sitt 66 kV regionalnett til Eid og Leivdal, eller via YFK sitt 66 kV regionalnett til Bryggja og derifrå gjennom Sogn og Fjordane Energiverk sitt 132 kV regionalnett til Åskåra. Det er ei prinsipiell usemje om tarifferinga mellom dei ulike nett. SFE er sentralnettskunde i Åskåra og i Leivdal, mens Tussa er sentralnettskunde i Haugen. For regionalnett som har fleire tilknytingspunkt i nettet tillet Statnett at ledig tilgjengeleg vintereffekt avrekningsmessig vart flytta frå eit tilknytingspunkt til eit anna tilknytingspunkt. Tussa skriv i sitt brev til YFK av 19.03.99 at Åmela kraftstasjon er tilknytt sentralnettspunktet i Haugen, og blir dermed avrekna der.

Firdakraft opplyser i sitt brev av 25.10.99 at det vart halde eit møte mellom Tussa, YFK, SFE, Firdakraft og Svein Sandbakken frå SKM den 01.09.98. Konklusjonen frå møtet var at sjølv om nettet er delt mellom Åheim og Åmela skal Tussa sitt forbruk og produksjon sjåast under eit. Tussa skulle

ikkje betale for forbruk ein veg og produksjon ein anna grunna uheldige nettdele i høglasttimen. NVE oppfatta det slik at dei involverte partane vart samde på dette punktet.

NVE si vurdering

Systemet med punktтарiffar skal bidra til å etablere ein landsomfattande marknad for kraft. Punktтарiffane skal dekkje kostnader på alle nettnivå; sentralt, regionalt og lokalt. Det medfører generelt lågare kostnader å ta ut kraft på høgre spenningsnivå, slik at betaling skjer oppover frå underliggjande til overliggjande nett. Overliggjande nett er avgjerande for at kraftbrukarane skal sikrast god leveringstryggleik. Adgang til overliggjande nett er noko alle har nytte av, og ein slik adgang er avgjerande for å kunne handla kraft på ein landsomfattande marknad.

Forskrift om "økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringsstariffer" av 11. mars 1999 seier at nettselskapa skal definere tilknytingspunkt i nettet. Dei fleste av desse punkta vil vere punkt der sluttbrukar tek ut kraft frå nettet, der produsentar matar kraft inn i nettet eller der underliggjande nett tek ut kraft frå overliggjande nett. Det er vanlegvis ikkje noko tvil om kven som skal tariffere kven. Dette blir ikkje like sjølvsgt i punkt der det føregår utveksling av kraft mellom ulike netteigarar på samme nettnivå. Forskrifta seier per i dag ikkje noko særskilt om tariffing ved utveksling på same spenningsnivå. NVE vurderer løpande behovet for å utarbeide ein generell praksis på dette område, men det kan synes vanskeleg ikkje minst fordi det kan vere store variasjonar i nettbilete, kraftflyt og eigarstruktur i dei ulike tilfella. Ei konkret vurdering av kvar enkelt sak vil da vere naudsynleg.

I følge NVE si vurdering finst det ikkje grunnlag for å karakterisere dei aktuelle regionalnetta i denne saka som sideordna. Sideordna nett vil til dømes vere to regionalnett som begge har si eiga primære tilknytning til overliggjande sentralnett, men der det føregår ei viss utveksling av kraft mellom regionalnetta.

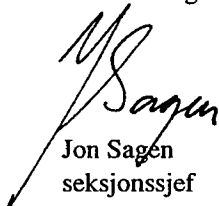
Slik nettbilete ser ut i dag er Tussa avhengig av Firdakraft og/eller YFK for å få ut overskuddskraft frå eige område. NVE kan ikkje sjå at Firdakraft og YFK er avhengig av Tussa, då dei alternativt kan forsyne sine kundar ved å ta ut kraft direkte frå sentralnettet. At Firdakraft og YFK kan ha ei økonomisk vinning ved at innmating frå Tussa reduserer deira uttak frå overliggjande nett, bør ikkje ha noko prinsipiell betydning for tariffingsspørsmålet. På møte i NVE 16.11.99 gjekk det fram at Tussa per i dag har netto produksjonsoverskot i det aktuelle området. Uten eiga direkte tilknytning til sentralnettet kan ikkje Tussa få ut kraft av eige område på anna måte enn å mate inn i netta til Firdakraft og/eller YFK. Det kan på dette grunnlag synast rimeleg at Tussa vert sett på som kunde i Firdakraft og/eller YFK sitt nett på linje med andre kundar. Når Tussa har produksjonsoverskot kan det vidare synast rimeleg at Tussa betaler for innmating av kraft.

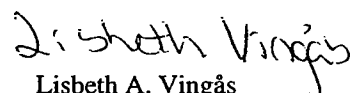
For regionalnett som har fleire tilknytingspunkt i nettet tillet Statnett at ledig tilgjengeleg vintereffekt berekningsmessig vert flytta frå eit tilknytingspunkt til eit anna. Det vil då krevjast dokumentasjon på at det finst ledig overføringskapasitet i regionalnettet i toppplastimen. Tussa opplyser i sitt brev at dei har fått flytta si avrekning til sentralnettspunkt Haugen. Det dreiar seg då om avrekning av ledig tilgjengeleg vintereffekt. Det er liten tvil om at dette kompliserer tariffingarsbilete i denne konkrete saka. Tussa skriv imidlertid i sitt brev av 26.10.99 at "*kraftstasjonane i Dale og på Sør-Brandal skal følge Åmela og bli tilknytt Leivdal i staden for Haugen som i dag.*" Dermed treng ikkje dette vere noko problem i framtida. I hovudsak vil dette bli ei sak mellom YFK og Firdakraft om korleis Tussa skal tariffast. Etter NVE si vurdering vil noko av det viktigaste i ein slik prosess vere å søkje ei løysing for tariffinga der Tussa sammenlagt ikkje blir belasta for meir enn om det berre var utveksling mot eit av desse netta.

NVE håper at dei synspunkt vi har gitt til kjenne vil vere til hjelp for partanes vidare arbeid med denne saka.

Med helsing

Jon Sagen
seksjonssjef

Lisbeth A. Vingås
førstekonsulent

SAK NR. 8

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Kvinnherad Energi A/S
Postboks 68
5464 DIMMELSVIK

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 15. 02. 2000
Vår ref.: NVE 199902767-9 mt/chs
Arkiv: 912-653.4
Deres dato: 28.09.1999
Deres ref.:

Saksbehandler:
Christina Sepúlveda
22 95 94 85

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Vedr. Rosendal Elektrisitetsverk - Vedtak

Det vises til henvendelse fra Rosendal Elektrisitetsverk (RE) representert ved Energi Plan i brev datert 26.04.99 og 06.05.99.

Det opplyses at RE ønsker å ruste opp eksisterende kraftstasjon fra 350 kW til 500 kW. Videre fremgår det at RE pr i dag selger all kraft til Kvinnherad Energi AS (KE). Etter opprustningen ønsker RE å selge kraft til Fredheim Gartneri og kun overskuddskraft til KE. Fredheim Gartneri forsynes pr i dag i sin helhet av KE. RE og Fredheim Gartneri ønsker etter opprustningen å tegne hvert sitt abonnement for uttak overfor KE. I de tilfeller kraftstasjonen står ønsker RE å ta ut kraft fra KE sitt nett og videreselge denne til Fredheim Gartnerier. I brev datert 06.05.99 fremgår det at RE ønsker en avklaring på om de trenger omsetningskonsesjon for salg av kraft til Fredheim Gartneri.

Det fremgår av brevene og skisse over nettet at RE er tilknyttet KE sitt nett via nettstasjon med transformator. Over samme nettstasjon tar Fredheim Gartnerier pr i dag ut kraft fra KE sitt nett. I tillegg forsyner KE 10 andre kunder over samme stasjon. RE opplyser at de etter opprustningen ønsker å bygge en egen linje direkte fra kraftstasjonen til Fredheim Gartneri.

RE ved Energi Plan viser i brevet i brev av 26.04.99 til at KE i tillegg til full innmatingstariff krever leie for REs bruk av transformatoren. RE er av den oppfatning at KE ikke har muligheten til å kreve en slik leie.

Avslutningsvis viser RE til at KE ved beregning av marginaltapet må følge den ordinære overføringstariffen som er utarbeidet for forbruk.

KE har i brev datert 29.06.99 gjort rede for sitt syn på saken og fastholder at de har rett til å kreve RE for leie av transformatoren. KE begrunner dette med at transformatoren i hovedsak tjener produksjon og faller inn under §15-1 i *Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer* av 11. mars 1999. Videre viser KE til at marginaltapet er beregnet i henhold til forskriften. KE oppfatter det slik at RE og Fredheim Gartneri ønsker å opprette hvert sitt T4N abonnement for å unngå å betale maksimaltariff.

NVEs vurdering

NVE har i vurdering av henvendelsen fra RE, på bakgrunn av de opplysningene vi har mottatt, tatt stilling til om RE trenger omsetningskonsesjon for å kunne selge kraft til Fredheim Gartneri og videre om RE kan videreselge kraft til Fredheim Gartneri via eget abonnement for uttak. Videre har NVE vurdert KE sitt krav om leie av transformator i tillegg til full innmatingstariff og KE sin beregning av marginaltap, i forhold til forskriften.

Konsesjonsordningen for omsetning av elektrisk energi er hjemlet i energiloven av 29.juni 1990 nr. 50 og har som formål å være et virkemiddel til å ivareta kundens interesser. Alle enheter som forestår omsetning av elektrisk energi eller som kan stå i en eller annen form for monopolsituasjon, må ha omsetningskonsesjon.

Unntatt konsesjonsplikt er gårds og grendeverk som ikke har høyspenningsanlegg. Disse er normalt så små og med en så liten mottakergruppe at behovet for kontroll gjennom en omsetningskonsesjon ikke er tilstede. Gårds- og grendeverk som har høyspenningsanlegg er derimot vanligvis av et slikt omfang at det er hjemmel for å konsesjonsbehandle virksomheten.

Ut fra opplysningene i brev fra RE sammenholdt med NVEs praksis vil RE være unntatt konsesjonsplikt. NVE har i vurderingen lagt til grunn at RE selger all overskuddskraft til KE og at KE er balanseansvarlig på vegne av RE. For Fredheim Gartneri innebærer unntak fra konsesjonsplikt bl.a. at vilkår for tilknytning direkte til RE ikke vil kontrolleres av NVE, slik tilfellet er med tariffene og vilkår for tilknytning til KE. Rettigheter og forpliktelser mellom partene vil i større grad reguleres via privatrettslige avtaler.

RE reiser spørsmålet om videresalg av energi fra KE til Fredheim Gartneri via et eget abonnement for uttak som RE vil opprette. Samtidig skal Fredheim Gartneri opprettholde et separat abonnement for uttak hos KE. NVE har ingen innvendinger mot en løsning som innebærer at RE forsyner Fredheim Gartneri direkte fra eget nett. NVE kan heller ikke se at en løsning der RE mater overskuddskraft inn på KE sitt nett og tar ut kraft fra KE sitt nett når kraftverket står for å videreselge denne kraften til Fredheim Gartneri vil være i strid med gjeldende forskrifter gitt at dette fysisk er mulig. NVE vil imidlertid påpeke at det i vurderingen ikke er tatt stilling til hvilke tekniske forhold foreslåtte løsning krever.

Det er videre NVE sin vurdering at KE ikke har anledning til å nekte RE og Fredheim Gartneri hver sin tilknytning til KE sitt nett dersom slik tilknytning er fysisk mulig. En slik løsning kan ikke sies å være i strid med NVEs regelverk, og det må bli opptil kundene å vurdere lønnsomheten av ulike tilknytninger. NVE gjør oppmerksom på at enhver tilknytning i KE sitt nett skal tariffes etter gjeldende regler for tariffing.

Delkonklusjon: Videresalg av kraft fra RE til Fredheim Gartneri via et eget abonnement hos KE er ikke i strid med NVEs regelverk.

Av §15-1 i *Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer* datert 11. mars 1999 fremgår det at kostnaden ved produksjonsrelaterte nettanlegg skal dekkes av produsenten og ikke inngå i tariffgrunnlaget for ordinære uttak. Videre heter det at med produksjonsrelaterte nettanlegg menes kraftledninger og andre nettanlegg der krafttransporten skjer enveis fra kraftverket til nærmeste utvekslingspunkt i nettet, og som ikke er i bruk når kraftverket er ute av drift.

Det er NVE sin vurdering at nevnte transformator er en del av KE sitt nettanlegg hvor krafttransporten skjer i begge retninger og som fortsatt er i bruk selv om kraftverket er ute av drift. NVE finner ikke at transformatoren faller inn under ovennevnte bestemmelse.

Delkonklusjon: Kvinnherad Energi har i henhold til forskriften ikke anledning til å kreve Rosendal Elektrisitetsverk for leie av transformator i tillegg til full innmatingstariff.

For innmating av kraft fremgår det av forskriftens §14-1 at energileddet skal avspeile de marginale tapskostnader i nettet ved innmating i tilknytningspunktet. Dette leddet kan være positivt eller negativt avhengig av om innmating bidrar til å øke eller redusere tap i nettet.

For uttak i distribusjonsnettet fremgår det av forskriftens §12-2 at kunder uten effektavregning skal avregnes etter et fastledd og et energiledd hvor energileddet dekker marginale tapskostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige kostnader som ikke innkreves gjennom fastleddet. Energileddet kan differensieres over tid. Videre heter det at for kunder med effektavregning skal energileddet dekke marginale tapskostnader i nettet.

Dette innebærer at energileddet for innmating og uttak i et tilknytningspunkt i distribusjonsnettet vil kunne være forskjellige.

Delkonklusjon: KE sitt energiledd for innmating skal avspeile de marginale tapskostnader i nettet i tilknytningspunktet.

Vedtak

NVE fatter vedtak i saken i medhold av §16-1 i *Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer* datert 11. mars 1999.

Videresalg av energi fra Rosendal Elektrisitetsverk til Fredheim Gartneri via et eget abonnement for uttak er ikke i strid med NVEs regelverk.

Kvinnherad Energi AS kan ikke kreve Rosendal Elektrisitetsverk for leie av transformator i tillegg til full innmatingstariff.

For innmating må Kvinnherad Energi AS utarbeide energiledd som avspeiler marginale tapskostnader i nettet i tilknytningspunktet.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

SAK NR. 9

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPi

BKK Nett AS
Postboks 7060
5020 BERGEN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato:

22.02.2000

Vår ref.: NVE 199904053-6 mt/ave

Arkiv: 912-653.3/BKK Nett AS

Deres dato::19.01.2000

Deres ref.: 10003539

Saksbehandler:

Arne Venjum

22 95 92 58

Org.nr.:

NO 970 205 039 MVA

Bankkonto:

0827 10 14156

Klage på beregning av anleggsbidrag

Jussformidlingen hevder i sitt brev av 18.10.99 at BKK Nett AS har fastsatt et urimelig høyt anleggsbidrag for tilknytning av Njaal Hauglands hytte til strømmettet. Jussformidlingen opptrer i saken på vegne av Njaal Haugland.

BKK har gitt sine kommentarer i saken i brev av 19. januar 2000.

Partenes anførsler

Haugland eier en hytte i Masfjorden i Hordaland, og han har henvendt seg til BKK om å bli tilkoblet strømmettet. Høsten 1998 beregnet BKK anleggsbidraget for Haugland til kr 92 492,-. Haugland mener at BKK har satt anleggsbidraget urimelig høyt, og han viser bl.a. til at Gulakraft våren 1998 anslå anleggsbidraget til ca. kr 17 000,-, dvs. rett før Gulakraft fusjonerte med BKK.

Jussformidlingen viser også til at Haugland og flere andre hytteeiere allerede i 1985 var i kontakt med Gulakraft om tilknytning til strømmettet. Anleggsbidraget vart den gang fastsatt til ca. kr 15 000,- per hytte, og i følge Jussformidlingen skulle alle de aktuelle hytteeierne betale samme beløp uavhengig av når de valgte å knytte seg til nettet. Det vises i denne forbindelse til Gulakraft sitt brev av 26.04.85 til Haugland m.fl. Jussformidlingen mener at Gulakraft/BKK er bundet av denne "kontrakten", og hevder at BKK plikter å knytte Hauglands hytte til strømmettet til et anleggsbidrag begrenset oppad til kr 20 000,-.

BKK skriver i sine kommentarer at for å knytte Hauglands hytte til nettet må det settes opp en 650 m lang lavspenningslinje fra eksisterende nettstasjon og fram til hytten. Denne linjen vil kun være til nytte for Haugland. BKK understreker at de kun har tatt med kostnadene for denne linjen i beregningen av anleggsbidraget, og at de heller ikke har gjort et påslag for drifts- og vedlikeholdskostnader på inntil 20% av anleggskostnaden. BKK viser også til at beløpet på kr 92 492,- er beregnet totalkostnad for tilknytningen. Nåverdien av økte inntekter til BKK er anslått til kr 1667,-, slik at anleggsbidraget blir kr 90 825,-.

BKK viser også til det tilbudet som Gulakraft ga i 1985, men mener seg ikke å være bundet av dette tilbudet.

NVEs vurdering

§ 15 - 4 i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (NVE-forskriften) gir BKK hjemmel for innkreving av anleggsbidrag.

For å knytte Hauglands hytte til strømmettet må det settes opp en 650 m lang lavspenningslinje fra eksisterende trafo. Denne linjen vil bare være til nytte for Haugland.

Etter NVEs oppfatning er grunnlaget for å innkreve anleggsbidrag slik dette er beskrevet i den nevnte bestemmelse oppfylt i det aktuelle tilfelle. Vi vil her spesielt vise til § 15 - 4, 1. ledd der det heter at *"Nettselskapene kan fastsette og innkreve anleggsbidrag når anleggskostnadene ved å knytte nye kunder til nettet eller ved å forsterke nettet til eksisterende kunder er høye i forhold til nåverdien av de økte inntekter for nettselskapet som følger av disse investeringene."* Når det gjelder selve beregningen av størrelsen på anleggsbidraget, heter det i § 15 - 4, 4. ledd bl.a. at *"For tilknytninger i distribusjonsnettet gjelder spesielt at anleggsbidraget maksimalt kan settes til anleggskostnad for anlegget minus tilknytningsgebyr og verdien av kundens bidrag til økt inntektsramme"*. Etter NVEs vurdering har ikke BKK handlet i strid med gjeldende forskriftsbestemmelser.

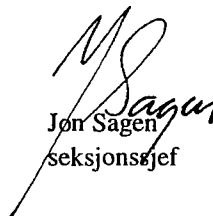
NVE har ikke vurdert de enkelte kostnadskomponenter i kostnadsoverslaget, men forutsetter at BKK har gjort forutsetninger om priser, ressursbruk etc. som kan anses som konkurransedyktige. BKK er for øvrig pliktig til å legge fram opplysninger om kostnaden slik at den enkelte kunde som ønsker det, har mulighet til å vurdere de forutsetninger som er lagt til grunn i kostnadsoverslaget. Anslaget for inntektsvirkningen vil i dette tilfelle ha relativt liten innvirkning på anleggsbidragets størrelse, men vi forutsetter også at BKK har lagt til grunn realistiske anslag for kundens forventete energiuttak.

Når det gjelder den juridiske fortolkning og eventuelle rettslige bindinger i det tilbudet som Gulakraft har gitt i 1985, så er dette et privatrettslig spørsmål som ligger utenfor NVEs kompetanse å ta stilling til.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jørn Sagen
seksjonsjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 033 Oslo

SAK NR. 10

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOP!

Fredrikstad Energinett
Postboks 729, Lisleby
1616 FREDRIKSTAD

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 24.02.2000
Vår ref.: NVE 200000044-2 mt/ave
Arkiv: 653.4
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Venjum Arne
22 95 92 58

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Klage på overføringstariffer

Vi viser til brev fra Bellona datert 04.01.2000 der Bellona på vegne av Enggata Borettslag klager på tariffene til Fredrikstad EnergiNett (FEN) for 1999/2000. Bellona antyder i brevet at de primært ønsker en behandling som kan få konsekvenser for overføringstariffene fra og med år 2001.

FEN har gitt sine kommentarer i saken i sitt brev av 28.01.00.

Partenes anførsler

Bellona ønsker et tilbud om lavere fastavgift til Enggata Borettslag basert på hovedsikringens størrelse eller på selvavlesning av (sommer- og) vinterforbruk.

Bellona sier videre at "det er underforstått at dersom vi får medhold i klagen, vil overføringstariffene måtte endres også for de andre kundene, evt. andre kunder i samme kategori."

FEN sier i sine kommentarer seg positive til alle innspill om tariffutformingen som kan bidra til å redusere belastningen under høylast, men at de ikke ønsker å gjøre endringer i tariffstrukturen før dette er grundig gjennomarbeidet.

NVEs kommentarer

Formålet med omsetningskonsesjonen er å være et virkemiddel til å ivareta kundenes interesser gjennom:

- å sikre en økonomisk rasjonell omsetning av elektrisk energi i et effektivt kraftmarked
- å legge til rette for at nettvirksomheten utøves på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmene og private interesser som blir berørt.

For å få til en samfunnsmessig rasjonell bruk og utbygging av nettvirksomhet er det to hensyn som må ivaretas. Det ene er effektiv utnyttelse av den allerede utbygde nettkapasiteten. Det andre er at det ikke bygges ut mer og dyrere kapasitet enn det som er lønnsomt i forhold til det marginale forbruket.

Overføringsariffene skal ideelt sett sikre en effektiv utnyttelse av den nettkapasitet som er utbygget. Så lenge det er ledig kapasitet i nettet tilsier optimale tariffen at prisen reflekterer de marginale tapene i nettet på ett hvert tidspunkt. Disse marginale tapene er langt høyere når nettet er tungt belastet enn under lavlast, og dette hensynet taler således for en tidsdifferensiering av tariffene. Ideelt sett skulle en slik differensiering være dynamisk og variere time for time i henhold til den faktiske belastningen. I praksis vil det imidlertid være mest aktuelt å differensiere i henhold til predefinerte tidsintervall, for eksempel mellom sommer og vinter og mellom natt og dag. For de aller fleste husholdningskunder vil et skille mellom natt og dag kreve nye målere. Et skille mellom sommer og vinter, eller mellom sesonger, kan imidlertid håndteres med utgangspunkt i de nye krav om minimum fire måleravlesninger i året, jfr. § 3 - 2, 3. ledd i forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettenester.

Dersom kapasiteten i nettet ikke er tilstrekkelig sier samfunnsøkonomisk teori, at det skal innføres topplastpriser som redusere lasten i nettet til den faktiske kapasiteten. Kapasitetsavgiftene i sentralnettet er slike topplastpriser, men tilsvarende tariffen er ikke tatt i bruk på lavere nettnivå. Toppastpriser vil som et minimum kreve timesmålere med aktiv toveiskommunikasjon og sannsynligvis også utstyr for aktiv styring av last hos kundene. Ut fra et slikt teoretisk synspunkt vil det være optimalt at det ikke bygges ut mer kapasitet enn at nettet i perioder belastes så mye at bruken må begrenses gjennom topplastpriser. I dag har netteiere i distribusjonsnettet små praktiske muligheter til å begrense lasten i nettet. Det vil derfor være en tendens til at netteiere bygger ut mer kapasitet i nettet enn det som teoretisk er optimalt, for å unngå overbelastning av nettet under tunglast.

Elektrisitet til oppvarming er et dominerende forbruksformål under tunglast, og ut fra resonnementet over kan NVE være enig med Bellona i at de fleste husholdninger i dag betaler mindre for elektrisitet til oppvarmingsformål enn det som vil være riktig i et mer langsiktig perspektiv. I fravær av dynamisk toppastprising på kort sikt, kan det både ut fra et rettferdighetsperspektiv og ut fra effektivitetssynspunkt være riktig å innføre tariffen som på mer indirekte måter differensierer mellom de kunder som har høy belastning under tunglast og andre kunder med lavere belastning. Bellona foreslår at dette på kort sikt best kan ivaretas gjennom tariffen som er gradert etter sikringsstørrelse og/eller sesongvariable tariffen, men også andre alternativer kan være aktuelle.

Forskriften til energiloven av 7. desember 1990 § 4 - 4 b) tredje ledd sier følgende:

"Konsesjonæren fastsetter overføringsariffene. Tariffene bør i størst mulig grad gjenspeile belastningen på nettet. Konsesjonæren må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffen justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v."

Denne bestemmelsen gir konsesjonæren adgang til å tilby tariffen justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v. Etter NVEs vurdering kan denne bestemmelsen i seg selv ikke tolkes som et pålegg til konsesjonærene om å innføre en spesiell form for struktur på tariffen, eller som et pålegg om at enhver forskjell i brukstid mellom to kunder skal reflekteres i ulike priser. Bestemmelsen gir imidlertid konsesjonæren adgang til å innføre differensierte tariffen på visse vilkår.

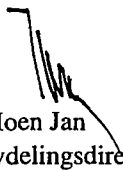
Tillatte inntekter til konsesjonærenes nettvirksomhet er gitt av de årlige vedtak om inntektsrammer. Endring av tariffen for en kundegruppe vil dermed ha betydning for alle kundene i nettet. Et pålegg om endring av tariffstruktur vil dermed i prinsippet kunne involvere alle kunder i nettet som potensielle parter.

Vår konklusjon er at NVE ikke finner grunnlag for å fatte et enkeltvedtak som pålegger Fredrikstad EnergiNett å endre overføringstariffene i tråd med Bellonas ønsker.

Vi vil vise til at NVE i henhold til § 7-1 i energilovforskriften "kan utferdige forskrifter til gjennomføring og utfylling av denne forskrift for så vidt gjelder" bl.a. overføringskapasitet og tariffing av netjtjenester. På bakgrunn av henvendelsen fra Bellona vil NVE vurdere behovet for å gi mer detaljerte regler for hvordan brukstidsaspektet kan ivaretas gjennom en differensiering av husholdningstariffene. Slike regler må eventuelt innarbeides i "Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer" og arbeidet må følge de forvaltningsmessige regler som gjelder for utarbeidelse av nye forskriftsbestemmelser. NVE tar sikte på at aktuelle endringer kan gis virkning fra 1. januar 2001.

NVE vil starte opp et arbeide for å vurdere endringer av forskriftens bestemmelser om overføringstariffer for energimålte kunder. Som en del av dette arbeidet har NVE invitert et bredt utvalg av organisasjoner til et seminar i NVE i slutten av februar måned. På seminaret vil vi høre organisasjonenes synspunkter på hvilke utfordringer de ser i tariffutformingen og regelverket, og diskutere et opplegg for arbeidet fram mot et forslag til nye formuleringer i forskriften.

Med hilsen

Moen Jan
avdelingsdirektør

Sagen Jon
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

SAK NR. 11

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Hunfos Fabrikker ASA
4700 VENNESLA

Vår dato: 24. 02. 2000
Vår ref.: NVE 199904501-2 mt/lav
Arkiv: 653.3
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Lisbeth A. Vingås
22 95 91 57

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

VAE- utkobling på grunn av spinning av optisk fiber

Vi viser til Deres brev av 30.11.99 hvor de innklager Vest-Agder Energiverk Nett (VAE-N).

Saksopplysninger

Hunfos Fabrikker hadde avtale med VAE-N om kjøp av kjelekraft i perioden ukene 30-39 til avtalt pris. Fredag 10.09.99 ble det mottatt beskjed om at elektrokjeler måtte ut fra mandag 13.09.99 på grunn av spinning av optisk fiber rundt faselederne i høyspentnettet. Behovet for spinning var utløst av kommunikasjonsselskapet Enitel, som skulle leie disse av VAE-Ns morselskap, for å kunne tilby sine tjenester innenfor bredbånd av dataoverføring.

NVEs vurdering

Energilovens §1-1 sier at lovens virkeområde vil være *"produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi"*. Videre sier Energilovens §1-2 om formålet med loven at *"den skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt."* Televirksomheten blir ikke omtalt under energilovens formål eller virkeområde, og NVE har dermed per i dag ingen hjemmel til å trekke televirksomheten inn i inntektsreguleringen.

Hunfos Fabrikker har avtale med VAE Produksjon AS om kjøp av kjelekraft i ukene 30-39, og har fått kontrakt med VAE-N om utkoblbar overføring. I forskriftens §13-1 b) står det at *"Nettselskapene skal tilby utkoblbar overføring til redusert tariff når kunden har driftsklare elkjeler med brenselfyrt reserve."* Skulle NVE finne at krav om utkobling blir gitt på et urimelig grunnlag med henhold til når og i hvilken omfang dette skal finne sted, har NVE gjennom forskriftens §16-1 hjemmel til å *"gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av NVE i medhold av Energiloven."* I denne konkrete saken er Hunfos Fabrikker bedt om utkobling på grunn av anstrengt kapasitet fordi nettet brukes til spinning av optisk fiber rundt faselederne. Spinning av optisk fiber vil i de fleste tilfeller være en engangsforeteelse for ett og samme område i nettet. På bakgrunn av den informasjon NVE har mottatt i denne konkrete saken finner ikke NVE grunnlag for å hevde at krav om utkobling i dette tilfellet har vært gjort i strid med forskriften.

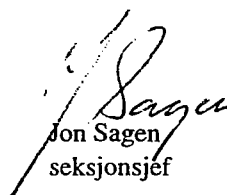
Angående VAE-Ns krav til Hunfos Fabrikker om utkobling fordi nettet ble brukt til televirksomhet, er det ingen bestemmelser i energiloven eller forskriften som forbyr nettselskapet å spinne fiberoptiske

kabler rundt elnettets linjer. Det er imidlertid et krav om at direkte kostnader ved slik framføring ikke skal belastes nettvirksomheten. Hvert år rapporterer nettselskapene sine regnskap inn til NVE. Forskriftens §3-1 gjør klart at televirksomheten skal defineres som "øvrige virksomhet", og at inntekter og kostnader forbundet med denne virksomheten skal skilles ut fra monopolvirksomheten forøvrig. Televirksomheten inngår ikke i inntektsrammen, og som tidligere nevnt har NVE per i dag ingen hjemmel for å trekke denne virksomheten inn i inntektsreguleringen.

Det ligger utenfor NVEs myndighetsområde å ta stilling til problemstillinger angående nettselskapets bruk av overføringsnettet til televirksomhet og eventuelt privatrettslige spørsmål i denne sammenheng.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jan Moen'.

Jan Moen
avdelingsdirektør

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jon Sagen'.

Jon Sagen
seksjonsjef

Kopi: Vest-Agder Energiverk Nett AS

SAK NR. 12

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

N V E

RØD KOPI

Polofas AS
Strandveien 39
3290 STAVERN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 24. 03. 2000

Vår ref.: NVE 200000594-2 mt/lav

Arkiv: 653,4

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Lisbeth Anita Vingås

22 95 91 57

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Tariff - gratis traforom

Vi viser til Deres brev av 17.02.00 hvor De spør om det er riktig at Polofas betaler samme tariff som andre husholdninger til tross for at Dere stiller gratis traforom til disposisjon for nettselskapet.

Saksopplysninger

Polofas bygde i 1986 et næringsbygg i Mosjøen. Det ble stilt krav fra Helgeland Kraftlag om at for å få strøm måtte Polofas bygge traforom i bygningen inkludert nødvendig sjakt på fortauet. Stasjonen skulle levere strøm til Polofas samt tiliggende kvartaler. Polofas fikk et lite tilskudd den gang, men måtte skrive under en kontrakt på at de ikke skulle kreve leie for arealet.

Ut fra den informasjon som NVE har mottatt forstår vi det dithen at kraften kommer inn på høyspentsiden, men at kundene inkludert Polofas tar ut kraft på lavspentsiden.

NVEs vurdering

Netteier har selv ansvar for å utarbeide tariffer som er i samsvar med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter. Hvis NVE får informasjon som tyder på at nettselskapet har utarbeidet tariffer som er i strid med disse bestemmelser har NVE rett til å pålegge nettselskapet å endre sine tariffer. NVEs forskrift om nettvirksomheten av 11. mars 1999 § 16-1 sier at: "Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven".

I Deres brev skriver De at Dere betaler samme overføringstariff som andre lavspenkunder, og antyder at fordi Dere stiller gratis traforom til disposisjon så bør Polofas som kunde betale lavere tariff.

Forskriftens § 11-1 d) sier at "nettselskapet skal ikke diskriminere brukerne av nettet, men tilby like tariffer justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v."

Ut fra denne bestemmelsen har ikke nettselskapet anledning til å forskjellsbehandle sine kunder gjennom tariffene av andre grunner enn ulik brukstid, leveringskvalitet, m.v. Forskriftens § 12-2, 4. ledd sier at "På lavspent uttak skal effektledene være kvantumsdifferensierte og fastsettes med

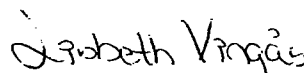
utgangspunkt i kundens effektuttak. Disse tariffene skal utformes slik at alle kunder betaler samme pris..[....].”.

Ut fra disse bestemmelsene er det NVEs vurdering at Helgeland Kraftlag ikke kan diskriminere tariffene mellom Polofas og andre kunder som tar ut kraft på lavspentsiden på bakgrunn av at Helgeland Kraftlag nyter godt av gratis traforom hos Polofas. Spørsmål hvorvidt avtalen mellom Helgeland Kraftlag og Polofas er gyldig samt spørsmål vedrørende annen kompensasjon for Helgeland Kraftlags bruk av traforom ligger utenfor energilovens virkeområde og vil derfor være oss uvedkommende. Dette vil være et privatrettslig forhold mellom Polofas og Helgeland Kraftlag.

Med hilsen

Arne Venjum
fung. seksjonssjef

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: Helgeland Kraftlag AL, Postboks 569, 8651 MOSJØEN

SAK NR. 13

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Rustad Trommelservice AS
Gamleveien 1

1473 SKÅRER

Vår dato: 03.04.2000
Vår ref.: NVE 200000562-4 mt/lav
Arkiv: 912-653.3/Akershus Nett
Deres dato: 11.02.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Middelthuns gate 29
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Økning i nettleie 1998-1999

Vi viser til Deres brev av 11.02.00 hvor De spør hvorvidt Akerhus Netts økning i nettleie fra 1998 til 1999 er tillatt.

Saksopplysninger

Rustad Trommelservice er næringskunde hos Akerhus Nett på distribusjonsnettnivå. Tariffene (nettleien) for denne kundegruppen hos Akerhus Nett har endret seg fra 1998 til 1999:

	DISTRIBUSJONSNETTET		
	Lavspennetnett (nivå 5)		
ÅR	Fastledd	Effektledd	Energiledd
1998	2200	210	8,7
1999	3200	335	5,9
2000	3200	335	5,8

Som vi ser at tabellen har fastleddet og effektleddet økt fra 1998 til 1999, mens energileddet er redusert. Tariffen (nettleien) er i stor grad uendret fra 1999 til 2000.

I brev av 25.02.00 ber NVE Akershus Nett om å kommentere denne endringen i tariffen samt gjøre rede for i hvilken grad den er gjort kjent for Akershus Nett sine kunder.

Akershus Nett svarer i brev av 20.03.00. I 1999 overtok Akershus Nett nettvirksomheten i Romerike Energi AS, Eidsvoll Energi AS og Nes Energi AS. Dette førte til at Akershus Nett valgte å harmonisere tariffene for denne aktuelle kundegruppen ved å redusere antall effekttrinn til tre, samtidig som effektprisen og fastleddet ble økt samt at energileddet ble redusert. Dette ville gi en mer kostnadsriktig tariff.

Akershus Nett skriver videre at årsaken til at Rustad Trommelservice har fått en større økning i sin tariff enn den gjennomsnittlige kunden i denne kundegruppen er på grunn av at de har lavere brukstid enn gjennomsnittet.

Akershus Nett opplyser at de kunngjorde sine priser for 1999 i god tid før årsskiftet i de alminnelig leste aviser i deres forsyningsområde samt gjennom egen tariffinformasjon som kundene får tilsendt ved kontakt med deres kundeavdeling.

NVEs vurdering

Netteier er selv ansvarlig for å utarbeide tariffer som er i samsvar med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter. Dersom NVE får informasjon som tyder på at nettselskapenes tariffer er i strid med disse bestemmelsene sier NVEs forskrift om nettvirksomheten av 11. mars 1999 § 16-1 at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven"*.

Forskriften sier videre i § 12-2 at i distribusjonsnettet skal kunder med effektavregning belastes fastledd, energiledd og effektledd. *"Fastleddet skal som et minimum dekke kundespesifikke kostnader. Energileddet skal dekke marginale tapskostnader i nettet. Effektleddet skal baseres på kundes maksimale effektbelastning i en eller flere av årets måneder."* Forskriften sier også at det skal utarbeides separate tariffer for lavspent og høyspent uttak. *"For lavspent uttak skal effektleddene være kvantumsdifferensierte og fastsettes med utgangspunkt i kundens effektuttak."* Innenfor rammen av dette regelverket står netteier til en viss grad fritt til å utarbeide en tariffstruktur for eget nett.

Som nevnt over oppgir Akershus Nett i brev av 20.03.00 at harmonisering av tariffene i forbindelse med deres oppkjøp av Romerike Energi AS, Eidsvoll Energi AS og Nes Energi AS er en av de viktigste årsakene til endringen i tariffene for den aktuelle kundegruppen. Forskriften sier ikke noe eksplisitt om hva som skal skje med tariffene ved sammenslåing av nettselskap. NVE anser det som vanskelig å utarbeide generelle regler på dette område da forskjeller i kostnadsforhold og tariffstruktur kan variere sterkt fra sammenslutning til sammenslutning. En konkret vurdering av hvert enkelt tilfelle vil derfor være nødvendig. I utgangspunktet er det et mål at tariffene i et sammenslått nettselskap bør utjevnes over tid, spesielt i områder som grenser til hverandre geografisk. Uten separate regnskap anser NVE det som vanskelig over tid å skulle argumentere for ulike kostnadsforhold som opphav til forskjeller i tariffene. NVE finner ikke at den faktiske utjevning hos Akershus Nett i denne saken er urimelig.

Forskriftens § 11-1 g) sier at: *"tariffene skal gi inntekter til dekning av kostnader innenfor tildelt inntektsramme, kostnader i overliggende nett og.....[.....]"* Det betyr at skulle for eksempel kostnadene i overliggende nett øke, vil dette kunne ha betydning for størrelsen på tariffene i underliggende nett. Akershus Nett opplyser i sitt brev av 20.03.00 at en økning i regionalnettstariffen fra 1998-1999 har bidratt til økning i tariffen i distribusjonsnettet.

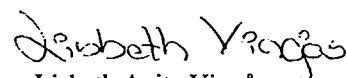
Akershus Nett oppga i brev av 20.03.00 lav brukstid hos Rustad Trommelservice AS sitt anlegg til å være hovedårsaken til at endring i tariffene er større for Rustad Trommelservice enn for gjennomsnittskunden i denne kundegruppen. Brukstid er et forholdstall får årlig energiuttak dividert på årets maksimaleffekt. Forskriftens § 11-1 d) sier at: *"nettselskapet må ikke diskriminere brukerne av nettet, men tilby like tariffer justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v."* Gitt at sammen energimengde overføres vil lav brukstid (relativt høyt effektuttak) medføre at nettet må dimensjoneres sterkere sammenlignet med lang brukstid (relativt lavt effektuttak). Gitt samme energiuttak vil altså kortere brukstid gi behov for sterkere og mer kostbart nett. Etter NVEs vurdering må kunder med lav brukstid godta at effektleddet slår relativt hardere ut enn for kunder med lang brukstid fordi kunder med lav brukstid er opphav til større faste kostnader i nettet.

På bakgrunn av den informasjon som NVE har mottatt i denne saken kan ikke NVE se at endringen i tariffene i Akerhus Nett fra 1998 til 1999 er i strid med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: Akerhus Nett AS, Postboks 224, 2001 LILLESTRØM

SAK NR. 14

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

REG KOP1

Hurum Energiverk AS
Øvre Skoledalen 12
3482 TOFTE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95

Telefaks: 22 95 90 00

E-post: nve@nve.no

Internett: www.nve.no

Vår dato: 10.04.2000

Vår ref.: NVE 200000767-2 mt/ave

Arkiv: 653.4

Deres dato:.

Deres ref.:.

Saksbehandler:

Arne Venjum

22 95 92 58

Org.nr.:

NO 970 205 039 MVA

Bankkonto:

0827 10 14156

Beregning av anleggsbidrag

Vi viser til Block Watne (BW) sitt brev av 13. februar 2000. I brevet klager BW på Hurum Energiverk as (HE) sitt krav om anleggsbidrag. Brevet fra BW er stilet til NVE og sendt gjennom HE. HE har i brev av 28. februar 2000 videresendt brevet til NVE og samtidig gitt sine kommentarer til saken.

Partenes anførsler

BW viser til at de planlegger bygging av flere boenheter i Slindrebekk boligfelt i Hurum kommune. BW ønsker å tilby gasspeis i boligene som alternativ til elektrisk oppvarming, men de reagerer på at HE krever et større anleggsbidrag for kunder som velger alternative oppvarmingskilder enn for de som velger ikke å gjøre det. BW viser til at de boliger som velger gasspeis må betale et forhøyet anleggsbidrag tilsvarende vel kr 6000,-. BW mener at HEs praktisering av forskriften gir urimelige utslag og vil være til hinder for installasjon av alternative energikilder. For øvrig aksepterer BW at HE kan innkreve et anleggsbidrag.

HE viser til at de i sine beregninger har lagt til grunn at de boliger som installerer gassovner vil ha et lavere forventet framtidig energiuttak enn de boligene som ikke installerer slike ovner. For boliger uten gassovner har HE forutsatt et årlig energiuttak på 18 000 kWh, mens tilsvarende tall for boliger med gassovn er 10 000 kWh. HE anfører at det antatt reduserte energiuttaket vil gi lavere framtidige inntekter og dermed dårligere lønnsomhet for HE. HE mener derfor det er grunnlag for å kreve et forholdsvis større anleggsbidrag fra boliger med gassovner.

HE viser også til at usikkerheten knyttet til prosjektet gjør at nettselskapet ønsker å foreta en reberegning av anleggsbidraget når det foreligger sikrere data for anleggskostnadene og energiforbruket.

NVEs vurdering

Regelene for når og hvordan anleggsbidraget skal beregnes er omtalt i § 15 - 4 i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (NVE-forskriften). Det heter i 1. ledd at "*Nettselskapene kan fastsette og innkreve anleggsbidrag når anleggskostnadene ved å knytte nye kunder til nettet eller ved å forsterke nettet er høye i forhold til nåverdien av de økte inntekter for nettselskapet som følger av disse investeringene.*"

Med bakgrunn i at BW sine utbyggingsplaner i Slindrebekk byggefelt krever forsterkninger av eksisterende nettanlegg og bygging av nye overføringsanlegg er det liten tvil om at kriteriene for å kunne beregne et anleggsbidrag i det aktuelle tilfellet er oppfylt. BW har også sagt seg villig til å betale deler av de kostnader som utbyggingen fører med seg. Hovedspørsmålet i denne saken er imidlertid om HE kan kreve et høyere anleggsbidrag av kunder som velger å installere gassovner enn av de kunder som velger ikke å installere slike ovner.

Det heter i § 15 - 4, 4. ledd i NVE-forskriften at *"anleggsbidraget maksimalt kan settes til anleggskostnad for anlegget minus tilknytningsgebyr og verdien av kundens bidrag til økt inntektsramme"*. Om selve inntektsberegningen heter det videre at *"kundens forventete energiuttak"* skal legges til grunn. Bestemmelsene om anleggsbidrag er gitt med hjemmel i § 7-1 i forskrift til energiloven der det heter at Norges vassdrags- og energidirektorat kan utferdige forskrifter til gjennomføring og utfylling av energilovforskriften for så vidt gjelder overføringskapasitet og tariffing av netjenester. Vi vil vise til energilovforskriftens § 4 - 1 *"Formålet med omsetningskonsesjon"* der det heter at: *"Konsesjonsordningen for omsetning av elektrisk energi har som formål å være et virkemiddel til å ivareta kundenes interesser gjennom:*

- *å sikre en økonomisk rasjonell omsetning av elektrisk energi i et effektivt kraftmarked*
- *å legge til rette for at nettvirksomheten utøves på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt."*

Etter NVEs vurdering vil det være samfunnsmessig uheldig dersom kunder som installerer alternative oppvarmingsmuligheter, eller på andre måter gjør investeringer som fremmer en mer fleksibel etterspørsel etter elektrisk kraft, straffes for dette gjennom økte engangsbetalinger ved tilknytning til nettet. Økt fleksibilitet på etterspørselssiden er et viktig bidrag til et mer velfungerende og effektivt kraftmarked. Også for nettvirksomheten kan dette gi samfunnsmessige gevinster. Fleksible kunder har større muligheter til å gjøre tilpasninger i forbruket under topplast og kan dermed bidra til redusert behov for ny nettkapasitet.

Med gjeldende regelverk for justering av inntektsrammen basert på økning i levert energi i nettet, kan økt fleksibilitet på kundesiden til en viss grad virke inn på netteiers inntekter, men NVE finner ikke at dette kan tillegges avgjørende vekt. Vi vil for øvrig vise til at regelverket for inntektsrammen er under vurdering i forbindelse med ny reguleringsperiode fra år 2002.

HE har valgt å legge til grunn ulike antagelser om energiuttaket avhengig av om boligen har installert gassovn eller ikke. Til støtte for dette kan anføres ordlyden i § 15-4. Formålsbetraktninger tilsier imidlertid at forventet energiuttak bør beregnes ut fra antatt forbruk for den aktuelle kundegruppe. Vi legger avgjørende vekt på at det alltid vil knytte seg stor usikkerhet mht. til inntektsanslagene for investeringer med en forutsatt levetid på 30-40 år. Etter NVEs vurdering er det tvilsomt om disse anslagene samlet sett blir bedre om netteier vurderer forventet energikjøp for hver enkelt kunde. En individuell vurdering av forbruket innebærer i prinsippet også at netteier må estimere og sette en verdi på alle de faktorer som påvirker forbruket av elektrisk energi, f.eks. boligens type og størrelse, antall rom, antall familiemedlemmer, alternative oppvarmingskilder, klima m.m. NVE anser en slik individualisering av anleggsbidragberegningen som unødig kostnadskrevende og lite formålstjenlig. NVE mener på denne bakgrunn at netteier som hovedregel bør legge gjennomsnittsbetraktninger til grunn ved fastsettelsen av kundens forventete energiforbruk.

HE anfører i sitt brev at de ønsker å foreta en reberegning av anleggsbidraget etter noen år. NVE har akseptert at nettselskapene kan gjøre slike etterkalkulasjoner, men bare når usikkerheten er så stor at dette i vesentlig grad vil påvirke anleggsbidragets størrelse for den enkelte kunde. Etter NVEs vurdering er ikke usikkerheten ved den planlagte utbyggingen større enn det som normalt må kunne

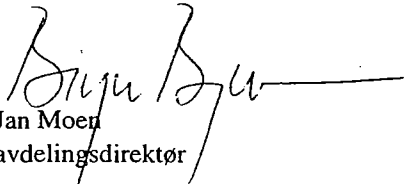
påregnes og kan slik sett forventes fanget opp gjennom risikopåslaget på 2% i den tildelte inntektsramme.

Vedtak

NVE viser til § 16 - 1 i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer der det heter at "*Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven.*"

Med bakgrunn i denne bestemmelse pålegger vi Hurum Energiverk as å foreta en ny beregning av anleggsbidraget i denne saken. I beregningen skal det legges til grunn en forventet energiøkning tilsvarende det gjennomsnittlige forbruket for energiverkets husholdningskunder.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

DET KONGELEGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

K O P I

Hurum Energiverk AS
Skoledalen 12
3482 Tofte

NVE 200000767-14	
S.ans: 1	S.beh.: MTAVE
13.12.2000	
Arkivkode: 653-4	
Sek.kode:	
TE dato/sign.:	

Deres ref

Vår ref
OED 2000/920 EV MM

Dato 11 DES 2000

Klagesak – tvist mellom Hurum Energiverk AS og Block Watne angående beregning av anleggsbidrag

Saken gjelder klage fra Hurum Energiverk AS, representert ved advokatfirmaet Thommessen Krefting Greve Lund (TKGL), av 08.05.2000 på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak av 10.04.2000. Olje- og energidepartementet mottok klagen i oversendelse fra NVE av 17.07.2000. Block Watne har gitt kommentarer i brev av 02.06.2000.

TKGL sendte ytterligere kommentarer i brev av 15.09.2000, NVE kommenterte dette i brev av 16.10.2000.

Hurum Energiverks anførsler

Hurum Energiverk representert ved TKGL gjør gjeldende at anleggsbidraget er riktig fastsatt, etter de gjeldende bestemmelser. NVE har derfor ikke hjemmel til å gripe inn med et pålegg om endret beregning. NVEs pålegg bygger på en uriktig anvendelse av de gjeldende bestemmelser om beregning av anleggsbidrag. Vedtaket er derfor ugyldig, og Hurum Energiverks fastsettelse blir å opprettholde.

Hurum Energiverk la til grunn et antatt forbruk av elektrisitet for boligene med gassovn på 10 000 kWh per år, per boligenhet. De tok utgangspunkt i statistikk for Hurum fra de siste årene som viste at gjennomsnittlig energiforbruk for husholdningskunder var 18 000 kWh per år, og at oppvarming står for omtrent 55 % av det totale forbruket. Med den forutsetning at fyring med gassovn ville bli den vesentlige oppvarmingskilde i de 52 boligene, la Hurum Energiverk med bakgrunn i det ovennevnte forsiktig til grunn at disse boligene ville forbruke omtrent 45 %, eller 8 000 kWh, mindre elektrisitet

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
<http://www.oed.dep.no/>

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 1

Telefon*
22 24 90 90 / 22 24 63 01
Org. nr
977 161 630

Energi og
vassdragsavdelingen
Telefaks
22 24 95 68

Saksbehandler
Marit Måge
22 24 63 42

per år enn den gjennomsnittlige husholdningskunden.

I denne saken synes verken Block Watne eller NVE å bestride at Hurum Energiverk har basert sin beregning på riktige tall hva gjelder kostnadssiden. Uenigheten gjelder bare Hurum Energiverks anslag over boligenhetenes forventede bidrag til økning i inntektsramme, nærmere bestemt tallet 10 000 kWh per boligenhet som Hurum Energiverk har lagt til grunn som forventet uttak av elektrisitet. Etter hva som forstås bestrider ikke NVE at 10 000 kWh per boligenhet med gassovn er et tilfredsstillende og forsvarlig anslag over det faktiske forbruket av elektrisitet for disse boligenhetene, og således det faktiske bidraget til økning av Hurum Energiverks inntektsramme. NVE mener imidlertid at Hurum Energiverk til tross for dette skal være forpliktet til å legge det betydelige høyere gjennomsnittlige elektrisitetsforbruket for alle husholdningskundene til grunn ved beregningen av det forventede bidraget til økt inntektsramme fra boligenhetene. Hurum Energiverk deler ikke dette syn, og mener at NVE på dette punkt bygger på uriktig rettsanvendelse.

Det fremgår direkte av ordlyden i de aktuelle bestemmelsene i tarifforskriften at beregningen av anleggsbidraget som utgangspunkt skal være en konkret vurdering av de eksisterende og antatte fremtidige kostnader og inntekter ved den enkelte tilknytning eller forsterkning. Det vises for eksempel til definisjonsbestemmelsen i tarifforskriften.

Ordlyden gir etter Hurum Energiverks syn ikke noen holdepunkter for at netteier skal være verken forpliktet til eller berettiget til uten videre å legge et gjennomsnitt av en kundegruppes forbruk til grunn som den enkelte kundens forventede energiuttak. Forskriftens utgangspunkt er således ikke at netteier skal foreta noen form for fordeling og utjevning mellom anlegg med ulike kostnader og inntekter sett fra netteiers side. Konsekvensen av ordlyden i den gjeldende forskrift er tvert i mot at kundene må betale ulike anleggsbidrag, avhengig av de faktiske forhold knyttet til den enkelte kunde.

Block Watnes merknader

Block Watne AS klagde i brev av 13.02.2000 på Hurum Energiverks beregning av anleggsbidrag for tilknytning av 52 nye boliger i Slingrebekk boligfelt på Sætre i Hurum kommune.

Block Watne planlegger bygging av boliger med gasspeis, som alternativ oppvarmingskilde til elektrisitet. Block Watne klager på at Hurum Energiverk krever et høyere anleggsbidrag av kunder som velger å installere gasspeis enn av kunder som ikke installerer slike peiser.

Block Watne viser til at gasspeisens yteevne er på 4,8 kW. Gasspeisen dekker ikke alene boenhetens oppvarmingsbehov, den er forutsatt å dekke beredskapsfyring. Elforsyning er forutsatt som hovedenergibærer. Samtlige boenheter installeres for full

elektrisk oppvarming. Hurum Energiverk har i sine beregninger forutsatt at gasspeisen antas å dekke oppvarmingsbehovet og at boligoppvarming utgjør omtrent 55 % av normalt årsforbruk.

Block Watne viser til forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk § 10-62 Skorstein i boliger. Beredskapskravet gjelder for småhus samt boligblokker inntil 2 etasjer i høyden. Skorsteinskravet kan fravikes dersom bygningen er oppvarmet ved to tilstrekkelige og uavhengige energikilder eller er tilknyttet et fjernvarmeanlegg. Basert på ovennevnte har Statens byggtekniske etat, i brev av 29.mars 1999 bekreftet at gasspeis tilfredsstiller forskriftens krav til beredskap.

Block Watne finner illeggelsen urimelig, og er uenige i Hurum Energiverks begrunnelse. Slik forskriften § 15-4 er formulert, ser det i og for seg ut til at energiverket har hjemmel til å ta framtidig inntekt med i beregningsgrunnlaget for fastsettelse av anleggsbidraget, men det er heller ingen plikt til å gjøre dette. Energiverkets praktisering av forskriften bidrar ikke til bruk av alternative energikilder, og gir urimelige utslag. Denne praktiseringen vil gi store utslag på landsbasis dersom den blir innarbeidet, og har stor prinsipiell rekkevidde.

NVEs merknader

Reglene for når og hvordan anleggsbidrag skal beregnes er omtalt i § 15-4 i forskrift av 11.mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (kontrollforskriften). *"Nettselskapene kan fastsette og innkreve anleggsbidrag når anleggskostnadene ved å knytte nye kunder til nettet eller ved å forsterke nettet er høye i forhold til nåverdien av de økte inntekter som følger av disse investeringene."* Med bakgrunn i at Block Watne sine utbyggingsplaner i Slingrebekk byggefelt krever forsterkninger av eksisterende nettanlegg og bygging av nye overføringsanlegg er det liten tvil om at kriteriene for å kunne beregne et anleggsbidrag i det aktuelle tilfellet er oppfylt. Block Watne har også sagt seg villig til å betale deler av de kostnadene som utbyggingen fører med seg. Hovedspørsmålet i denne saken er imidlertid om Hurum Energiverk kan kreve et høyere anleggsbidrag av kunder som velger å installere gassovn enn av kunder som ikke installerer gassovn.

I NVEs kontrollforskrift, § 15-4 er beregningsmetoden for anleggsbidrag slått fast: *"...anleggsbidraget maksimalt kan settes til anleggskostnad minus tilknytningsgebyr og verdien av kundens bidrag til økt inntektsramme..."*. Om selve inntektsberegningen heter det videre at *"...kundens forventede energiuttak..."* skal legges til grunn. Bestemmelsen om anleggsbidrag er gitt med hjemmel i § 7-1 i forskrift til energiloven, hvor NVE gis hjemmel til å utferdige forskrifter til gjennomføring og utfylling av energilovforskriften for så vidt gjelder overføringskapasitet og tariffing av nettjenester. NVE viser til at formålet med omsetningskonsesjonen er: *"Konsesjonsordningen for omsetning av elektrisk energi har som formål å være et virkemiddel til å ivareta kundenes interesser gjennom:*

- *å sikre en økonomisk rasjonell omsetning av elektrisk energi i et effektivt kraftmarked*
- *å legge til rette for at nettvirksomheten utøves på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt."*

Etter NVEs vurdering vil det være samfunnsmessig uheldig dersom kunder som installerer alternative oppvarmingsmuligheter, eller på andre måter gjør investeringer som fremmer en mer fleksibel etterspørsel etter elektrisk kraft, straffes for dette gjennom økte engangsbetalinger ved tilknytning til nettet. Økt fleksibilitet på etterspørselssiden er et viktig bidrag til et mer velfungerende og effektivt kraftmarked. Også for nettvirksomheten kan dette gi samfunnsmessige gevinster. Fleksible kunder har større muligheter til å gjøre tilpasninger i forbruket under topplast og kan dermed bidra til redusert behov for ny nettkapasitet.

Klager bygger sin argumentasjon på en ren bokstavforståelse av bestemmelser om anleggsbidrag forskrift om kontroll av nettvirksomhet. NVEs vurdering av spørsmålet må ta utgangspunkt i en bredere tolkning av § 15-4 i forskriften, hvor formålsbetraktninger, praktikabilitet og en bedømmelse av resultatets rimelighet og hensiktsmessighet står sentralt.

NVE peker på at de fleste nettselskap har en praksis ved fastsettelse av anleggsbidrag for husholdnings- og hyttekunder som bygger på gjennomsnittsbetraktninger om forventet energibruk. Tilsvarende er det vanlig å benytte gjennomsnittsbetraktninger ved tariffingen av kunder, jf. inndelingen i kundegrupper. NVE har oppfattet dette som en hensiktsmessig praksis, og har bl.a. gitt uttrykk for dette i et vedtak av 29.01.1998: *"NVE anser det som rimelig at det spesielt i distribusjonsnettet foretas en del gjennomsnittsbetraktninger ved fastsettelsen av overføringstariffene. NVE aksepterer også at gjennomsnittsbetraktninger blir lagt til grunn i beregningen av anleggsbidrag i konsentrerte områder som for eksempel boligfelt, hyttefelt osv."*

NVE mener at det er gode grunner for denne praksisen. For det første fordi en individualisering ofte vil være uforholdsmessig ressurs- og kostnadskrevende, og for det annet fordi det knytter seg stor usikkerhet til inntektsanslag for nettinvesteringer med forventet levetid på 30 til 40 år. NVE legger vekt på at en streng individualisering ved fastsettelsen av anleggsbidrag for husholdningskunder lett vil kunne være urimelig. NVE minner om at en rekke forhold påvirker forbruket av elektrisitet, for eksempel boligtype og størrelse, antall familiemedlemmer, alternative oppvarmingskilder, klima osv. En gjennomført individuell vurdering av forbruket til husholdningskunder ville i prinsippet innebære at nettselskapet likeledes måtte identifisere og verdsette alle de faktorene som påvirker det forventede energiforbruket.

Formåls- og rimelighetsbetraktninger tilsier at kundens forventede energiuttak ved fastsettelsen av anleggsbidrag, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 15-4 siste ledd annet strekpunkt, bør beregnes ut fra antatt forbruk for den aktuelle kundegruppe. Det kan ikke antas at NVE som forskriftsgiver ved bruk av formuleringer som "*kundens*

forventede energiuttak..." og "individuell beregnet investeringstilskudd ved tilknytning av et nytt anlegg..." har ment å åpne for en fastsettelse av anleggsbidrag med konsekvenser som i foreliggende sak.

Når forskrift om kontroll av nettvirksomhet i ulike sammenhenger bruker entallsformen "kunde", vil dette ofte måtte sees på som en språklig uttryksmåte og ikke nødvendigvis innebære at bestemmelsen skal knyttes til en bestemt kunde. Det forhold at "kundegruppe" er legaldefinert i forskrift om kontroll av nettvirksomhet i § 1-3 tilsier ikke uvegerlig en antitetisk tolkning av entallsformen "kunde". Eksempelvis i 14-3 første ledd i forskriften heter at fastleddet "*minimum dekker de kundespesifikke kostnader*", så betyr ikke det at netteier skal beregne et fastledd for hver enkelt kunde

Departementets merknader

Innledningsvis vil departementet påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. Departementet vil ta for seg klagers anførsler ut fra sakens viktighet og det som ellers er nødvendig for å begrunne avgjørelse i saken.

Mulighetene for å ta anleggsbidrag og hvordan dette skal beregnes er regulert i NVEs forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (kontrollforskriften) av 11. mars 1999, § 16-4: "*For tilknytninger i distribusjonsnettene gjelder spesielt at anleggsbidraget maksimalt kan settes til anleggskostnad for anlegget minus tilknytningsgebyr og verdien av kundens bidrag til økt inntektsramme, der:*

- *anleggskostnad settes lik spesifikke kostnader ved tilknytningen eller forsterkningen inkl. timeverk for personell, maskiner og utstyr. Det kan gjøres et påslag til dekning av driftskostnader som følger av tilknytningen på inntil 20 prosent av anleggskostnaden. Påslaget skal justeres i forhold til anleggets forventede økonomiske levetid.*
- *kundens bidrag til økt inntektsramme fastsettes som nåverdien av: $0,5 * [\text{kundens forventede energiuttak} * (\text{inntektsramme/levert energi})]$ I beregningen av nåverdi skal det tas utgangspunkt i anleggets forventede økonomiske levetid og 7 % realrente. Inntektsrammen for distribusjonsnettene med tilhørende levert energi skal legges til grunn i beregningen."*

Departementet støtter seg til NVEs vurdering om at Hurum Energiverk har anledning til å kreve anleggsbidrag av Block Watne.

Kontrollforskriften § 1-3 definerer anleggsbidrag: "*et individuelt beregnet investeringstilskudd ved tilknytning av et nytt anlegg eller ved forsterkning av en eksisterende tilknytning.*"

Det kommer fram av ordlyden i de aktuelle bestemmelsene at beregning av et anleggsbidrag i utgangspunkt skal være en vurdering av de eksisterende kostnader og

forventede framtidige inntekter ved en enkelt nytilknytning eller forsterkning. Departementet mener at ordlyden i forskriften legger opp til individuelle betraktninger når det gjelder både beregning av anleggskostnadene og kundens bidrag til økt inntektsramme.

Ordlyden i forskriften tilsier ikke at netteier kan pålegges å legge et gjennomsnitt av en hel kundegruppes forbruk til grunn som den enkelte kundens forventede energiuttak.

I utgangspunktet skal det derfor foretas en individuell vurdering av kundens bidrag til økt inntektsramme. Departementet vil imidlertid påpeke at det er det mest sannsynlige estimat av kundens bidrag til økt inntektsramme som skal benyttes. I mange tilfeller vil gjennomsnittstall for den aktuelle kundegruppen være det beste estimatet som er å oppdrive. I disse tilfellene må det benyttes gjennomsnittstall.

Verken Block Watne eller NVE har reist innvendinger mot Hurum Energiverks antagelser om forventet elektrisitetsforbruk i Slingrebekk boligfelt. Departementet har derfor ingen holdepunkt for å mene at Hurum Energiverks antagelser ikke er gode. Departementet imidlertid vil påpeke at slike antagelser om forventet forbruk er usikre. I tilfeller hvor det er stor usikkerhet har NVE akseptert at nettselskapet kan foreta en etterberegning av anleggsbidraget, for å fange opp usikkerheten med hensyn på forventet forbruk. Departementet anser det som hensiktsmessig at Hurum Energi foretar en etterberegning av anleggsbidraget innen 3 år, når det foreligger mer pålitelige forbruksdata.

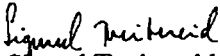
Vedtak

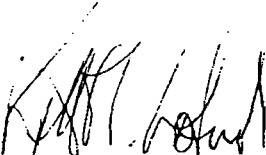
Departementet er kommet til at NVEs vedtak av 10.04.2000 skal oppheves.

Departementet pålegger Hurum Energi AS å foreta en etterberegning av anleggsbidraget innen 3 år, jf. energilovforskriften § 7-3 første ledd.

Det gjøres oppmerksom på at departementets avgjørelse er endelig og ikke er gjenstand for klage, jf. forvaltningslovens § 28 første ledd annet punktum.

Med hilsen

Sigurd Tveitereid (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kjell M. Grotnol
avdelingsdirektør

Kopi:
Block Watne
NVE

SAK NR. 15

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

RØD KOPPI

TrønderEnergi Nett AS
7005 TRONDHEIM

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 14. 04. 2000

Vår ref.: NVE 199902432-7 mt/ave

Arkiv: 912-653.3/TrønderEnergi Nett AS

Dykkar dato::

Dykkar ref.:

Sakshandsamar:

Arne Venjum

22 95 92 58

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Klage på fastsetjing av anleggsbidrag

Vi viser til brev av 10. desember 1999 frå Hans Olav Brendberg. Brendberg hevdar i sitt brev at TrønderEnergi Nett AS ikkje har rett til å krevje anleggsbidrag for straumforsyninga til hans eigedom, slik dei har gjort i dette tilfellet.

Vi vil også vise til brev av 24. januar 2000 der TEN har gjeve sine merknader til saka, samt telefonsamtaler mellom NVE og TEN der nettselskapet har gjeve utfyllande opplysningar.

Partane sine merknader til saka

Brendberg er heimhøyrande i Gjelsøya på Hitra. Han viser til at straumlina som forsyner bustaden hans er gammal og i dårleg stand, og at straumlina difor treng å fornyast for at han skal få den leveringskvaliteten han meiner å ha krav på. Brendberg understrekar at han ikkje ber om at kapasiteten på lina skal utvidast. Brendberg meiner at TEN er pliktig til å fornye lina slik at den opphavlege overføringskapasiteten kan haldast ved like, og at TEN må dekke alle kostnadene som fornyinga måtte føre med seg.

TEN seier seg samd i at det arbeidet som må gjerast på den eksisterande lina kan oppfattast som ei fornying, og at dei difor i prinsippet ikkje kan krevje eit anleggsbidrag slik forskrifta er utforma. TEN meiner likevel at sjølv om straumlina allereie er bygt, vil ei opprustning av denne lina like mykje vere å forstå som ei nyttilkopling. TEN viser her til at den aktuelle bustaden vart kopla frå straumnettet i perioden 1969 til 1979, og at bustaden vart brukt som fritidsbustad fram til nettselskapet fekk melding om bruksendring til heilårsbustad i 1998. TEN meiner på denne bakgrunn at bustaden i mange år ikkje har ytt noko bidrag til å dekke kostnadene med lina. TEN hevdar også at den bruksendringa som vart gjort i 1998 kan sidestillast med ei nyttilkopling, og slik gjeve grunnlag for å krevje inn eit anleggsbidrag.

NVE si vurdering av saka

Det heiter i "forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringsstariffer", jfr. 15 - 4, at "*Nettselskapene kan fastsette og innkreve anleggsbidrag når anleggskostnadene ved å knytte nye kunder til nettet eller ved å forsterke nettet til eksisterende kunder er høye i forhold til nåverdien av de økte inntekter for nettselskapet som følger av disse investeringene.*" Det går fram av denne føresegna at nettselskapet berre kan krevje inn eit anleggsbidrag når det er snakk om bygging av nye overføringsanlegg eller forsterkning av eit anlegg som allereie er bygd. Det ligg underforstått i dette at nettselskapet normalt ikkje kan krevje at kunden skal vere med å betale når eksisterande nett skal fornyast.

Brendeberg påpeikar at han ikkje ber om ei forsterkning av anlegget, men at den eksisterande lina blir rusta opp slik at han kan eit effektuttak opp mot den grensa som inntakssikringane set, og med eit akseptabelt spenningsnivå. Det heiter i § 15 - 4 at "*Anleggsbidrag ved forsterkning av en tilknytning kan beregnes når kunden krever økt kapasitet eller kvalitet som utløser behov for forsterkning.*" Då straumlina til Risøya og Gjelsøya vart bygd skulle den gje straumforsyning til tre heilårsbustader. Då hushaldningane sitt straumforbruk normalt er større i dag inn for 40-50 år sidan, kan dette krevje at tverrsnittet på den nye lina vert gjort større enn på eksisterande line, for at Brendeberg skal kunne ha eit akseptabelt spenningsnivå også ved høge effektuttak. Eit aktuelt spørsmål er om ein slik auke av tverrsnittet på leidninga skal sjåast på som ei forsterkning? Så lenge ein kapasitetsauke ikkje medfører vesentlege meirkostnader, slik som tilfellet er i denne saka, meiner NVE at netteigar normalt ikkje kan krevje anleggsbidrag sjølv om overføringskapasiteten må aukast samanlikna med eksisterande line.

Brendeberg sin bustad vart opphavleg kopla til straumnettet i omlag 1955. Bustaden hadde bruksstatus som heilårsbustad fram til 1969, då den i ein 10-årsperiode vart fråkopla nettet. Frå 1979 vart bustaden igjen tilkopla straumnettet og brukt som fritidsbustad fram til 1998 då Brendeberg meldte frå om at han skulle bu permanent i Gjelsøya. Med bakgrunn i at Brendeberg sin bustad i mesteparten av tida etter 1995 delvis har fungert som fritidsbustad og delvis vore fråkopla straumnettet, meiner TEN at opprustninga av den eksisterande straumlina er å oppfatte som ei nyttilkopling. TEN grunngeir dette med at endringane i bruksstatus har ført med seg at bustaden har ytt eit heller lite bidrag til å dekke kostnadene med å oppretthalde straumforsyninga til Gjelsøya.

NVE kan ikkje seie seg samd med TEN at ei eventuell opprustning av eksisterande straumline er å oppfatte som ei nyttilkopling, slik dette omgrepet er meint å skulle forståast. Vi vil her vise til at det alltid vil vere ein viss risiko ved dei investeringane som vert gjennomført. Dette gjeld ikkje minst investeringar i kapitalutstyr som har ei lang forventa levetid, slik tilfellet er for overføringsanlegg. Innafor visse grenser er dette ein risiko nettselskapa må kunne leve med, og er tenkt handtert innafor det risikotillegget som er gjort ved tildelinga av inntektsramma.

Ei opprustning av anlegget vil medføre bygging av ei ny 1,6 km lang lågspenningsline som er kostnadsrekna til kr 185 000,-. Lina vil då i tillegg til Brendeberg sin heilårsbustad, forsyne to fritidsbustader på øyane Gjelsøya og Risøya. Basert på dei relativt låge energiuttaka som desse bustadene vil ha, vil også inntektsverknaden for TEN bli tilsvarende liten. Etter NVE si vurdering gjev likevel dette ikkje grunnlag for å krevje inn eit anleggsbidrag i dette tilfellet.

Vedtak

Slik § 15 - 4 i "forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer" er å forstå, er det NVE sitt syn at TrønderEnergi Nett ikke kan krevje at Hans Olav Brendeberg betaler eit anleggsbidrag ved ei fornying av nettet fram til Brendeberg sin bustad. NVE sitt vedtak er gjort i medhald til § 16 - 1 i ovannemnde forskrift.

Med helsing

for
1

Arne Torgersen
Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

Denne avgjersla kan påklagast til Olje- og energidepartementet innan 3 veker frå det tidspunktet underretninga er kommen fram til partane, jf. kap. VI i forvaltningslova. Ein eventuell klage skal grunngjevast skriftleg, stilast til Olje- og energidepartementet og sendast gjennom NVE.

SAK NR. 16

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

RØD KOPI

Istad Kraftnett AS
Plutovegen 5
6405 MOLDE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 14. 04. 2000

Vår ref.: NVE 199903779-5 mt/ave

Arkiv: 912-653.4/Istad Kraftnett AS

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Venjum Arne

22 95 92 58

Org.nr.:

NO 970 205 039 MVA

Bankkonto:

0827 10 14156

Tariffer for småabonnenter

Prisaksjonen mot Istad Kraftnett v/Wilhelm Wilkens (Prisaksjonen) har i brev av 8. september 1999 klaget på Istad Kraftnett (IK) sine tariffer for "småabonnenter". Brevet ble opprinnelig adressert Konkurransetilsynet i Trondheim. Konkurransetilsynet vurderte at NVE var rette instans for behandling av klagen og videresendte saken til NVE i brev av 23. september 1999.

IK har gitt sine merknader til saken i sitt brev av 28. november 1999 til NVE.

Partenes anførsler

Prisaksjonen hevder i sitt brev at tariffene for såkalte T5- og H4S-kunder er satt urimelig høyt, og spesielt at T5-tariffen har blitt øket betydelig fra 1997/98 til 1999. T5-tariffer blir benyttet for anlegg med støtvis belastning, mens H4S-tariffer blir benyttet for husholdninger og hytter med effekt-/energiuttak mindre enn 25 kW/5000 kWh. Prisaksjonen viser bl.a. til at T5-tariffen er øket fra 300 kr/år og 20,2 øre/kWh i 1998 til 1050 kr/år og 15,8 øre/kWh per 1. januar 1999. H4S-tariffen har stort sett vært uforandret siden 1998.

Prisaksjonen er spesielt opptatt av at IKs tariffer slår ugunstig ut for kunder med lave energiuttak, og viser bl.a. til "pensjonister som på hobbybasis har et verksted, en hytte eller et naust".

IK sier i sine merknader at de ved en gjennomgang av tariffene sine ikke fant saklige grunner for å opprettholde tariffskillet mellom T5- og H4S-kunder. Disse kundene er likeverdige i den forstand at de har årlige energiuttak på mindre enn 5000 kWh.

IK viser videre til at nettselskapet fikk flere henvendelser fra kunder som reagerte på økning i T5-tariffen fra 1. januar 1999. IK valgte da å innføre en ny tariff for kunder med årsforbruk lavere enn 500 kWh. Denne H6-tariffen har et fastledd på 861 kr/år og et energiledd på 10,6 øre/kWh.

NVEs vurdering

Det heter i § 11 - 2 i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (forskrift om kontroll av nettvirksomhet) at overføringstariffene skal bestå av "*bruksavhengige tariffledd som varierer med kundes løpende uttak*" og "*andre tariffledd som ikke varierer med kundens løpende uttak*" av energi. § 12 - 2 i samme forskrift omhandler spesielt tariffutformingen i distribusjonsnettet, og det sies her at det

bruksavhengige energileddet "dekker marginale tapskostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige kostnader". Om fastleddet (andre tariffledd) heter det at dette "dekker kundespesifikke kostnader og en andel av de øvrige faste kostnadene i nettet". Disse bestemmelsene sier noe om den tariffstruktur som skal benyttes, og hvilke kostnader som forutsettes dekket gjennom de ulike tariffledd. Etter NVEs oppfatning har IK benyttet en tariffstruktur som er i overensstemmelse med reglene i § 11 - 2 og 12 - 2 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet. Denne bestemmelsen gir imidlertid ikke svar på hva som er riktig størrelse på de ulike tariffleddene.

Det heter § 11 - 1, bokstav d) i forskrift om kontroll av nettvirksomhet at " *nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffer justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v.*". Brukstiden uttrykker forholdet mellom en kundes energiuttak og maksimale effektuttak i en gitt periode. Hvis en tariffingsmessig skal kunne ta hensyn til at kundene har ulike brukstider er det strengt tatt nødvendig at kundene har målere som registrerer de maksimale effektuttakene. Etter gjeldende forskrifter er det imidlertid ikke påkrevet at nettselskapene skal installere maksimalmålere eller timesmålere hos alle sine kunder. De fleste nettselskapene tar likevel i noen grad hensyn til at de energimålte kundene har ulik brukstid. Dette gjøres vanligvis ved at nettselskapene deler inn kundene sine i kundegrupper med ulike tariffsatser. NVE aksepterer at nettselskapene opererer med ulike tariffgrupper for bl.a. å kunne ta hensyn til at kundene har ulik brukstid og samtidig oppfylle kravet om at tariffene skal være ikke-diskriminerende. NVE har imidlertid ikke utarbeidet konkrete bestemmelser mht. inndelingen av kunder i ulike tariffgrupper.

For kunder med et anslått årlig maksimalforbruk på 500 kWh har IK fastsatt tariffsatsene 861 kr/år og 10,6 øre/kWh (inkl. mva.). Begge disse satsene er lavere enn for noen andre av IK sine privatkunder, men uansett vil den resulterende kWh-pris bli høy for disse kundene. Vi vil imidlertid påpeke at en del av de inntekter som hentes inn gjennom overføringstariffene skal dekke faste kapitalkostnader. Da dette er kostnader som i mindre grad er avhengig av kundens løpende energiuttak, anser NVE det som akseptabelt at alle energimålte kunder også belastes et fastledd. Som det uttrykkes i § 12 - 2 i forskriften skal dette leddet dekke kundespesifikke kostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige faste kostnadene i nettet.

NVE mener at IK har utarbeidet sine tariffer innenfor de rammer som gjeldende forskrifter setter for tariffutformingen, og NVE kan på dette grunnlag ikke pålegge Istad Kraftnett å endre sine tariffer slik Prisaksjonen ønsker.

Med hilsen

for
Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

SAK NR. 17

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

RØD KOPPI

Geir Næss
Em Holevei 10
6900 FLORØ

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 28. Okt. 2000

Vår ref.: NVE 200000645-4 mt/lav

Arkiv: 653.1

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Klage på økt fastledd

Vi viser til Deres brev av 10.02.00 hvor De klager på økning i fastledd fra Ytre Fjordane Kraftlag.

Saksopplysninger

Geir Næss er husholdningskunde hos YFK og har fått økt sitt fastledd fra kr 1100 i år 1999 til kr 1600 i år 2000. Energileddet er redusert fra 15,8 øre/kWh i 1999 til 14,4 øre/kWh i år 2000. Alle tallene er eksklusiv mva.

I brev av 29.02.00 ber NVE YFK om å gjøre rede for økningen, samt om og hvordan denne endringen i tariffene er gjort kjent for YFK sine kunder. YFK svarer i brev av 09.03.00 at økning i fastleddet er gjort ut fra ønske om bedre samsvar mellom reelle kostnader og tariffinndekning. YFK opplyser om at denne tariffendring ble kunngjort i lokalpressen ca. 3 uker før den trådte i kraft.

NVEs vurdering

Netteier er selv ansvarlig for å utarbeide tariffen (nettleie) som er i samsvar med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter. Skulle NVE få informasjon som tyder på at nettselskapet har utarbeidet tariffen som er i strid med disse bestemmelser, har NVE rett til å pålegge nettselskapet å endre sine tariffen. NVEs forskrift om nettvirksomheten av 11. mars 1999 § 16-1 sier at "Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendig for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."

Når det gjelder tariffene (nettleien) i distribusjonsnettet for kunder uten effektavregning sier forskriftens § 12-2 at:

- a)...fastleddet skal dekke kundespesifikke kostnader og en andel av de øvrige faste kostnadene i nettet.
- b)...energileddet dekker marginale tapkostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige kostnader som ikke innkreves gjennom fastleddet.

Innenfor disse rammer står nettselskapet til en viss grad fritt til fordeling av tariffen mellom fastledd og energiledd. I et typisk distribusjonsnett kan energikostnadene til marginale tap i ledningene utgjøre 4-5 øre/kWh eller 20-30% av de samlede kostnadene ved levering til en husholdning. Resten og dermed den største delen av kostnadene er faste og varierer ikke med uttaket. YFKs energiledd for

husholdninger i år 2000 er 14,4 øre/kWh (ekskl.mva). Også etter økningen i fastleddet fra 1999 til 2000 blir en vesentlig del av de faste kostnadene dekket inn gjennom energileddet i tariffen.

I denne konkrete saken har YFK økt fastleddet for husholdninger, men redusert energileddet slik at noe av økningen i fastleddet vil kunden få tilbake i form av redusert energiledd. En husholdningskunde med forbruk på 20 000 kWh i året vil ha økt fastledd med kr 500 (ekskl.mva) og redusert energiledd med kr 280 (ekskl.mva), altså en total økning i tariffen per år på kr 220 (ekskl.mva).

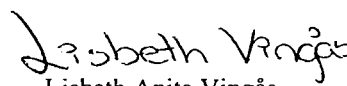
Geir Næss antyder i sitt brev at YFKs næringskunder har fått lavere tariff på bekostning av YFKs husholdningskunder. YFKs energimålte næringskunder har likt fastledd og energiledd som husholdningskundene både for år 1999 og år 2000. Det vil si at energimålte næringskunder har fått samme økning som husholdningskundene i fastleddet, og samme reduksjon i energileddet fra år 1999 til år 2000.

Når det gjelder de næringskundene som blir målt for effekt sier forskriftens § 12-2, 3. ledd at kunder med effektavregning i distribusjonsnettet skal belastes fastledd, energiledd og effektledd. *"Fastleddet skal som et minimum dekke kundespesifikke kostnader. Energileddet skal dekke marginale tapskostnader i nettet. Effektleddet skal baseres på kundens maksimale effektbelastning i en eller flere av årets måneder."* YFK opplyser i sitt brev av 03.03.00 at det har blitt gjort en mindre justering mellom husholdnings – og næringskunder for å oppnå bedre samsvar mellom reelle kostnader og inndekning gjennom tariffene. YFKs effektmålte næringskunder i distribusjonsnettet har fått økt fastleddet og redusert effektleddet fra 1999 til år 2000. Energileddet er ikke endret fra 1999 til 2000. På bakgrunn av den informasjon som NVE har mottatt i denne saken kan ikke NVE se at endring i tariffene til YFK er i strid med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: Forbrukarrådet Sogn og Fjordane, Postboks 43, 6801 FØRDE
Ytre Fjordane Kraftlag, Postboks 53, 6901 FLORØ

SAK NR. 18

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Borre Energi AS
Postboks 245

3192 HORTEN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Vår dato: 02.05.2000
Vår ref.: NVE 200000751-4 mt/lav
Arkiv: 653.3
Deres dato: 21.03.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Fellesmålte anlegg - enkeltvedtak

Vi viser til Deres brev av 24.02.00 hvor Horten Boligbyggelag stiller spørsmål ved Borre Energi AS sin praktisering av et tillegg til fastleddet i tariffen på kr 20 000 (ekskl.mva) for deres fellesmålte anlegg.

Saksopplysninger

Horten boligbyggelag har en boligblokk med 38 leiligheter som blir fjernavlest direkte fra det lokale nettselskapet, via en måler. Borre Energi AS avregner boligblokken etter en tariff for næringskunder med effektmåling, der fastleddet er kr 11 000. I tillegg til fastleddet blir boligblokken belastet kr 20 000 (ekskl.mva) per år. Argumentasjonen for de ekstra kr 20 000 er at tilsynsavdelingen skal ha dekket sine utgifter med de anleggskontroller de er pålagt å utføre.

I brev av 06.03.00 ber NVE Borre Energi å kommentere dette tillegget på kr 20 000. NVE mottar svar i brev av 21.03.00. Borre svarer ikke direkte på spørsmålet fra NVE angående tillegg, men skriver at en T3-tariff ikke gir dekning for den reelle kostnadsbelastning som et nettkundeforhold som den aktuelle boligblokken representerer, og at de derfor har innført dette tillegget til fastleddet i tariffen. Borre Energi informerer om at det er inngått en skriftlig kontrakt mellom HBBL og Borre Energi hvor HBBL har godtatt dette tillegget på kr 20 000.

NVEs vurdering

For mindre kunder i distribusjonsnettet skal tariffene bestå av et fastledd og et energiledd. NVEs forskrift om nettvirksomheten av 11. mars 1999 § 13-2 sier at i distribusjonsnettet skal kunder uten effektavregning avregnes etter et fastledd og et energiledd slik at:

- a)...fastleddet dekker kundespesifikke kostnader og en andel av de øvrige faste kostnadene i nettet.
b)...energileddet dekker marginale tapskostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige kostnader som ikke innkreves gjennom fastleddet.

Det eneste krav NVE setter til fastleddet er at det som et minimum skal dekke kundespesifikke kostnader. Hvor i tariffen nettselskapet velger å ta inn de resterende kostnadene er i stor grad opp til netteier selv, som selv er ansvarlig for å utarbeide tariffen som er i samsvar med gjeldene regelverk.

Forskriftens § 12-1 d) sier at "*Nettselskapet må ikke diskriminere brukerne av nettet, men tilby like tariffen justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v.*" NVEs forskrift sier altså at like kunder skal behandles likt. Ved overgang til fellesmåling er det NVEs oppfatning at den juridiske kundestatus endres fra den enkelte husholdning til en stor kunde som i mange henseender kan likestilles med en større næringskunde (det enkelte borettslag). For å følge kravet om ikke-diskriminering har NVE uttalt at tariffen for fellesmålte kunder bør settes tilsvarende som for ellers likestilte kunder som i utgangspunktet er av samme strukturelle oppbygning (mht. størrelse, energi – og effektforbruk m.m) eller juridiske status. Det er også aktuelt å installere effektmåler og benytte en tariff som er basert på effekt dersom et antall mindre kunder med energiavregning samles i ett abonnement.

I tilfeller med fellesmåling vil ofte fastleddet være et omstridt tema. NVE har ikke gitt konkrete føringer på hvordan fastleddet ved fellesmåling bør utformes. Ved overgang til fellesmåling for et sett med kunder vil det normalt være mulig for nettselskapet å spare kostnader knyttet til den enkelte kunde som er uavhengig av kundens belastning på nettet. De andre kostnadene i nettet må fremdeles dekkes inn. For å unngå at kostnadene i nettet veltes over på de kundene som ikke har muligheter for fellesmåling, kan det ved bruk av en energitariff synes rimelig at en ved fellesmåling bør praktisere et forhøyet fastledd.

I denne konkrete saken blir den aktuelle boligblokken avregnet etter en næringstariff med effektmåling. I flere tilfeller er det blitt diskutert at heller ikke en næringstariff vil være tilfredstillende for å dekke de kostnader i nettet som fellesmålte kunder er opphav til. HBBL skriver i sitt brev av 24.04.00 at Borre Energi oppga utgifter ved anleggskontroller som de er pålagt å utføre som begrunnelse for å operere med et tillegg til fastleddet i tariffen. NVE vil ikke anse dette som urimelig. Anleggskontroller av en boligblokk med 38 leiligheter kan være dyrere enn anleggskontroll av en enkelt næringskunde. Disse kostnadene bør i størst mulig grad dekkes av de kundene som er opphav til dem. Et tillegg i tariffen utover en ordinær næringstariff i dette konkrete tilfellet virker derfor ikke urimelig. Hvorvidt et beløp i størrelsesorden kr 20 000 er forenelig med de kostnader beløpet er ment å dekke vil ikke NVE gå inn å vurdere. I denne konkrete saken bør det legges vekt på at HBBL på eget initiativ har inngått en kontrakt med Borre Energi hvor de har godtatt et tillegg i fastbeløpet på kr 20 000. For ikke å komme i strid med forskriftens krav om ikke-diskriminering (forskriftens § 12-1 d) som nevnt ovenfor) er det imidlertid et krav at et eventuelt tillegg i fastleddet for fellesmålte kunder skal fastsettes etter generelle og ikke-diskriminerende regler. Det faktum at Borre har inngått en individuell avtale med HBBL i denne konkrete saken indikerer at Borre Energi per i dag ikke har en generell praksis i slike tilfeller. NVE vil derfor pålegge Borre Energi AS å utarbeide en generell tariffingspraksis for sine fellesmålte kunder.

Vedtak

NVEs forskrift om kontroll av nettvirksomheten § 17-1 sier at "*Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendig for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven.*" NVE pålegger Borre Energi AS å innen 01.08.00 utarbeide en generell tariffiseringspraksis som skal gjelde alle fellesmålte kunder som er like med henhold til energi – og effektuttak, størrelse og strukturell oppbygning.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: A/L Horten Boligbyggelag, Postboks 382, 3193 HORTEN

SAK NR. 19

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Ronny Goin
Nedregate 6 øst

8160 GLOMFJORD

Vår dato: 02.05.2000
Vår ref.: NVE 200000385-6 mt/lav
Arkiv: 653.3
Deres dato: 10.04.2000
Deres ref.:

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Saksbehandler:
Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Reduserte tariffer i en overgangsperiode

Vi viser til Deres brev av 10.04.00 hvor De innklager Meløy Energi AS.

Saksopplysninger

Etter at Meløy Energi AS overtok "Glomen Everk" har Ronny Goin fått en økning tariffen (nettleien). Ronny Goin opplyser i brev til Meløy Energi av 27.01.00 at hans nettleie er økt fra et energiledd på 9,1 øre/kWh og et fastledd på 450 kr/år i 1999, til et energiledd på 19 øre/kWh og et fastledd på 900 kr/år i år 2000. Goin klager på at denne økningen i tariffen skal skje i løpet av ett år, og mener økningen bør gis en overgangsperiode der tariffen maks økes med 20% hvert år.

NVE har løpende mottatt kopi av brev som er blitt korrespondert mellom Ronny Goin og Meløy Energi i denne saken. I brev av 08.02.00 fra Meløy Energi til Ronny Goin antyder Meløy Energi at nettleien i området til "Glomen Everk" kan ha vært kunstig lav tidligere i forhold til de reelle kostnadene som denne nettleien skulle dekke.

I brev av 08.02.00 fra Ronny Goin til Meløy Energi skriver Goin at han har *full forståelse for at nettleien i hele konsesjonsområde til Meløy Energi skal være lik*, men det han ikke har forståelse for er at denne utjevningen skal skje i løpet av ett år. I brev av 10.03.00 svarer Meløy Energi på dette og skriver at dem ikke har anledning til å gi Goin redusert nettleie i forhold til andre husholdningskunder.

NVEs vurdering

Netteier er ansvarlig for å utarbeide tariffer som er i samsvar med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter. Dersom NVE får informasjon som tyder på at nettselskapets tariffer er i strid med disse bestemmelsene sier NVEs forskrift om nettvirksomheten av 11. mars 1999 § 17-1 at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendig for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

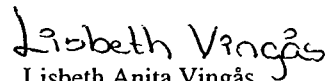
NVEs generelle vurdering er at ved sammenslåing av nettselskap bør tariffene utjevnes, spesielt i områder som grenser til hverandre geografisk. Uten separate regnskaper er det NVEs oppfatning at det over tid vil være vanskelig å argumentere for ulikt kostnadsgrunnlag som opphav til forskjeller i overføringstariffene, og at dermed faller grunnlaget for at ett og samme selskap opererer med ulike tariffert bort.

Forskriftens § 12-2 d) sier at "*Nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffert justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v.*" Sammenslåing kan skje mellom nett som i utgangspunktet er svært forskjellig med henhold til kostnadsstruktur og ulikheter i selve tariffstrukturen. Det blir antydnet av Meløy Energi i brev av 08.02.00 at den opprinnelige forskjellen i tariffert mellom de to aktuelle nett i denne saken har opphav i at "Glomen Everk" har underpriset sitt nett, og ikke at kostnadene i dette nettet reellt sett var mye lavere enn i det opprinnelige forsyningsområde til Meløy Energi. Hvorvidt dette er tilfelle eller ikke har ingen betydning for NVEs vurdering av denne saken.

Som tidligere nevnt er netteier ansvarlig for å utarbeide en tariffstruktur i sitt nett innenfor rammen av NVEs forskrifter. Etter NVEs vurdering er det ikke grunnlag for å pålegge Meløy Energi AS å ta utjevning av tariffert over flere år.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: Meløy Energi AS, Postboks 44, 8151 ØRNES

SAK NR. 20

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Nome Energi AS
Grønvoldveien 1
3830 ULEFOSS

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95

Telefaks: 22 95 90 00

E-post: nve@nve.no

Internett: www.nve.no

Vår dato: 10.05.2000

Vår ref.: NVE 199904269-11 mt/lav

Arkiv: 653.0

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Lisbeth A. Vingås

22 95 91 57

Org.nr.:

NO 970 205 039 MVA

Bankkonto:

0827 10 14156

Gebyr på abonnement - enkeltvedtak

Vi viser til brev fra Hans Olav Bakås av 07.11.99 hvor han innklager Nome Elverk for gebyr på kr 250 (eksl.mva.) på det de kaller "abonnementsvarighet under 1 år".

Saksopplysninger

Hans Olav Bakås har en utleiebolig i Nome Elverks forsyningsområde. Ut fra den informasjon som NVE har mottatt skjer utleie ofte til studenter for kortere perioder, og når en leietaker flytter ut ønsker Bakås å få abonnementet overført på seg selv inntil neste leietaker flytter inn. Bakås leser selv av sin måler.

I brev av 25.11.99 ber NVE Nome Elverk kommentere brev fra Bakås. I brev fra Nome Elverk av 08.12.99 og per telefon opplyser Nome om at dette er et generelt gebyr som i utgangspunktet gis alle kunder med abonnementsvarighet under ett år, og at beløpets størrelse har vært uendret fra den dag Nome tok i bruk dette gebyret. Gebyret har vært en etablert praksis hos Nome Elverk i mange år og representerer ingen ny praksis. Kostnadene fordeles altså likt mellom alle kunder som faktureres av gebyret selv om de reelle kostnadene kan variere.

Nome informerer videre om at dette gebyret gjøres kjent gjennom Nomes tariffbrosjyre samt bestillingsskjema og gjeldene leveringsvilkår som kunden må undertegne når han bestiller et abonnement hos Nome.

I brev av 01.02.00 ber NVE om ytterligere kommentar til størrelsen på beløpet og hvilke kostnader det er ment å dekke, samt eventuell dokumentasjon. NVE mottar ingen dokumentasjon, og Nome Elverk skriver i brev av 29.02.00 at gebyret er ment å dekke fysisk stenging/åpning av abonnementet, måleravlesning og produksjon av faktura. Per telefon opplyser Nome at de ser ikke bort fra at gebyret på kr 250 (eksl.mva.) i dette konkrete tilfelle kan ha oversteget de faktiske kostnadene.

Nome opplyser per telefon at inntekten fra gebyret i sin helhet blir ført på nettvirksomheten. Nome vil anslå deres inntekt fra dette gebyret til å være rundt 5 000-10 000 kr for 1998, noe som betyr at gebyret er blitt pålagt 20-40 abonnenter. Nome opplyser at gebyret innenfor denne perioden er pålagt andre kunder enn Bakås. Nome opplyser videre at de også opererer med et gebyr for åpning av abonnement, men at dette gebyret i større grad gjelder kunder som har abonnement av lengre varighet.

NVEs vurdering

NVE fastsetter hvert år en ramme for hvert enkelt everk som sier hvor høy den maksimale inntekt fra nettvirksomheten kan være. NVEs forskrift om nettvirksomheten av 11. mars 1999 gjør klart at kostnader til måling, avregning og kundeservice skal dekkes innenfor den fastsatte inntektsrammen. Aktiviteter som utføres i forbindelse med endring/åpning av abonnement genererer kostnader for nettselskapet innenfor denne kategorien. Det betyr at Nomes gebyrpraksis ikke har innvirkninger på selskapets totale inntekter over tid, men kun tjener til fordeling av kostnader mellom kundegrupper.

Det framgår ikke eksplisitt av forskriften hvordan kostnader forbundet med endring/åpning av abonnement skal behandles. Forskriftens § 12-2 a) sier at:

"....i distribusjonsnettet skal kunder uten effektavregning avregnes etter et fastledd og et energiledd slik at fastleddet dekker kundespesifikke kostnader og en andel av de øvrige faste kostnadene i nettet."

Kundespesifikke kostnader er ment å forstås som årlige løpende kostnader ved måling, avregning, fakturering m.m. De fleste abonnement vil være forbundet med en viss varighet. Det er rimelig å forvente at kunder med utleieboliger hvor det stadig skiftes leietakere vil generere større kostnader for nettselskapene knyttet til åpning/ending av abonnement, fakturering og måling enn andre kunder som har abonnement av en viss varighet. Disse kostnadene bør i størst mulig grad dekkes av dem omleggingen gjelder. NVE vil derfor ikke anse det som urimelig at det påløper særskilte gebyrer ved omlegginger som beskrevet i denne konkrete saken. Slike gebyrer må sees som en del av tariffene som skal dekke nettselskapets kostnader i monopoldelen. NVEs vurdering er at det kan være problematisk å avgrense de marginale kostnadene i disse sammenhenger, og aksepterer derfor at slike kostnader fordeles likt mellom de abonnenter som utløser kostnader som beskrevet i dette konkrete tilfellet.

NVE har i en tidligere sak vedrørende gebyr for endring/åpning av abonnement i Istad Kraft AS, fattet vedtak i brev av 14.07.97 om at et gebyr på kr 100 var tilstrekkelig for å dekke de marginale kostnader ved endring/åpning av abonnement. Nome har ikke dokumentert kostnadene som relateres til gebyr for abonnement med varighet under 1 år. På bakgrunn av den informasjon som NVE har mottatt i denne saken, kan vi ikke se noen grunn til å vurdere størrelsen på beløpet i denne saken noe annerledes enn i den tidligere saken som det er referert til ovenfor. NVEs vurdering er dermed at beløpet på kr 250 (eksl.mva.) synes å være noe høyt i forhold til de oppgaver som skal løses, og at et gjennomsnittlig gebyr på kr 100 (eksl.mva.) er tilstrekkelig for å dekke de marginale kostnader som denne typen abonnement vil generere. Nettselskapets bruk av gebyret skal være konsekvent og gjelde alle kunder med abonnement som varer under 1 år.

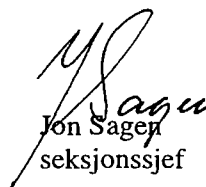
Vedtak

Forskriftens § 16-1 sier at "NVE kan gi de pålegg som er nødvendig for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av NVE i medhold av energiloven". NVE pålegger Nome Energi AS å redusere gebyret gjeldene "abonnementsvarighet under 1 år" til kr 100 (eksl.mva.) fra 1. januar 2000. Nome Energi AS pålegges å refundere det overstigende beløp til de kunder som er berørt av gebyret i år 2000.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Hans Olav Bakås, Østenåveien 11 A, 3840 SELJORD

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

SAK NR. 21

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD TON

Valdres Energiverk AS
Postboks 32
2901 FAGERNES

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 12.05.2000
Vår ref.: NVE 199903639-4 mt/ave
Arkiv: 653.4
Deres dato::
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum
22 95 92 58

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Beregning av anleggsbidrag

Vi viser til telefaks av 13. september 1999 fra Morten A. Grinde. I sin telefaks klager Grinde på mangelfull informasjon fra Valdres Energi (VE) og han mener at størrelsen på anleggsbidraget er satt for høyt.

VE har gitt sine kommentarer i brev av 3. desember 1999.

Vi vil også vise til diverse telefonsamtaler og telefakser mellom partene og NVE.

Partenes anførsler

Grinde har hytte på Skørvestølen i Valdres. Det er innlagt strøm i hytta, men Grinde har behov for større effektuttak og har bedt om at hovedsikringene oppgraderes fra 3x25 til 3x40A. Grinde hevder at han allerede i 1996 vurderte å øke inntakssikringene og at han derfor ba om et pristilbud av VE. Under tiden skal Grinde ha gjort flere henvendelser til VE, men han fikk først et skriftlig prisoverslag høsten 1999. Grinde mener på denne bakgrunn at VE ikke har oppfylt sin informasjonsplikt. Grinde reagerer også på at når han først fikk et tilbud, så satte energiverket en urimelig kort svarfrist. Grinde viser her til at VE satte svarfristen til 1. oktober 1999 på sitt tilbud gitt i brev av 13. september 1999. Grinde betviler grunnlaget for innkreving av et anleggsbidrag, og han mener også at VE har fastsatt et for høyt anleggsbidrag for oppgraderingen av hovedsikringene.

VE anfører i sine kommentarer at årsaken til at det har tatt noe tid å gi et pristilbud til Grinde skyldes at VE har hatt planer om en betydelig kapasitetsøkning i området. VE viser også til at selv om eksisterende stikkledning til Grindes hytte har tilstrekkelig kapasitet til å tåle en oppgradering av inntakssikringene, ville det ikke vært mulig å øke sikringsstørrelsen uten en forsterkning av det overliggende strømmettet. VE viser videre til at selskapet ved beregningen av tilknytningsavgift og anleggsbidrag har lagt til grunn forskriftens bestemmelser.

NVEs vurdering

VE innkrever både tilknytningsgebyr og anleggsbidrag av kunder som ønsker å bli tilknyttet nettet eller som krever oppgradering av eksisterende nett. I prinsippet har VE anledning til å gjøre dette i medhold av § 16 - 3 om tilknytningsgebyr og § 16 - 4 om anleggsbidrag i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (forskrift om kontroll av nettvirksomhet).

Det heter i § 16 - 4 andre ledd første punktum i forskrift om kontroll av nettvirksomhet at *"Anleggsbidrag ved forsterkning av en tilknytning kan beregnes når kunden krever økt kapasitet eller kvalitet som utløser behov for forsterkning."* Det følger av denne bestemmelsen at netteier kan innkreve anleggsbidrag når en kunde ber om at inntakssikringene økes, og dette bare kan gjennomføres ved at overføringsnettet blir forsterket. Det er opp til netteier å vurdere behovet for eventuelle oppgraderinger med bakgrunn i gjeldende kvalitetskrav, f.eks. å kunne opprettholde en akseptabel nettspenning. Kunden skal imidlertid bare betale den andel av forsterkningskostnadene som svarer til kundens forsterkningsbehov. Dette følger av andre punktum i ovennevnte bestemmelse der det heter at *"Anleggsbidraget skal beregnes ut fra kostnadene som følger av kundens tilknytning til nettet"*.

NVE aksepterer at Grinde må dekke en andel av de investeringer som måtte gjøres i området for å kunne knytte nye kunder til nettet, og samtidig gi eksisterende hytteeiere mulighet til å øke sine effektuttak. VE har i det aktuelle området inngått en avtale med ni hytteeiere som ønsket tilknytning til strømmettet, og for at VE skulle kunne gjennomføre nettførsterkningen så hver enkelt av disse kundene seg villig til å betale et investeringstilskudd tilsvarende ca. kr 56 000,-. Av dette beløpet er kr 32 000,- å anse som kundens anleggsbidrag, mens kr 24 000,- er å anse som et forskudd som skal refunderes etter hvert som eventuelt nye kunder knytter seg til nettet. Framtidige kunder skal betale samme anleggsbidrag som de ni kundene som allerede er tilknyttet, men disse må i tillegg betale for legging av stikkledning. VE har anslått kostnadene til stikkledning til ca. kr 11 000,-, slik at nye kunder må betale et anleggsbidrag på ca. kr 43 000,-.

Ved fastsettelsen av anleggsbidraget har VE forutsatt at Grinde skal betale en relativ andel av forsterkningskostnadene. Beregningsteknisk har VE omregnet det beløpet framtidige kunder må betale til en enhetspris per Ampere. Basert på at standard hovedsikringer for nye hyttetilknytninger i området er 40 A, gir dette en enhetspris på kr 1070,- per Ampere økt sikringsstørrelse. NVE aksepterer at Grindes anleggsbidrag kan fastsettes basert på en enhetspris per Ampere. Med bakgrunn i at Grindes hytte i utgangspunktet var tilknyttet VEs nett, finner NVE det imidlertid ikke rimelig at VE implisitt forutsetter at det skal legges en ny stikkledning fram til Grindes hytte. Ved fastsettelsen av enhetsprisen per Ampere må derfor VE gjøre et fradrag i beregningsgrunnlaget tilsvarende anslåtte kostnader for stikkledningen, dvs. ca. kr 11 000,-.

I tillegg til anleggsbidraget har VE forutsatt at Grinde betaler et *"standardgebyr for utvidelse"* på kr 148,- per Ampere. VE har imidlertid over telefon opplyst at energiverket likevel ikke vil innkreve dette standardgebyret, og NVE finner derfor at det ikke er nødvendig å vurdere denne problemstillingen nærmere.

Grinde uttrykker misnøye med at VE ikke har oppfylt sin informasjonsplikt. Som det framgår av § 12 - 5 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet om netteiers informasjonsplikt, så har netteierne med bakgrunn i sin monopolstilling en utvidet informasjonsplikt i forhold til konkurranseutsatte selskaper. Det heter også i samme bestemmelse at slik informasjon skal foreligge innen rimelig tid. Etter NVEs oppfatning har ikke VE oppfylt sin informasjonsplikt i dette tilfellet. Etter NVEs vurdering har det også tatt urimelig lang tid fra Grinde ba om å få oppgradert sine inntakssikringer til dette faktisk kunne la seg gjennomføre. NVE mener også at VE har satt en urimelig kort frist for svar på det pristilbudet som er gitt Grinde.

Vedtak

NVE vil vise til § 17 - 1 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet der det heter at "*Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven.*" Med bakgrunn i denne bestemmelse vil vi pålegge Valdres Energi å foreta en ny beregning av anleggsbidraget til Morten A. Grinde. NVE forutsetter at Valdres Energi ikke avkrever Grinde et "*standardgebyr for utvidelse*" og at nettselskapet justerer ned anleggsbidraget tilsvarende den andel som er forutsatt å skulle dekke stikkledningen til framtidige hyttetilknytninger.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jan Moen'.

Jan Moen
avdelingsdirektør

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jon Sagen'.

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

SAK NR. 22

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

REK KOP1

BKK Nett AS
Boks 7060
5020 BERGEN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 12.05.2000
Vår ref.: NVE 199903388-4 mt/ave
Arkiv: 912-653.4/BKK Nett AS
Dykkar dato: 16.08.1999
Dykkar ref.:

Sakshandsamar:
Arne Venjum
22 95 92 58

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Tilkopling av minikraftverk

Vi viser til brev av 16. august 1999 frå Kraftkameratane A/S v/Magne Haugen (KK). I brevet stiller KK seg tvilande til den måten BKK Nett AS har fastsett kostnadene for å kople eit minikraftverk til straumnett.

BKK har gjeve sine forklaringar til saka i sitt brev av 17. november 1999.

Partane sine merknader

KK viser til eit dei har planlagt å byggje eit minikraftverk i Hisdalen i Samnanger kommune. Kraftverket er tenkt å skulle ha ein største produksjonsevne på ca. 570 kW og ein årleg produksjon på ca. 2,5 GWh.

BKK har rekna ut kor store kostnader som fell på KK ved ei tilkopling til straumnett. KK reagerer på at BKK gjer eit påslag for "lagerkostnader" tilsvarande 20%. Totalkostnaden ved tilkoplinga er rekna ut til å vere kr 325 000.-. KK stiller også eit spørsmål om det er rett at dei skal betale heile denne summen. Til sist ber KK om at NVE opplyser om kva som er riktige innmatingstariffar for kraftverket.

BKK gjer i sitt brev greie for det arbeidet som må gjerast ved tilkoplinga og kva for utstyr som må setjast opp. BKK viser til at ei overføringsline fram til det planlagte kraftverket er å rekna som eit produksjonsrelatert anlegg, og at dei med støtte i § 16 - 1 i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 (forskrift om kontroll av nettvirksomhet) kan krevje at kunden dekker alle kostnader ved tilkoplinga. (Vi gjer merksam på at nummereringa av paragrafane er forskyva ved endringsforskrift av 15.12.1999 nr. 1286.)

BKK skriv vidare i sitt brev at "Kostnadene består av materiellkostnader inkludert 20% til dekning av innkjøps- og administrasjonskostnader, samt anleggs- og montasjekostnader. Påslaget på 20% for materiellkostnadene inngår generelt som en del av kostnadsgrunnlaget ved bygging av nett, og er inkludert i alle beløp som regnskapsmessig aktiveres eller kostnadsføres."

BKK omtalar også at dei ved tarifferinga av innmatinga brukar sentralnettet sine satsar for dei effektbaserte tariffledda. BKK skriv vidare at "*Energileddet er satt til kr 0,-/kWh, ut fra en vurdering om at anlegg av denne typen er gunstig for tap og spenningsforhold i lokalnettet.*" Nettselskapet nyttar i tillegg eit fastledd til dekning av kostnader til måling og avrekning. Fastleddet vart for 1999 sett til kr 4 550,-.

NVE sine vurderingar

Det heiter mellom anna i § 16 – 1 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet at "*Kostnadene ved produksjonsrelaterte nettanlegg skal dekkes av produsenten*". Dette er å forstå slik at når eit kraftverk ønskjer å kopla seg til straumnettet, så kan netteigar krevje at kraftverkseigaren betalar dei kostnader som tilkoplinga måtte føre med seg. NVE har difor ikkje innvendingar mot BKK krev at KK dekker investeringskostnadene i dette tilfellet.

KK skriv at "*BKK har eit lagerpåslag på trafo og alt matriell.*" Utsagnet om at BKK har eit lagerpåslag synest ikkje å vere riktig. I følgje BKK brukar nettselskapet å gjere eit påslag tilsvarende 20% av sjølve materialkostnaden. Dette påslaget er tenkt å skulle dekke innkjøps- og administrasjonskostnader og anleggs- og montasjekostnader. I prinsippet er dette reelle kostnader som BKK kan leggje inn i kostnadsgrunnlaget. NVE aksepterer at nettselskapa kan ta omsyn til desse kostnadene sjablonmessig, men berre så lenge dette gjev eit realistisk bilete av dei faktiske kostnadene. Viss kunden krev dette må likevel nettselskapet kunne gjere greie for dei enkelte kostnadskomponentane, jfr. § 12 – 5 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet om netteigar sin informasjonsplikt.

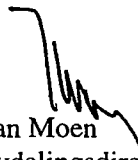
Den praktiske utforminga av tariffane for innmating av produksjon er omtala i kap. 15 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet, og det er rett praktisering av forskrifta når BKK seier at dei vil leggje til grunn satsane i sentralnettet for dei effektbaserte tariffledda. Om energileddet heiter det i § 15 – 1 i forskrifta at dette leddet skal "*avspeile de marginale tapkostnader i nettet*". Det framstår difor som inkonsistent når BKK vil sette energileddet til 0 øre/kWh, på samme tid som dei hevdar at innmatinga frå kraftverket er gunstig for tapa og spenningsforholda i nettet. Når stoda er at innmatinga gjev reduserte tap og betrar spenningsforholda skulle dette tilseie at energileddet vert negativt, dvs. at kraftverket skal godtgjerast for denne fordelene.

BKK opplyser at dei nyttar eit fastledd til dekning av måling og avrekning. Vi kan her vise til "forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester" der det i § 3 - 5, andre ledd heiter at "*ved timemåling av energiinnmating i henhold til § 3 - 2 femte ledd skal kostnadene dekkes av den som forestår energiinnmating.*". Denne føresegna seier at kraftverkseigar skal betale kostnadene ved timemåling. NVE har difor heller ikkje innvendingar mot at BKK vel å skaffe seg dekning for desse kostnadene gjennom eit fastledd. NVE har ikkje vurdert kva som er rett storleik på dette leddet, men vi ventar at BKK ikkje krev inn meir gjennom fastleddet enn det som er naudsynleg for å kunne dekke kostnadene dei har til timemåling.

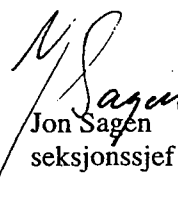
Vedtak

NVE vil i medhald av § 17 – 1 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet be om at BKK fastset energileddet i innmatingstariffen slik at forteiknet og storleiken på dette leddet står i forhold til den systemmessige verknaden innmatinga har for taps- og spenningsforholda i nettet.

Med helsing

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sagen
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

Denne avgjersla kan påklagast til Olje- og energidepartementet innan 3 veker frå det tidspunktet underretninga er kommen fram til partane, jf. kap. VI i forvaltningslova. Ein eventuell klage skal grunngjevast skriftleg, stilast til Olje- og energidepartementet og sendast gjennom NVE.

SAK NR. 23

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Sotra Steinindustri AS
Postboks 17

5371 SKOGSVÅG

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Vår dato: 22.05.2000
Vår ref.: NVE 200001200-3 mt/lav
Arkiv: 653.3
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Høy strømregning - effektmålt næringskunde

Vi viser til Deres brev av 20.03.00 hvor De spør NVE om nettleien som Sotra Steinindustri AS betaler er rimelig i forhold til deres uttak av kraft.

Saksopplysninger

Sotra Steinindustri reagerer sterkt på den høye nettleie dem blir belastet av BKK. NVE ber BKK kommentere endring i nettleie i brev av 06.04.00. I brev av 28.04.00 svarer BKK.

Fra starten av 1998 fram til 10.03.98 ble Sotra Steinindustri avregnet som energimålt næringskunde. Sotra Energi opererte da med et fastledd på kr 1000 og et energiledd på 16,7 øre/kWh (tallene er ekskl.mva.) for denne kundegruppen. Etter 10.03.98 ble Sotra Steinindustri avregnet som en effektmålt næringskunde av Sotra Energi og betalte fastledd kr 4000, effektledd 421 kr/kW og energiledd 1,5 øre/kWh. Sotra Energi praktiserte ikke kvantumsdifferensierte tariffer, og det ble gjennomført avregning med årsmaksimal.

BKK kjøpte Sotra Energi i 1999. Sotra Steinindustri fikk dermed endret sine tariffer fra 1998 til 1999. BKK opererer med en tariff for effektmålte næringskunder som er kvantumsdifferensiert og er basert på månedsmaksimal. I tillegg praktiserer BKK en lavere pris i sommerhalvåret som gir ca. 10% reduksjon både på effekt – og energiledd.

Sotra Steinindustri nevner også at de har foretatt betydelig investeringer til kraftfremføring på Skaganeset. I brev av 28.04.00 svarer BKK at Sotra Steinindustri har betalt forskudd for kraftfremføring til Skaganeset, men at Sotra Energi har betalt tilbake disse pengene med renter gjennom årlige beløp som tilsvarer inntil 25% av strømregningen. BKK hevder således at det er Sotra Energi som har dekket investeringene.

NVEs vurdering

Netteier er selv ansvarlig for å utarbeide tariffen som er i samsvar med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter. Hvis NVE får informasjon som viser at disse tariffene er i strid med gjeldende regler har NVE rett gjennom forskrift om nettvirksomheten av 11. mars 1999 § 17-1 å pålegge nettselskapet å endre sine tariffen. Forskriften sier videre om tariffen for effektmålte kunder i distribusjonsnettet § 13-2, 2. ledd, at:

"Kunder med effektavregning i distribusjonsnettet skal belastes fastledd, energiledd og effektledd. Fastleddet skal som et minimum dekke kundespesifikke kostnader. Energileddet skal dekke marginale tapskostnader i nettet. Effektleddet skal baseres på kundens maksimale effektbelastning i en eller flere av årets måneder."

Videre sier forskriftens § 13-2, 3. ledd at:

"Det skal utarbeides separate tariffen for høyspent og lavspent uttak. For lavspent uttak skal effektleddene være kvantumsdifferensierte og fastsettes med utgangspunkt i kundens effektuttak. Disse tariffene skal utformes slik at alle kunder betaler samme pris for uttak opp til første trinn og lavere satser ved de senere trinn. Alternativt kan tariffene fastsettes på en annen måte som gir tilsvarende virkning."

Innenfor rammen av dette regelverket står netteier til en viss grad fritt til å utarbeide tariffen som skal gjelde for eget nett.

Ut fra de regninger som er sendt som vedlegg i brev av 20.03.00 forstår vi det dithen at Deres klage på høy nettleie først og fremst gjelder effektleddet i tariffen (nettleien). I brev til NVE av 28.04.00 opplyser BKK Nett at Sotra Steinindustri har svært lav brukstid. Brukstid er et forholdstall for årlig energiuttak dividert på årets maksimaleffekt. Forskriftens § 12-2 d) sier at: "Nettselskapet må ikke diskriminere brukerne av nettet, men tilby like tariffen justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet, m.v.". Gitt at samme energimengde overføres vil lav brukstid (relativt høyt effektuttak) medføre at nettet må dimensjoneres sterkere sammenlignet med høy brukstid. Gitt samme energiuttak vil altså kortere brukstid skape behov for et sterkere og mer kostbart nett. Dette kan medføre at tariffen for Sotra Steinindustri relativt sett kan være større enn for gjennomsnittskunden i denne kundegruppen. Gitt samme energiuttak er det NVEs vurdering at kunder med lav brukstid må godta at effektleddet slår relativt hardere ut enn for kunder med lang brukstid, fordi kunder med kort brukstid er opphav til større faste kostnader i nettet.

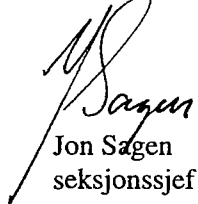
Som nevnt i innledningen hadde Sotra Energi en noe annen tariffstruktur for effektmålte næringskunder i distribusjonsnettet enn hva BKK har i dag. NVE vil ikke gå inn å vurdere hvor stor betydning denne ulike tariffstrukturen har hatt for Sotra Steinindustri endring i tariffen fra 1998 til 1999, eller kommentere BKKs påstand om at Sotra Steinindustri kommer bedre ut med den tariffstruktur de møter i dag. Det NVE har vurdert er hvorvidt den tariff som Sotra Steinindustri nå møter fra BKK er i strid med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter.

Som nevnt over skriver Sotra Steinindustri at de har foretatt betydelige investeringer for kraftfremføring på Skaganeset, og det blir svart av BKK i brev av 28.04.00 at de beløp som Sotra Steinindustri har investert i Skaganeset har Sotra Energi betalt tilbake til dem med

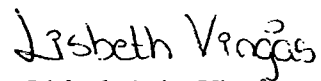
renter. NVE finner ingen grunn til å betvile dette. NVE kan uansett ikke se at dette skulle ha betydning for størrelsen på tariffen som det blir referert til i denne saken.

På bakgrunn av den informasjon NVE har mottatt i denne saken finner ikke NVE at tariffen som Sotra Steinindustri møter hos BKK Nett kan sies å være i strid med gjeldene regelverk.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jon Sagen'.

Jon Sagen
seksjonssjef

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lisbeth Anita Vingås'.

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: BKK Nett AS, Postboks 7050, 5020 BERGEN

SAK NR. 24

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Ballangen Energi AS
Postboks 53

8540 BALLANGEN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 31. 05. 2000
Vår ref.: NVE 200000083-2 mt/chs
Arkiv: 653.3
Deres dato: 04.01.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Christina Sepúlveda
22 95 94 85

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Forespørsel vedrørende Nordkrafts regionalnettstariffer for år 2000

Det vises til Deres brev datert 04.01.2000 vedrørende Nordkrafts regionalnettstariffer for år 2000.

Det opplyses at Ballangen Energi AS (BE) i første omgang ønsker å bringer saken inn for NVE som en forespørsel. NVE har i det følgende kommentert de punkter som BE tar opp i sitt brev.

Avregning av energileddet

Av brevet fremgår at Nordkraft for 1998 har en mindreinntekt i regionalnettet på 1,464 mill. kr. Denne mindreinntekten har ifølge BE oppstått fordi Nordkraft ikke avregner energileddet i tariffen time for time ved bruk av tapsmarginal i prosent og faktisk spotpris i den aktuelle timen, men istedenfor benytter et forhåndsberegnet energileddet i øre/kWh. Det vises videre til at dersom produksjonsfordelingen blir annerledes enn prognosert vil kostnad fra overliggende nett øke, mens det som følge av en positiv tapsmarginal i regionalnettet oppstår en mindreinntekt. Dette innebærer ifølge BE at det er produksjon som er opphav til mindreinntekten i Nordkraft sitt regionalnett mens det i all hovedsak er BE gjennom Nordkrafts regionalnettstariff for uttak som dekker denne. BE er derfor av den oppfatning at BE diskrimineres som kunde i Nordkraft sitt nett.

NVEs kommentar

For ordinære uttak i sentral- og regionalnett fremgår det av § 13-1 i forskrift om kontroll av nettvirksomheten at

I sentral- og regionalnettet bør energileddet være referert til de enkelte tilknytningspunkter. Energileddet skal differensieres over tid. Tidsdifferensieringen skal som et minimum være vinter dag, vinter natt/helg og sommer. Marginale tapsprosjenter skal så langt som mulig beregnes med hensyn til systembelastningen i et samlet nettsystem og en produksjons- og lastsituasjon som er representativ for hvert enkelt tidsavsnitt.

Videre fremgår det av forskriftens § 15-1 at *energiledd for innmating skal avspeile de marginale tapskostnader i nettet ved innmating i tilknytningspunktet.*

I henhold til forskriften stiller ikke NVE krav om differensiering av energileddet time for time.

I sentralnettet avregnes energileddet i tariffen etter maginaltapprosent i hvert enkelt tilknytningspunkt og faktisk systempris. I regionalnettet praktiseres det også tariffing på bakgrunn av energiledd for uttak som fastsettes lik verdien av det marginale tapet i nettet sett under ett og forventet systempris. Dette innebærer at energileddet i regionalnettet ikke nødvendigvis tilsvarer energiledd i sentralnettet til enhver tid.

Dersom faktisk systempris er lavere enn forventet blir energileddet og kostnadene til overliggende nett lavere, og det oppstår en merinntekt i regionalnettet. Tilsvarende oppstår en mindreinntekt i regionalnettet dersom faktisk systempris er høyere enn forventet.

Som følge av § 15-2 i forskrift om kontroll av nettvirksomheten hvor det heter at *sentralnettet innmatingstariffer skal være retningsgivende for andre tariffledd ved innmating i regional- og distribusjonsnett* vil det normalt være slik at en eventuell mer-/mindreinntekt kun fører til endringer i de andre tariffleddene for uttak. Dette vil som BE påpeker kunne føre både til en økning i tariffen som følge av en mindreinntekt og en reduksjon som følge av merinntekt. Det vises i den sammenheng til § 8-4 hvor det fremgår at *merinntekt skal tilbakeføres kundene, mens mindreinntekt kan hentes inn fra kundene*.

Problemstillingen er dermed så vidt NVE kan se hvorvidt forventet spotpris systematisk fastsettes lavere enn faktisk spotpris. En mulig løsning ved avvik mellom forventet og faktisk spotpris kan være at energileddet etteravregnes på bakgrunn av gjennomsnittlig faktisk spotpris. Videre med mindre nettselskapet kun velter mindreinntekt men ikke merinntekt over på uttakstariffen kan ikke NVE se at uttak diskrimineres som følge av at energileddet ikke avregnes time for time.

Informasjon

BE opplyser at de til tross for flere henvendelser til Nordkraft ikke har mottatt dokumentasjon vedrørende hvordan mindreinntekten for 1998 har oppstått.

NVEs kommentar

I henhold til § 12-5 andre ledd i forskrift om kontroll av nettvirksomheten heter det at

Nettselskapene plikter på forespørsel og innen rimelig tid å gi kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for egen tariff og beregningen av tariffene for de ulike kundegrupper.

Det er i den sammenheng naturlig at et nettselskap opplyser om eventuelle endringer i tariffen som skyldes mer- eller mindreinntekt. Forskriften stiller imidlertid ikke direkte krav til nettselskapene om å gjøre rede for opphavet til en eventuell mer- eller mindreinntekten.

Minimum effekt tillegg

Det opplyses i brevet at Nordkraft benytter minimum effekt tillegg etter sentralnettets satser i sin regionalnettstariff, dvs gjennomsnitt av effektledd for innmating og uttak i sentralnettet. Ifølge BE er ikke dette riktig og viser til at minimum effekt tillegg skal være gjennomsnitt av effektleddene for innmating og uttak i det aktuelle nettet.

BE stiller også spørsmål ved om kostnadene fra overliggende nett og inntektsrammen til Nordkraft i sin helhet skal dekkes gjennom minimum effekt tillegg dersom lastutviklingen i Bjørkåsen er slik at netto utveksling blir null.

NVEs kommentar

Av forskrift om kontroll av nettvirksomheten § 13-1 annet ledd fjerde punktum fremgår det at *det kan fastsettes et minimum effektgrunnlag*.

Regelen om minimum effektgrunnlag har til hensikt å fange opp de tilfeller der det er stort avvik mellom faktisk målt effektbelastning og nødvendig effektinstallasjon for å kunne betjene tilknyttede kunder. For direkte tilknytning til sentralnettet har Statnett utformet detaljerte regler for avregning etter minimum effektgrunnlag. Forskriften gir imidlertid ikke føringer i forhold til størrelsen på effektgrunnlaget eller utforming av tariffen ved avregning etter et minimum effektgrunnlag

NVE ser at den metoden Nordkraft har valgt i forbindelse med avregning av minimum effekttillegg reiser noen spørsmål. Med dagens metode vil en endring i lastsituasjonen slik BE beskriver, som innebærer at netto utveksling i Bjørkåsen blir nærmere null føre til at også BE avregnes etter minimum effektgrunnlag. Ved fortsatt bruk av sentralnettets tariffsats for minimum effekttillegg vil ikke Nordkraft få dekket sine kostnader. Nordkraft har uansett mulighet til å hente inn hele sin inntektsramme og det er rimelig at Nordkraft i en slik situasjon øker tariffsatsen for minimum effektgrunnlag.

Det gjøres oppmerksom på at NVE ikke har foretatt noen formell vurdering av Nordkraft sine tariffer for regionalnettet, men håper med det ovennevnte å ha besvart de spørsmål som fremgår av Deres brev.

Med hilsen.

Jon Sagen
seksjonssjef

Christina Sepúlveda
Christina Sepúlveda
førstekonsulent

Kopi: Nordkraft AS

SAK NR. 25

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Sverre Sandberg
Magnefaret 15 B
0678 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 07. 07. 2000
Vår ref.: NVE 200002327-2 mt/lav
Arkiv: 653.3
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Hyttetariff - Akershus Nett

Vi viser til Deres brev av 26.06.00 hvor De klager på høy hyttetariff og spesielt viser til at andre nettselskap har samme fastledd for hytte – og husholdningskunder.

NVEs vurdering

Overføringstariff (nettleie) er prisen du betaler for å få overført kraften fra Deres kraftleverandør og til Deres hytte. NVE fastsetter hvert år en inntektsramme for nettselskapene som sier hvor mye inntekt netteier kan hente inn på nettvirksomheten. Tariffen skal dekke nettselskapets kostnader ved overføring av kraft gjennom nettet, samt gi en rimelig avkastning for netteier. Hvis netteiers inntekt overstiger inntektsrammen skal overstigende beløp betales tilbake til kundene.

Netteier er selv ansvarlig for å utarbeide tariffen som ikke er i strid med energiloven og tilhørende forskrifter. Dersom NVE får informasjon om at nettselskapets tariff er i strid med gjeldene regelverk har NVE gjennom tarifforskriften av 11. mars 1999 § 17-1 rett til å pålegge nettselskapet å endre sine tariffen.

Kostnadene i det elektriske nett er delvis bruksavhengige kostnader knyttet til de elektriske tapene i nettet, og delvis faste, bruksuavhengige kapital – og vedlikeholdskostnader. I et typisk distribusjonsnett kan energikostnadene til marginale tap i ledningene utgjøre 4-5 øre/kWh, eller 20-30% av de samlede kostnadene ved levering til en husholdning. Resten og dermed den største delen er faste og varierer ikke med uttaket. Tarifforskriftens § 13-2 sier at i distribusjonsnettet skal kunder uten effektavregning (stort sett husholdninger og hytter) avregnes etter et fastledd og et energiledd slik at:

- a)...fastleddet dekker kundespesifikke kostnader og en andel av de øvrige faste kostnadene i nettet.
- b)...energileddet dekker marginale tapskostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige kostnader som ikke innkreves gjennom fastleddet.

Utover disse rammene har nettselskapet en viss grad av frihet til fordeling mellom fastledd og energiledd. Det vil si at fastleddet kan variere mellom ulike netteiere. De fleste netteiere tarifferer slik at en ikke uvesentlig del av de faste kostnadene dekkes inn gjennom energileddet. Hytter med gjennomsnittlig lavere forbruk enn husholdninger vil dermed dekke en mindre del av de faste kostnadene gjennom energileddet enn husholdninger.

NVE har akseptert at nettselskapene deler sine kunder i tariffgrupper basert på typiske og sammenfallende uttaksprofiler, brukstid ect. i de ulike gruppene. For lavspenkunder uten effektmåling har dette gitt seg utslag i at mange nettselskap har følgende inndeling i tariffgrupper: næringskunder, husholdningskunder og hyttekunder.

Tarifforskriftens § 12-1 bokstav d) sier at: "Nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffer justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v." Brukstid er et forholdstall for årlig energiuttak dividert på årets maksimaleffekt. Gitt at samme energimengde overføres, vil kort brukstid (relativt høyt effektuttak) medføre at nettet må dimensjoneres sterkere sammenlignet med lang brukstid (relativt lavt effektuttak). Når det gjelder fastleddet i tariffen er det NVEs vurdering at dette leddet kan differensieres mellom husholdnings – og hyttekunder med begrunnelse i at hyttekundene typisk vil ha kortere brukstid enn husholdningskundene, og for å ta hensyn til at hyttekundene ellers ville bidra til en lavere dekning av faste kostnader i nettet på grunn av normalt sett lavere energiuttak. Dette betyr ikke at NVE anser det som rimelig at hyttekundene betaler mer til dekning av faste kostnader enn en husholdningskunde med samme nettilknytning.

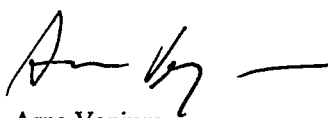
NVE har hatt saker der netteier ble pålagt å redusere fastleddet i hyttetariffen. I disse sakene har NVE lagt til grunn at det er urimelig dersom en hyttekunde betaler mer til dekning av faste – og bruksuavhengige kostnader i nettet enn en husholdningskunde med samme nettilknytning. Akershus Netts tariffer for år 2000 (tallene er inkl.mva):

År	Husholdningskunder		Hyttekunder	
	Fastledd	Energiledd	Fastledd	Energiledd
2000	1350 kr/år	14,4 øre/kWh	1845 kr/år	14,4 øre/kWh

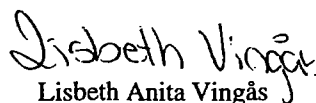
Regnskapsrapporteringen for 1998 viser at Akershus Nett årsforbruk for en gjennomsnittlig husholdningskunde er på 17 203 kWh, og for en gjennomsnittlig hyttekunde 4214 kWh. Med gjennomsnittlig marginalt tap satt til 5 øre/kWh, betyr dette at en typisk husholdning bidrar til å dekke kr 2967 av de faste kostnadene per år, mens en typisk hytte dekker kr 2241 kr/år.

På bakgrunn av den informasjon NVE har mottatt i denne saken, kan ikke NVE se at Akershus Netts tariff for hyttekunder er i strid med gjeldende regelverk.

Med hilsen

Arne Venjum
fung. seksjonssjef

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: Akershus Nett AS, Postboks 224, 2001 LILLESTRØM

SAK NR. 26

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Jan Wærstad
Konvallveien 19
1338 SANDVIKA

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 04.08.2000

Vår ref.: NVE 200000690-4 mt/chs

Arkiv: 653.3

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Christina Sepúlveda

22 95 94 85

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Tariffisering av innmating fra mini-/mikrokraftverk – vedtak

Det vises til brev av 23. februar 2000 fra Jan Wærstad vedrørende Vest-Telemark Kraftlag (tidligere Nissedal Elverk) sin tariff for innmating fra minikraftverk.

Jan Wærstad opplyser i brevet at kraftverket har en installert ytelse på 110 kW men at det til dags dato ikke har vært målt høyere belastning enn 87 kW. Videre opplyses det at Nissedal Elverk/Vest-Telemark Kraftlag siden 1996 har benyttet 110 kW som avregningsgrunnlag, og det stilles spørsmål ved om dette er riktig. Det stilles i tillegg spørsmål ved om Vest-Telemark Kraftlag skal gi kompensasjon i form av et negativt energiledd ved innmating på nettet som reduserer tapene.

Vest-Telemark Kraftlag har i brev av 14. april 2000 gitt sine kommentarer til Jan Wærstad sitt brev. I brevet opplyser Vest-Telemark Kraftlag at de benytter Statnett sine satser for innmating og at grunnlaget for tilknytning- og effektledd er satt i henhold til avtale mellom kunden og Nissedal Elverk datert 05.11.1996.

Vest-Telemark Kraftlag opplyser videre at den marginale tapsprosenten er satt til 0% ettersom det er vurdert slik at innmating i Vest-Telemark Kraftlag sitt nett ikke fører til en økt nettap.

Avslutningsvis opplyser Vest-Telemark Kraftlag at bak samme målepunkt har kunden i tillegg til kraftproduksjon også forbruk, som tar ut kraft fra Vest-Telemark Kraftlag sitt nett når kraftverket står. Vest-Telemark Kraftlag har ikke fakturert kunden for dette forbruket.

NVEs vurdering

Spørsmål vedrørende fastsettelse av effektgrunnlag og utforming av energiledd for innmating fra produksjon for 1996 til og med 31. mars 1999 må vurderes i forhold til tidligere "retningslinjer for beregning av overføringstariffer" datert oktober 1995 og november 1997. For perioden etter 1. april 1999 er det gjeldende regelverk for utforming av tariffer nedfelt i forskrift av 11. mars 1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (tarifforskriften) som legges til grunn.

For perioden fra 05. 11.1996 til og med 31. mars 1999 fatter NVE vedtak i saken i medhold av forskrift til energiloven § 4-4 b sjette ledd, opphevet ved endring av 18.februar 1999.

Fra og med 1. april 1999 fremgår det av tarifforskriftens §17-1 at *Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven.*

Vedrørende fastsettelse av avregningsgrunnlag for innmating fra produksjon for 1996 til og med 31. mars 1999 fremgår det av punkt 4.4 tredje ledd i retningslinjene for beregning av overføringstariffer datert oktober 1995 og tilsvarende av retningslinjene datert november 1997 at: *Avregnet kvantum skal være kraftverkets tilgjengelige vintereffekt. Tilgjengelig vintereffekt defineres som høyeste effekt som kan produseres i en sammenhengende 6-timers periode under høyeste vinterforbruk. En regner her med normal vannføring for elvekraftverk og magasinnivå for magasinverk, begge referert uke 3.*

For fastsettelse av avregningsgrunnlag for innmating fra produksjon fra og med 1. april 1999 fremgår det av tarifforskriftens §15-2 andre ledd, tredje punktum at: *For mindre kraftverk uten reguleringsmulighet (kraftverk med installert ytelse mindre enn 1 MW) skal effektgrunnlaget referere seg til målt effektbelastning under nettets høylastperiode. Lavest effektgrunnlag skal for disse være 30% av installer effekt.*

Både i forhold til tidligere retningslinjer samt gjeldende tarifforskrift er etter NVE sin vurdering Nissedal Elverk/Vest-Telemark Kraftlag sin fastsettelse av effektgrunnlaget til installert ytelse i strid med regelverket.

Med henvisning til § 4-4 bokstav b) tredje ledd, tredje punktum i forskriften til energiloven som sier at *Konsesjonæren ikke må diskriminere brukere av nettet...* er det NVE sin vurdering at Nissedal Elverk/Vest-Telemark Kraftlag ikke har anledning til å fravike det til enhver tid gjeldende regelverk for utforming av tariffer ved avregning av enkelte kunder på bakgrunn av individuelle avtaler. Enhver avtale mellom Nissedal Elverk/Vest-Telemark Kraftlag og en kunde vedrørende tariffspørsmål skal være innenfor gjeldende regelverk.

Vedrørende utforming av energiledd for innmating fremgår det av punkt 4.4 andre ledd i retningslinjene for beregning av overføringstariffer datert oktober 1995 og tilsvarende av retningslinjene datert november 1997 samt av tarifforskriftens § 15-1 at tapsleddet/energileddet skal avspeile de marginale tapskostnader i nettet ved innmating i tilknytningspunktet. Dette leddet kan være positivt eller negativt avhengig av om innmating bidrar til å øke eller redusere tap i nettet.

Bestemmelsen innebærer i prinsippet at det skal fastsettes punktvis energiledd for innmating, uavhengig av nettnivå. NVE vurderer det derfor slik at for innmating fra Jan Wærstad sitt kraftverk skal det belastes et energiledd som gjenspeiler tapsforholdene i tilknytningspunktet.

Av brevet til Vest-Telemark Kraftlag fremgår det at kunden i tillegg til produksjon også har forbruk tilknyttet via samme tilknytnings-/målepunkt men at Vest-Telemark Kraftlag ikke tarifferer kunden for dette forbruket. NVE har ikke foretatt noen formell vurdering knyttet til tariffing av dette forbruket.

Opplysningene fra Vest-Telemark Kraftlag vedrørende manglende betaling og eventuell frakobling av anlegget anser NVE for å være av privatrettslig karakter, og blir derfor ikke nærmere kommentert.

Vedtak

Ved tariffering av innmating fra Jan Wærstad sitt minikraftverk skal det legges til grunn et effektgrunnlag i henhold til det til enhver tid gjeldende regelverk.

Energiledd for innmating i Vest-Telemark Kraftlag sitt nett skal avspeile marginale tapskostnader ved innmating i tilknytningspunktet.

Vedtaket gis gyldighet fra og med 05.11.96 og skal iverksettes snarest.

Med hilsen

Jon Sagen
fung. avdelingsdirektør

Christina Sepúlveda
førstekonsulent

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

SAK NR. 27

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPPI

Lofotkraft AS
-
8305 SVOLVÆR

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Vår dato: 23. 08. 2000
Vår ref.: NVE 200000550-4 mt/ave
Arkiv: 653.4
Deres dato::
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum
22 95 92 58

Beregning av anleggsbidrag

Vi viser til brev av 11. februar 2000 fra Betong & Entreprenørsentret A.s (B&E). Vedlagt til B&Es brev følger kopi av diverse brev selskapet har utvekslet med Lofotkraft om metodikk og beregningsgrunnlag for fastsetting av anleggsbidrag. Da B&E og Lofotkraft ikke kommer til enighet om disse forholdene blir NVE bedt om å gi sin vurdering av saken.

Lofotkraft har framsatt sine synspunkter i saken i brev av 11. juli 2000 til NVE.

Saksforhold

B&E viser i sitt brev til at de planlegger å bygge en ny produksjonshall i Rækøya i Kabelvåg, og selskapet har i denne forbindelse kontaktet Lofotkraft om beregning av anleggsbidrag ved tilknytning av produksjonshallen til strømmettet. B&E skriver i sitt brev at de klarer ikke "*å forstå beregningsgrunnlaget og metodikken som benyttes*" av Lofotkraft.

I sine kommentarer til saken viser Lofotkraft til at en gjennomføring av byggeprosjektet krever både en omlegging av eksisterende nettanlegg i området og investeringer i ny overføringskapasitet. Lofotkraft ønsker holde disse tiltakene adskilt ved beregningen av anleggsbidraget. Lofotkraft anfører bl.a. i sitt brev at kostnadene ved å flytte eksisterende nettanlegg er "*direkte framtvunget av B&E's plassering av produksjonshallen*" og nettselskapet mener derfor at flyttekostnadene "*skal dekkes av rekvirent fullt ut og ikke tas med ved anleggsbidragsberegningen*".

NVEs vurdering

Reglene for beregning av anleggsbidrag er omtalt i § 16 - 4 i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer av 11. mars 1999 nr. 302 (forskrift om kontroll av nettvirksomhet). Det heter i paragrafens første ledd at netteier kan beregne og innkreve anleggsbidrag når kostnadene ved nytilknytninger og forsterkninger er høye i forhold til nåverdien av de økte inntekter for nettselskapet som følger av investeringene. Det synes klart at Lofotkraft i den aktuelle saken har rett til å innkreve anleggsbidrag, noe B&E prinsipielt sett heller ikke benekter. Grunnlaget for å bringe saken inn for NVE er først og fremst uenighet om hvilke kostnader som skal tas med i beregningen.

Bygging av B&E sin nye produksjonshall innebærer at eksisterende nett i området delvis må legges om og samtidig forsterkes. Lofotkraft anser dette som to separate hendelser, og krever på denne bakgrunn at B&E først dekker alle kostnader som kan henføres flytting av eksisterende overføringsanlegg, mens de resterende kostnader som kan henføres behovet for økt kapasitet skal inngå i kostnadsgrunnlaget ved fastsetting av anleggsbidraget.

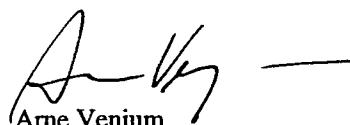
NVE kan være enig i at investeringer som en kunde ønsker gjennomført og som ikke skyldes ønske om økt kapasitet eller kvalitet bør finansieres av kunden. Det er likevel ikke grunn til å holde disse investeringene utenfor anleggsbidragsberegningen. Begrunnelsen for dette er at en omlegging som ikke medfører økte energiuttak heller ikke gir en økning i Lofotkraft sin inntektsramme, dvs. at anleggsbidraget blir lik anleggskostnad. Når det i forskriftens § 16 - 4 fjerde ledd uttrykkes at "*For tilknytninger i distribusjonsnettet gjelder spesielt at anleggsbidraget maksimalt kan settes til anleggskostnad minus tilknytningsgebyr og verdien av kundens bidrag til økt inntektsramme*", så er "anleggskostnad" her å forstå som samlet kostnad uavhengig om kostnadene skyldes omlegging av eksisterende anlegg eller forsterkning av anlegget til kunden.

B&E er også i tvil om den beregningsmetodikk som benyttes av Lofotkraft er riktig. Vi kan her vise til Lofotkraft sitt brev av 14. september 1999 til B&E der nettselskapet har gjort en oppstilling av anleggsbidragsberegningen. Etter NVEs vurdering er denne oppstillingen metodisk sett riktig og i overensstemmelse med § 16 - 4 fjerde ledd i forskrift om kontroll av nettvirksomhet.

Vedtak

NVE vil med hjemmel i § 17 - 1 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet pålegge Lofotkraft å gjøre en ny beregning av anleggsbidraget til Betong & Entreprenørsentret. I beregningen skal alle kostnader som følger av omleggingen/kapasitetsutvidelsen inngå i kostnadsgrunnlaget for anleggsbidraget.

Med hilsen

Jon Sagen
fung. avdelingsdirektør
Arne Venjum.
rådgiver

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kap. IV. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

SAK NR. 28

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Statnett
Postboks 5192 Maj.

0302 OSLO

Vår dato: 05.09.2000
Vår ref.: NVE 199904815-10 /
Arkiv: 653
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Christina Sepúlveda
22 95 94 85

Middelthuns gate 29
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om dispensasjon fra gjeldende forskrift - vedtak

Det vises til brev av 10. juli 2000 fra Statnett SF vedrørende søknad om dispensasjon fra gjeldende forskrift.

Statnett søker i brevet om dispensasjon ved utforming av sentralnettstariffen for 2001 fra § 15-2 andre ledd i forskrift av 11. mars 1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (tarifforskrift) slik at det åpnes for at kraftverk med brukstid inntil 5000 timer kan avregnes etter midlere årsproduksjon dividert med 5000 timer (5000 timers regel).

I brev av 24. august 2000 har Statnett gjort nærmere rede for omfang, virkning i forhold til formålet og tariffmessige virkninger som direkte kan følge av en dispensasjon.

Søknaden begrunnes med at dagens effektledd i sentralnettstariffen bidrar til å gi insentiver til utkopling av effekt og disinsentiver til investering i ny effekt. Statnett anfører at en 5000 timers regel innebærer at kraftverk med brukstid under 5000 timer ikke får økte tariffkostnader ved ny effektinstallasjon. I tillegg antar Statnett en slik regel vil bidra til å redusere insentivene til utkopling av effekt.

NVEs adgang til å gi dispensasjon

Av § 17-2 i tarifforskriften fremgår det at NVE har adgang til å gi dispensasjon fra gjeldende forskrift. Vilkår i tarifforskriften for at dispensasjon kan gis er at man står overfor et *særlig tilfelle*.

NVE legger til grunn at en dispensasjon i dette tilfelle vil kunne bidra til å redusere risikoen for utkopling av eksisterende effekt på kort sikt og i tillegg at det søkes om unntak fra tarifforskriften for en begrenset periode på ett år. Unntaket må dermed kunne anses å være et særlig tilfelle og vilkåret for å kunne gi dispensasjon fra forskriften er oppfylt.

NVEs vurdering

I lys av de uheldige incentiver gjeldende regelverk gir i forhold til effektinstallasjoner i kraftverk, vurderer NVE som nødvendig med en endring i forhold til dagens regelverk. NVE legger videre til grunn at det ikke er mulig å foreta større og prinsipielle endringer i regelverket med virkning fra 01. januar 2001. I denne omgang vurderes mindre justeringer av gjeldende regelverk som kan bidra til å motvirke uheldige økonomiske konsekvenser i forhold til beslutninger om investeringer eller frakopling av aggregater på kort sikt. NVE legger vekt på at en justering skal være mest mulig målrettet mot formålet.

Statnett sitt forslag innebærer at det åpnes for at kraftverk med brukstid på inntil 5000 timer avregnes på bakgrunn av midlere årsproduksjon dividert med 5000.

Av vedlegg til Statnett sitt brev av 24. august 2000 fremgår det at 244 kraftverk har beregnet brukstid inntil 5000 timer. Samlet vil en 5000 timers regel føre til at avregningsgrunnlag for produksjon reduseres med ca 4500 MW i forhold til dagens samlede avregningsgrunnlag.

En dispensasjon fra tarifforskriften som åpner for en 5000 timers regel innebærer at effektutvidelser i kraftverk med brukstid inntil 5000 timer ikke fører til økte tariffkostnader gjennom effekt- og tilknytningsleddene. For kraftverk med brukstid over 5000 timer kan effektutvidelser fortsatt gi økte tariffkostnader. Forutsettes inntektene fra produksjon å være som for år 2000, vil en reduksjon i det samlede avregningsgrunnlaget som følge av en 5000 timers regel måtte medføre at tariffsatsen for innmating øker. Dette vil gi en omfordeling mellom produsenter. For kraftverk med brukstid under 3950 timer vil reduksjonen i effektgrunnlaget føre til at disse får en lavere samlet tariffkostnad enn i dag, mens kraftverk med brukstid over 3950 får en viss økning. Årsaken til dette er at for kraftverk med brukstid over 3950 reduseres effektgrunnlaget relativt mindre enn økningen i tariffsatsen.

For kraftverk med brukstid mellom 3950 til 5000 timer øker under samme forutsetning som over, samlet tariffkostnad med inntil 26% i forhold til i dag. For kraftverk med brukstid over 5000 timer øker samlet tariffkostnad med 26%.

I forhold til formålet vil innføringen av en 5000 timers regel sannsynligvis fange opp de fleste tilfeller hvor utkopling er aktuelt. I forhold til tariffmessige konsekvenser som følger direkte av en slik endring anses disse for å være akseptable.

Vi har her illustrert de fordelingsmessige virkninger av et unntak forutsatt at produsentenes samlede andel av sentralnettskostnadene er på samme nivå som for år 2000. Vi vil imidlertid understreke at dette ikke er å anse som en forutsetning for å innvilge et unntak. Beregningsresultatene over angir imidlertid de maksimale virkninger et unntak kan få for tariffnivået til enkeltkunder i sentralnettet.

Alternative løsninger

Som et ledd i arbeidet med å vurdere Statnett sin søknad, nedsatte NVE et hurtigarbeidende utvalg med deltakelse fra Statnett, SFO, PIL og Enfo for å vurdere ulike alternativer som vil kunne bidra til å hindre utkopling av effekt. Utvalget har i tillegg til Statnett sitt forslag vurdert følgende ulike alternative løsninger ment å skulle gjelde fra 01. januar 2001:

- Ingen endring
- Åpne for å benytte brukstid på inntil 6000 timer
- Innføre tariffunntak for aggregat med svært kort brukstid
- Innfasing av ny MW i avregningsgrunnlaget.

Statnett, SFO og Enfo mener at noe må gjøres fra og med 01. januar 2001 i forhold til dagens effekttariffer og signalene disse gir i forhold til effektinstallasjoner.

SFO mener at man bør endre forskriften til å gjelde for kraftverk med brukstid på inntil 6000 timer og begrunner dette med at man dermed fanger opp flere.

Enfo anser Statnett sin søknad om dispensasjon for å være den beste midlertidig løsningen.

PIL mener primært at gjeldende regelverk bør opprettholdes på kort sikt. Statnett sitt alternativ oppfattes som et dårlig alternativ og det vises til at Statnett sitt forslag innebærer en klar forskjellsbehandling av effektinstallasjoner for kraftverk under og over 5000 timer. Blant de tiltak PIL mener vil være å foretrekke i tillegg til et marked for effektreserve er en gradvis innfasing av nye MW i avregningsgrunnlaget.

NVEs vurdering

NVE la frem for utvalget et forslag som innebærer at det gis tariffunntak for aggregat med svært kort brukstid. Virkningene av å gi et slikt tariffunntak er per i dag lite utredet. Foreløpige beregninger kan allikevel tyde på at en slik unntaksregel vil være lite treffsikker og kunne omfatte mange flere aggregater enn de som det vurderes å frakople. Som en midlertidig løsning på kort sikt anses derfor virkningene av denne løsningen som for usikre til at den kan innføres fra 01. januar 2001.

Ved å dispensere fra tarifforskriften for kraftverk med brukstid inntil 6000, slik som SFO foreslår, reduseres avregningsgrunnlaget i sentralnettstariffen med ca 6 700 MW. Kraftverk med brukstid under 4218 timer får en lavere samlet tariffkostnad. Kraftverk med brukstid mellom 4218 og 6000 får en økning i samlet tariffkostnad på inntil 43 %. For alle kraftverk med brukstid over 6000 timer er økningen på 43%.

Til sammenlikning med en 5000 timers regel vil en 6000 timers regel kunne fange opp flere tilfeller hvor utkopling er aktuelt men de tariffmessige virkningene kan i dette tilfellet bli vesentlige for kraftverk som ikke omfattes.

PIL sitt forslag om innfasing av ny MW i avregningsgrunnlaget vil ikke ha noen innvirkning på kort sikt for å løse problemet med utkopling av effekt. Forslaget anses derfor ikke som aktuelt som en midlertidig løsning men kan være aktuell på lang sikt.

Vedtak

NVE anser et unntak som åpner for en 5000 timers regel som en akseptabel midlertidig løsning. I medhold av § 17-2 i tarifforskriften finner NVE å kunne gi dispensasjon i fra § 15-2 andre ledd for ett år med virkning fra 01. januar 2001. Dispensasjonen innebærer at kraftverk med brukstid inntil 5000 timer kan avregnes etter midlere årsproduksjon dividert med 5000 timer.

NVE presiserer at dispensasjonen kun gis for tariffåret 2001. Det legges til grunn at Statnett utreder flere alternative langsiktige løsninger og vurderer disse i forhold til de generelle tariffmål og virkninger i forhold til installasjon av ny effekt eller utkobling av eksisterende effekt.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Jon Sager
seksjonssjef

Kopi: SFO, PIL, Enfo

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

DET KONGELEGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

K O P I

Prosessindustriens Landsforening
Essendrops gt. 3
Postboks 5487 Majorstua

NVE 199904815-25	
Saksnr:	1
Saksbehandler:	MP CHS
22 11 2000	
Arkivkode:	653-3
Guk.kode:	
TE dato/sign:	

Deres ref

Vår ref
OED 2000/2039 EV MM

Dato **21 DES 2000**

Klager på NVEs vedtak av 05.09.2000 om dispensasjon fra gjeldende forskrift for økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer

Det vises til klage fra Prosessindustriens Landsforening (PIL) av 15.09.2000, Norske Skogindustrier ASA av 22.09.2000, Elkem ASA av 25.09.2000, Borregaard Industries Ltd. av 26.09.2000 og Norsk Hydro ASA av 26.09.2000 på NVEs vedtak av 05.09.2000. Olje- og energidepartementet mottok klagen i oversendelse fra NVE av 27.10.2000. Statnett har i brev av 18.10.2000 gitt sine merknader til klagen. PIL sendte ytterligere opplysninger i brev av 01.11.2000. NVE kommenterte disse opplysningene i brev av 16.11.2000.

Alle klagen, bortsett fra klagen fra Norske Skogindustrier ASA er likelydende. Norske Skogindustrier viser til klagen fra Prosessindustriens Landsforening. Departementet vil av den grunn behandle alle klagen samlet.

Statnett søkte i brev av 10.07.2000 om dispensasjon fra § 15-2 andre ledd i forskrift av 11.03.1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer (tarifforskriften). Paragraf 15-2 andre ledd lyder: *"Avregnet mengde skal være kraftverkets tilgjengelige vintereffekt. For kraftverk med kort brukstid kan likevel effektgrunnlaget settes lavere. For kraftverk med lavere brukstid enn 3000 timer kan effektgrunnlaget beregnes som midlere årsproduksjon de siste 10 år dividert med 3000 timer."* Statnett begrunnet søknaden med at dagens effektledd bidrar

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
<http://www.oed.dep.no/>

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 1

Telefon*
22 24 90 90 / 22 24 63 01
Telefax
22 24 63 00

Energi og
vassdragsavdelingen
Telefax
22 24 95 63

Saksbehandler
Marit Måge
22 24 63 42

til å gi incentiv til å kople ut effekt og disincentiv til investeringer i ny effekt. NVE innvilget dispensasjon for ett år, jf. brev av 05.09.2000. Det åpnes for at kraftverk med brukstid inntil 5000 timer kan avregnes etter midlere årsproduksjon dividert med 5000 timer (5000 timers regel). NVE anser et unntak som åpner for 5000 timer som en akseptabel midlertidig løsning.

Klagernes anførsler

Klagernes viktigste innvending mot å endre avregningsgrunnlaget er at dette er en vesentlig endring av tariffstrukturen, i retning av en ren energitariff. Den foreslåtte endringen er så dramatisk at det er utenfor NVEs mandat å endre disse prinsippene. En så dramatisk endring krever grundige utredninger med en etterfølgende politisk behandling.

Klagerne har den oppfatning at et generelt tariffsystem ikke kan være utformet ut fra at enkelte marginale investeringer antas å komme uheldig ut. Dette fører til feil incentiv for investeringer i produksjon og forbruk og vil kunne føre til unødige nettinvesteringer. Samtidig vil det bli en betydelig subsidie for den effekten som allerede er installert.

De beregningene som ligger ved NVEs dispensasjonsvedtak, og som er utarbeidet av Statnett, viser at den valgte modellen vil gi en betydelig omfordeling av tariffen mellom ulike produsenter. Det er ikke usannsynlig at vedtaket gir tarifflette til en del av de kraftverkene det er aktuelt å koble fra. Det er imidlertid heller ikke usannsynlig at det gir tarifføkning til aggregater det kan være aktuelt å koble fra. Den viktigste virkningen er imidlertid at flere kraftverk, hvor det ikke foreligger planer om å koble fra aggregat, får en betydelig tarifflette. Dette må kraftverk med høyere brukstid betale for.

Klagerne mener at det ikke foreligger praktiske begrunnelser som tilsier at det skal gis dispensasjon fra dagens forskrift, som legger til grunn et avregningsgrunnlag på 3000 timer for beregning av effektagiften. Klagerne mener også at forslaget er svært lite treffsikkert i forhold til formålet med å gi dispensasjon. Klagerne mener derfor kravene til å gi dispensasjon ikke er oppfylt, og at NVEs vedtak derfor ikke har hjemmel i regelverket.

Forutsigbarhet for investeringer er en forutsetning for etablering av nye effektreserver. En dispensasjon fra forskriftene, som gir endringer i rammebetingelsene for ett år, skaper usikkerhet og vil kunne føre til at prosjekter ikke blir realisert eller at feilinvesteringer foretas.

Klagerne mener at markedsmekanismene i størst mulig grad må benyttes for å sikre effekttilgangen. Klagerne ser derfor Statnetts arbeid for å etablere et marked for effekt som det viktigste verktøyet for å sikre effekttilgangen. Klagerne støtter dette arbeidet.

I brevet av 01.11.2000 viser PIL til at Statnett i det nye markedet for effektreserver per i dag har inngått kontrakter med kunder som gir en effektreserve på i alt 1745 MW for perioden 01.11.2000 til 31.01.2001. Av dette er 1075 MW produksjonseffekt og 670 MW forbrukseffekt. Forbrukseffekten er ny tilgang på effektreserve. På produsentsiden er det PILs inntrykk at dette er effekt som produsentene har vurdert å koble fra nettet. PIL mener etableringen av Statnetts effektreservemarked er det viktigste tiltaket for å sikre effekttilgangen kommende vinter.

Statnetts merknader

Statnett viser til at en situasjon med effektknapphet kaller på nye virkemidler, bl.a. for å sikre tilstrekkelige reserver i systemdriften. Etablering av et nytt marked for hurtig regulerbar reserve er et slikt virkemiddel. For bl.a. å forebygge frakopling av effekt kommende sesong besluttet Statnett i tillegg å søke om å få dispensasjon fra den såkalte 3000 timers regelen, utvidet til 5000 timer.

Statnett betrakter ikke endringen fra 3000 timer til 5000 timer som et varig tiltak, men som en overgangsordning. Dispensasjonen gjelder ett år. Endringen til 5000 timer var et aktuelt virkemiddel som lot seg implementere på kort sikt innenfor gjeldende forskrift.

Statnett er kjent med at NVE vurderer en gjennomgang av tarifforskriften. Statnett støtter behovet for en slik gjennomgang. En slik situasjon tilsier at risikoen for samfunnsøkonomisk uoptimale investeringer som følge av 5000 timers regelen bør være begrenset.

Statnett påpeker til slutt at det trolig ved enhver tariffmodell for faste ledd vil kunne pekes på svake sider. Det samme gjelder den tariffmodell som eksisterer i år. Det kan hevdes at (magasin) kraftverk med høy vinterproduksjon og dermed høy tilgjengelig vintereffekt "straffes" i dagens tariffregime, sett i forhold til for eksempel elvekraftverk.

NVEs merknader

NVE viser til § 17-2 i tarifforskriften som gir NVE adgang til å gi dispensasjon. Av forskriften framgår det at vilkår for at en dispensasjon kan gis er at man står overfor et særlig tilfelle. NVE har lagt til grunn at en dispensasjon fra gjeldende forskrift som åpner for at det kan benyttes en 5000 timers regel vil kunne bidra til å redusere risikoen for utkobling av eksisterende effekt på kort sikt. Videre har NVE lagt vekt på at dispensasjonen kun skal gjelde for ett år. NVE har derfor vurdert det slik at man her står overfor et særlig tilfelle, og dermed at vilkåret for å gi dispensasjon er oppfylt.

NVE har i sin vurdering av Statnett sin søknad om dispensasjon lagt vekt på at gjeldende regelverk gir uheldige incentiv og at det ansees som nødvendig med

endringer. NVE har videre lagt til grunn at det ikke ville være mulig å foreta større og prinsipielle endringer i regelverket med virkning fra 01. januar 2001.

Gjennom et hurtigarbeidende utvalg, med deltakelse fra Statnett, SFO, PIL og ENFO, som ble nedsatt som et ledd i arbeidet med å vurdere Statnett sin søknad, har PIL gjort rede for sine synspunkt. PIL mener primært gjeldende regelverk bør opprettholdes på kort sikt.

Til sammenlikning med en 5000 timers regel har NVE vurdert alternative løsninger, bl.a. forslag fra PIL om gradvis innfasing av nye MW i avregningsgrunnlaget. PILs forslag vil imidlertid ikke ha noen innvirkning for å løse problemet med utkopling av effekt på kort sikt. PILs forslag ble derfor ikke ansett for aktuelt som en midlertidig løsning. I tillegg har NVE vurdert forslag fra SFO om en 6000 timers regel og NVE sitt eget forslag om en unntaksordning for aggregat med svært kort brukstid. Etter de beregninger som NVE har gjort vil en 6000 timers regel sammenliknet med en 5000 timers regel kunne fange opp flere tilfeller hvor utkobling kan være aktuelt men de tariffmessige konsekvensene vil i dette tilfellet kunne innebære en vesentlig økning i tariffkostnadene for de kraftverk som ikke omfattes. Virkningene av en unntaksordning for aggregat med svært kort brukstid er per i dag lite utredet og en unntaksordning ble derfor ikke ansett som en aktuell løsning fra 01. januar 2001.

NVE har i sin vurdering av Statnett sin søknad, lagt til grunn at en dispensasjon som åpner for at kraftverk med brukstid på inntil 5000 timer avregnes etter midlere årsproduksjon dividert med 5000 timer, sannsynligvis vil fange opp de fleste tilfeller hvor utkopling er aktuelt, og dermed kunne bidra til å redusere risikoen for utkopling av eksisterende effekt på kort sikt. I tillegg har NVE lagt vekt på at de tariffmessige konsekvensene som følger direkte av en 5000 timers regel anses å være akseptable. NVE kan i prinsippet ikke utelukke at en omfordeling av tariffkostnadene mellom produsenter, som følge av en 5000 timers regel kan innebære at aggregat, som vurderes koblet fra nettet, får økte tariffkostnader, men har ikke vurdert dette som et vesentlig problem på kort sikt.

Når det gjelder det nye markedet for reserve effekt påpeker NVE at hensikten er å sikre at systemansvarlig har tilstrekkelige effektreserver. NVE mener det er viktig å skille mellom tiltak som er ment å bidra til at rammene for utformingen av tariffen gir minst mulig vridende incentiver og de tiltak Statnett iverksetter for å ivareta systemansvaret. NVE anser dispensasjonen fra forskriften og Statnett sin forespørsel om tilbud på effektreserver for uavhengige tiltak som ikke utelukker hverandre men som begge vil bidra til å sikre tilgangen på effekt.

Departementets vurdering

Innledningsvis vil departementet påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. Departementet vil ta

for seg klagers anførsler ut fra sakens viktighet og det som ellers er nødvendig for å begrunne avgjørelse i saken.

Departementet legger til grunn at hovedformålet med å innvilge Statnett dispensasjon fra gjeldende forskrift er å redusere produsentenes økonomiske incentiv til å kople fra eksisterende aggregat.

Tarifforskriften § 17-2 gir NVE adgang til å gi dispensasjon fra gjeldende forskrift, vilkåret er at man står overfor et særlig tilfelle.

Departementet legger til grunn at man her står overfor et særlig tilfelle. Departementet legger vekt på at en dispensasjon vil kunne bidra til å redusere risikoen for utkobling av eksisterende aggregat på kort sikt.

Departementet mener det er nødvendig med en dispensasjon for å redusere risikoen for utkobling av eksisterende aggregat. Departementet legger videre vekt på at dagens tariffstruktur gir uheldige incentiv når det gjelder effektkapasitet. Departementet mener at det er viktig å ikke gi økonomiske disincentiv når det gjelder å opprettholde eksisterende aggregat og investeringer i nye aggregat.

Departementet støtter seg til NVEs vurdering av at det ikke var mulig å foreta større og prinsipielle endringer i regelverket med virkning fra 01. januar 2001. En dispensasjon for ett år, er et relativt kortvarig og lite grep. Det vil redusere risikoen for utkobling av aggregat fordi de økonomiske incentivene til å kople ut aggregat blir redusert. Departementets vurdering er at dispensasjon er en akseptabel midlertidig løsning.

Departementet viser til at NVE har satt i gang et arbeid med sikte på å endre tarifforskriften. Hensikten med endringen er å lage tariffingsregler som gir bedre samfunnsøkonomiske incentiv enn de eksisterende reglene. Departementet forutsetter at bransjen deltar i dette arbeidet, som et ledd i å sikre at det blir foretatt grundige vurderinger før en forskriftsendring.

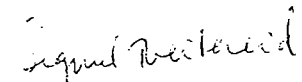
Det er viktig å skille mellom rammevilkår som skal sørge for et effektivt marked og de virkemidler Statnett benytter for å oppfylle sine forpliktelser som systemansvarlig. Departementet mener at effektreservemarkedet og dispensasjonen fra forskriften begge er virkemiddel som bidrar til å øke sikkerheten i det norske kraftsystemet. Statnetts marked for effektreserver er et virkemiddel som skal sikre systemansvarlig tilstrekkelige effektreserver. Effektreservene består kun av det volum som Statnett mener er nødvendig i driftstimen. Tariffutformingen er et generelt virkemiddel som skal bidra til et effektivt kraftmarked. Endringer av tariffutformingen kan gi bedre incentiv til aktørene og dermed bidra til å bedre effektbalansen.

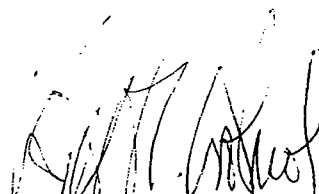
Vedtak

Departementet er kommet til at NVEs vedtak av 05.09.2000 skal stadfestes.

Det gjøres oppmerksom på at departementets avgjørelse er endelig og ikke er gjenstand for klage, jf forvaltningslovens § 28 første ledd annet punktum.

Med hilsen

Sigurd Tveitereid (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kjell M. Grotmol
avdelingsdirektør

Likelydende brev:

Norske Skogindustrier ASA
Borregaard Industries Ltd.
Norsk Hydro ASA
Elkem ASA

Kopi:

NVE
Statnett
SFO

SAK NR. 29

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

N V E

RØD KJØTT

Advokat Arnt Egil Tjønndal
Postboks 51
8376 LEKNES

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 11. 10. 2000

Vår ref.: NVE 199800239-11 mt/lav

Arkiv: 912-653.4/Lofotkraft A/S

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Lisbeth Anita Vingås

22 95 91 57

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Høye effekttopper - Moskenes Fiskeindustri

Vi viser til sak 1998 00239 mellom Moskenes Fiskeindustri AS og Lofotkraft AS. Moskenes Fiskeindustri, ved advokat Tjønndal, har henvendt seg til NVE med påstand om at overføringstariffen er for høy.

Saksopplysninger

Moskenes Fiskeindustri har blitt avregnet etter en H4-tariff for deres uttak av kraft fra Lofotkraft sitt nett. Lofotkraft skriver i sitt brev til NVE av 12.07.00 at *"i en tid med 15 minutters tidsoppløsning for måling av effekten kunne utfall i Lofotkrafts nett ha betydning for avregningen og dette var bakgrunn for avtalen"*. Fra 01.01.99 blir Moskenes nå avregnet etter en såkalt OT3-tariff. Lofotkraft skriver i samme brev at anlegg med overbelastningsvern opp mot t.o.m. 250 A belastes en H4-tariff, mens over 250 A belastes en OT3-tariff. En OT3-tariff innebærer at Moskenes nå blir målt og avregnet for deres effektuttak. Det utføres månedlige avregninger for anlegget og det benyttes timesmåling. Maks effekt per måned er høyeste uttak per time.

Lofotkraft skriver videre i sitt brev av 12.07.00 at de kan dokumentere at for 1999 er maks effekt målt hos Moskenes sammenfallende med utfall i Lofotkrafts nett for september måned, mens det for de resterende månedene ikke kan påvises sammenheng mellom maksimalt målt effekt og utfall i Lofotkrafts nett.

Moskenes har noe egenproduksjon av kraft. Ved utfall i Lofotkraft sitt nett faller Moskenes produksjon ut. Det tar tid å starte produksjonen opp igjen som da må gjøres manuelt. I den tiden det tar å starte opp egen produksjon tar Moskenes ut kraft fra Lofotkrafts nett, og deres påstand er at de blir målt urimelige høye effekttopper i denne perioden som da direkte må ses i sammenheng med utfall i Lofotkraft sitt nett.

NVEs vurdering

NVE har gjennom praksis akseptert at nettselskapene deler sine kunder i tariffgrupper basert på typiske og sammenfallende uttaksprofiler, brukstid, ect. i de ulike gruppene. Forskrift om kontroll av nettvirksomheten av 11. mars 1999 § 12-2 sier at: *"overføringstariffene for uttak og innmating av kraft skal utarbeides etter følgende grunnstruktur:*

- a)....bruksavhengige tariffledd som varierer med kundens løpende uttak eller innmating av energi.
b)....andre tariffledd som ikke varierer med kundens løpende uttak eller innmating av energi.

Forskriftens § 13-2 sier at: "kunder med effektavregning i distribusjonsnettet skal belastes et fastledd, energiledd og effektledd. ...[....]...Effektleddet skal baseres på kundens maksimale effektbelastning i en eller flere av årets måneder."

Netteier er selv ansvarlig for å utarbeide tariffen som er i samsvar med gjeldene regelverk. Hvis NVE finner at nettselskapet har utarbeidet tariffen som er i strid med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter har NVE rett gjennom forskrift om kontroll av nettvirksomheten § 17-1 å pålegge nettselskapet å endre sine tariffen.

Lofotkraft informerer i sitt brev av 12.07.00 om at deres regler for inndeling i de aktuelle tariffgrupper innebærer at anlegg med overbelastningsvern t.o.m. 250 A avregnes etter en H4-tariff, mens anlegg med overbelastningsvern over 250 A avregnes etter en OT3-tariff. Forskriftens § 12-1 bokstav d) sier at: "nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffen justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v." Lofotkraft skriver videre at Moskenes Fiskeindustri for det aktuelle anlegget har overbelastningsvern på 630 A. NVE kan derfor ikke se at Lofotkraft på et generelt grunnlag handler i strid med gjeldene regelverk når de avregner Moskenes etter en OT3-tariff.

Moskenes hevder å være i en spesiell situasjon fordi deres kraftproduksjon automatisk stanser opp ved utfall i Lofotkraft sitt nett. Etter at nettet er oppkoblet etter et utfall, tar det noe tid før kraftproduksjon igjen kan startes. I denne perioden vil Moskenes uttak tilsvare hele forbruket i bedriften, og Moskenes vil bli målt med en høyere effektbelastning enn det som er tilfelle når kraftproduksjonen går. For 1999 kan Lofotkraft bekrefte at maksimalt effektuttak målt hos Moskenes var sammenfallende med utfall i Lofotkrafts nett for september måned. For de resterende måneder i 1999 kan det i følge Lofotkraft ikke påvises noen slik sammenheng.

En effekttariff innebærer at kunden avregnes etter målt maksimal effekt i avregningsperioden. Moskenes vil få høye effektuttak i perioder der kraftproduksjonen står samtidig som det er full virksomhet i bedriften. NVE legger til grunn at Moskenes selv har valgt å opprettholde lokal kraftproduksjon. Det er Moskenes som fullt ut har kontroll med hvordan produksjon og forbruk i egen bedrift startes opp etter et utfall i nettet. Selv om utfall i nettet kan sies å være en uønsket foreteelse, vil det i alle nett fra tid til annen være tilfeller av varslede og ikke-varslede utfall. Årsaken til at Moskenes får høye effektmålinger etter utfall i nettet er at det tar tid å starte opp Moskenes sin kraftproduksjon. Etter NVEs vurdering kan ikke dette forhold forstås slik at Moskenes har en dårligere leveringskvalitet sammenlignet med andre kunder i nettet til Lofotkraft.

Alle nettselskaper har en inntektsramme gitt av NVE som sier hvor store inntekter selskapet kan ta inn fra nettvirksomheten. Lofotkraft oppnår dermed ikke noen økonomisk gevinst ved å avregne Moskenes etter en OT3-tariff i forhold til en H4-tariff. Dette har kun rent fordelingsmessige konsekvenser i forhold til andre kunder tilknyttet nettet. Lofotkraft nett i området må være dimensjonert for å møte de effekt-topper som til enhver tid oppstår i nettet. Effekt-toppene som faktisk måles hos Moskenes skiller seg i så måte ikke fra effekt-topper som måles hos andre kunder. NVE kan ikke se at Moskenes er utsatt for noen urimelig forskjellsbehandling i forhold til andre kunder tilknyttet nettet til Lofotkraft.

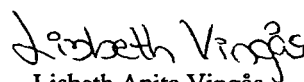
Advokat Tjønndal viser til at Moskenes i enkelte måneder kan ha en høyere overføringstariff omregnet til øre/kWh enn gjennomsnittet av alle kundene. NVE vil vise til at ved effekt-tarifiering vil kunder med ulik brukstid få ulik tariff omregnet til øre/kWh. Dette er ikke i strid med gjeldene regelverk. Høye effektuttak i forhold til gjennomsnittlig energiuttak innebærer at kunden har en lav

brukstid for sitt uttak, og dette vil gi seg utslag i høy nettleie omregnet til øre/kWh. Dette er i samsvar med forskriftens bestemmelse om justering for forskjeller i brukstid. Moskenes vil ha et relativt lavt energiuttak i perioder hvor kraftproduksjon er i drift, men vil ha høye uttak dersom kraftproduksjonen står. Dette kan i enkelte måneder resultere i høye effektuttak relatert til energiuttaket fra nettet.

Konklusjon

På bakgrunn av den informasjon NVE har mottatt i denne saken finner ikke NVE at Lofotkraft i sin tariffing av Moskenes Fiskeindustri har handlet i strid med gjeldene regelverk.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef
Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: Lofotkraft AS, Postboks 145, 8301 SVOLVÆR
Moskenes Fiskeindustri AS, Moskenes, 8392 SØRVÅGEN

SAK NR. 30

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

RØD KOP

Bendik Christensen
7530 MERÅKER

Vår dato: 20.10.2000
Vår ref.: NVE 200003416-2 mt/lav
Arkiv: 653.3
Deres dato: 11.09.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Middelthuns gate 29
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Spørsmål om nettleie i Nord Trøndelag Elverk

Vi viser til Deres brev av 11. 09.00 hvor De har spørsmål til Nord Trøndelag Elverks nettleie.

Til Deres kommentar om at nettleie overstiger kraftpris vil vi bemerke følgende. Kraftpris og nettleie er to uavhengige størrelser og kan ikke sammenlignes direkte. Kraftpris er den pris du betaler for strømmen du kjøper. Du kan selv velge hvilken strømlleverandør du vil benytte, slik at i dette markedet er det konkurranse og kraftprisen blir bestemt der tilbud er lik etterspørsel. Kraftprisen kan variere betydelig fra år til år bl.a. avhengig av nedbør og magasinfylling. Nettleie er den pris du betaler for overføring/transport av strømmen. Nettleien skal dekke kostnaden ved overføring av strøm gjennom nettet, og denne prisen vil generelt sett ikke ha like store svingninger som kraftprisen. Nettleien blir bestemt i overføringsmarkedet. Dette markedet er et naturlig monopol som blant annet betyr at Nord Trøndelag elverk har monopol på levering av overføringstjenester innenfor området der du bor.

Uten regulering kan en monopolist ta den pris han ønsker på sitt produkt, noe som i korte trekk kan sies å være den økonomiske begrunnelsen for offentlig regulering av dette markedet. NVE regulerer markedet ved at nettselskapene hvert år får tildelt en inntektsramme som sier hvor mye inntekt selskapet kan hente inn på nettvirksomheten. Hvis Nord Trøndelag henter inn for mye inntekt fra sine kunder enn det som er tillatt i henhold til inntektsrammen vil de bli pålagt å betale dette tilbake til sine kunder i de påfølgende år. Inntektsrammen skal dekke kostnadene ved overføring i nettet samt gi en rimelig avkastning til netteier. Avkastningen kan maksimalt utgjøre 15%.

Gitt selskapets inntektsramme gir NVE gjennom forskriften for kontroll av nettvirksomheten av 11. mars 1999 rammer for hvordan nettselskapene kan fastsette nettleien. Netteier er selv ansvarlig for å utarbeide en nettleie som er i samsvar med dette regelverket. Får NVE informasjon som tyder på at netteier opererer med en nettleie som er i strid med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter har NVE rett til å pålegge nettselskapet å endre sine tariffer.

Forskriften sier at nettleien for husholdningskunder skal bestå av et fastledd som ikke varierer med bruken av nettet, og et energiledd som avhenger av forbruket. Fastleddet skal som et minimum dekke kundespesifikke kostnader (måling, avregning, fakturering ect.), mens energileddet som et minimum skal dekke kostnadene ved marginale tap i nettet. Fordeling av de resterende kostnadene på fastledd og energiledd er i stor grad opp til netteier selv. Nettselskapenes praksis på dette området er noe forskjellig.

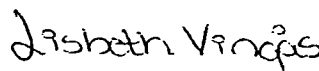
Nord Trøndelag Everk har en nettleie for husholdningskunder for år 2000 der fastleddet er 701 kr/år (inkl.mva.), mens energileddet er 27,4 øre/kWh (inkl.mva.). Energileddet som Nord Trøndelag opererer med er en del høyere enn landsgjennomsnittet som er 17,6 øre/kWh, mens fastleddet er lavere enn landgjennomsnittet som er 1503 kr/år. Som allerede nevnt, så lenge nettselskapet holder seg innenfor rammene av energiloven og tilhørende forskrifter har de en viss grad av frihet til fordeling mellom fastledd og energiledd. NVE kan ikke finne at den nettleie Nord Trøndelag her praktiserer er i strid med regelverket.

Nettleien blir altså satt på bakgrunn av budsjetterte kostnader og inntekter. Den totale størrelsen på nettleien kan også variere mellom ulike deler av landet eller innenfor en region. Mye av forskjellen i nettleien for husholdningskunder mellom ulike nettselskap kan forklares av forskjeller i topografiske og/eller klimatiske forhold, samt i hvilken grad bebyggelsen av konsentrert eller ikke. Et spredtbygd område er mer kostnadskrevende enn et tettbygd område. Felles for disse faktorene er at nettselskapet ikke kan endre dem. I tillegg kan ulikheter i effektiviteten mellom de ulike selskapene bidra til ulikheter i nettleien. NVE har en metode for å måle denne effektiviteten.

Konklusjon

På bakgrunn av den informasjon NVE sitter med i denne saken kan ikke NVE finne at den nettleie som Nord Trøndelag everk praktiserer er i strid med gjeldene regelverk.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef
Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Vedlegg

SAK NR. 31

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

RØD KOPPI

Odd Arne Nissen
Kolbotn Terrasse 19
1410 KOLBOTN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 20. 10. 2000
Vår ref.: NVE 200003275-4 mt/lav
Arkiv: 653.3
Deres dato: 28.08.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Klage på økt nettleie - Søndre Follo Energi

Vi viser til Deres brev av 28.08.00 hvor De klager på økning i nettleie etter at Søndre Follo har overtatt nettet og dermed kundene i Oppegård, som før lå inne under områdekonsesjonen til Akershus Nett.

Netteier har selv ansvar for å fastsette nettleie for sitt område som er i samsvar med energiloven og tilhørende forskrifter. Hvis NVE får informasjon om at nettselskapet opererer med en nettleie som er i strid med gjeldene regelverk har NVE rett gjennom forskrift om kontroll av nettvirksomheten av 11. mars 1999 § 17-1 å pålegge nettselskapet å endre sine tariffer.

Forskriftens § 13-2 sier at i distribusjonsnettet skal kunder uten effektavregning (bl.a. privatkunder) avregnet etter et fastledd og et energiledd slik at:

- a)....fastleddet dekker kundespesifikke kostnader og en andel av øvrige faste kostnader i nettet.
- b)....energileddet dekker marginale tapskostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige faste kostnader som ikke innkreves gjennom fastleddet.

Utover disse rammene står netteier til en viss grad fritt til fordeling mellom fastledd og energiledd. NVE har akseptert at nettselskapene deler inn sine kunder i kundegrupper basert på typiske og sammenfallende uttaksprofiler, brukstid ect. i de ulike kundegruppene.

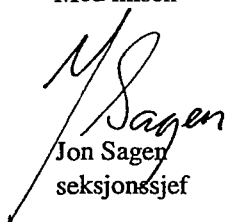
Søndre Follo kjøpte nettet i Oppegård fra Akershus Nett 01.01.00 mot oppgjør i aksjer. Søndre Follo fikk 09.05.00 en utvidet områdekonsesjon som inkluderte Oppegård, og som gjør at Søndre Follo nå er det nettselskap som leverer overføringstjenester til kundene i Oppegård. Kundene i Oppegård fikk en økning i nettleien som følge av denne endringen. Forskriften sier ikke eksplisitt hva som skal skje med nettleien i et slikt konkret tilfelle som det er referert til i denne saken. NVE anser det som vanskelig å utarbeide generelle regler på området, da kostnadsforhold og tariffstruktur varierer sterkt fra sak til sak. En konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle vil derfor være nødvendig. Forskriftens § 12-1 bokstav d) sier at "nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffer justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v." I utgangspunktet betyr dette at nettleien skal være lik for "like kunder" innenfor et og samme selskap. Når Søndre Follo i dette tilfellet overtar en del av nettet til Akershus Nett, er det gjennom forskriften et grunnlag for at nettleien utjevnes til å være lik for "like kunder" innenfor Søndre Follo's nye områdekonsesjon. Nettselskapet fastsetter nettleien basert på budsjettert kostnader og inntekter. Uten separate regnskaper anses det som vanskelig å over tid

argumentere for ulike kostnadsforhold som opphav til forskjeller i nettleien. På bakgrunn av den informasjon NVE har mottatt i denne saken kan ikke NVE se at Søndre Follo Energi ved å øke nettleien for kundene i Oppegård, slik at den blir lik for alle "like kunder" hos Søndre Follo, har handlet i strid med gjeldene regelverk. Søndre Follo Energi opplyser i sitt brev til NVE av 19.09.00 at de praktiserer færre kundegrupper enn hva Akershus Nett har gjort, og at dette også er en medvirkende årsak til økning i fastleddet for kundene fra Oppegård.

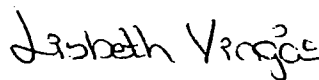
Forskriftens § 12-5, tredje og fjerde ledd sier at *"tariffene skal gjøres kjent i en egen brosjyre eller i annen skriftlig informasjon som er tilgjengelig for nettkundene. "Nettselskapene i distribusjonsnettet plikter å kunngjøre overføringstariffene i en avis som er alminnelig lest i distriktet."* Søndre Follo skriver i sitt brev til NVE av 19.09.00 at nettleien ble annonsert i lokalpressen 15. desember 2000. NVE finner heller ikke her at Søndre Follo har handlet i strid med gjeldene regelverk.

I Deres brev at 28.08.00 skriver De at De ikke har mottatt noen ny nettleiekontrakt, og antyder at den kontrakten De har krever 14 dagers varsel ved prisendringer. Dette er forhold som går direkte på innholdet i kontrakten mellom dem som kunde og nettselskapet. Disse forhold ligger utenfor energilovens virkeområde og vil derfor være oss uvedkommende. Dette vil være privatrettslige forhold mellom kunden og nettselskapet.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: Søndre Follo Energi AS
Postboks 162
1430 ÅS

SAK NR. 32

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPPI

Hedmark Energi AS

2326 HAMAR

Vår dato: 20.10.2000

Vår ref.: NVE 200002019-4 mt/ave

Arkiv: 653.4

Deres dato::19.06.2000

Deres ref.:

Saksbehandler:

Arne Venjum

22 95 92 58

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95

Telefaks: 22 95 90 00

E-post: nve@nve.no

Internett: www.nve.no

Org.nr.:

NO 970 205 039 MVA

Bankkonto:

0827 10 14156

Klage på beregnet anleggsbidrag

Vi viser til brev av 31. mai 2000 fra Knut Kongsrud på vegne av Lise Sjølie. Sjølie mener at HEAS har fastsatt et urimelig høyt anleggsbidrag.

HEAS har gitt sine kommentarer i brev av 19. juni 2000.

Partenes anførsler

Sjølie skriver i sitt brev at ved oppføring av ny bolig på eiendommen Evjestua i Åmot har krevet en anleggsbidrag på kr 49 575,-. Sjølie opplyser at oppvarming skal baseres på bruk varmepumpe og mener at dette medfører at "forbruket av netjenester" derfor blir "mindre kostbart enn om det var fyrt med panelovner og varmekabler". Sjølie anfører videre at kravet om anleggsbidrag har "kommet som en overraskelse da det ikke var avtalt på forhånd."

HEAS skriver i sitt brev at Sjølie tidligere hadde en hytte på eiendommen som var tilknyttet nettet med et overbelastningsvern på 25 ampere. For å kunne koble Sjølies nye bolig til nettet med et overbelastningsvern på 80 ampere måtte nettanleggene i området forsterkes for å tilfredsstille kravene til kortslutningsstrøm og spenningskvalitet. Kapasiteten på det forsterkede nettet et øket til 130 ampere. I beregningen anleggsbidraget har HEAS tatt hensyn til dette ved at anleggskostnaden er satt til 80/130 av totalkostnaden.

HEAS viser også til før igangsettelse av arbeidet ble Sjølies installatør skriftlig meddelt størrelsen på anleggsbidraget og tilknytningsgebyret. Den samme informasjonen ble gitt Sjølie per telefon.

NVEs vurdering

Nettselskapenes bruk av tilknytningsgebyr og anleggsbidrag reguleres av forskrift om kontroll av nettvirksomhet av 11. mars 1999 nr. 302 med endringer av 15. desember 1999 nr. 1286. Om tilknytningsgebyret heter det i §16 - 3 at "Tilknytningsgebyr kan benyttes ved tilknytning av nytt anlegg eller ved oppdimensjonering av en eksisterende tilknytning.", og videre at "Tilknytningsgebyret kan differensieres etter overbelastningsvern (sikringsstørrelse)."

HEAS sin standardsats for tilknytninger inntil 80 ampere overbelastningsvern er satt til kr 15 800,-. Siden Sjølie sin hytte i området allerede var tilknyttet strømmettet med 25 ampere overbelastningsvern gjorde HEAS et fradrag tilsvarende standardgebyret for 25 ampere tilkoblinger. Tilknytningsgebyret for Sjølie ble etter dette fastsatt til kr 7100,-.

Etter NVEs vurdering har ikke HEAS handlet i strid med §16 - 3 i forskriften ved fastsettelse av tilknytningsgebyret til Sjølie.

Om anleggsbidraget heter det i forskriftens §16 - 4 første ledd at *"Nettselskapene kan fastsette og innkreve anleggsbidrag når anleggskostnadene ved å knytte nye kunder til nettet eller ved å forsterke nettet til eksisterende kunder er høye i forhold til nåverdien av de økte inntekter for nettselskapet som følger av disse investeringene."* Når oppføringen av Sjølie sin bolig utløser behov for nettforsterkninger så åpner denne bestemmelsen for at HEAS kan henføre kunden en del av forsterkningskostnadene. Størrelsen på anleggsbidraget avhenger av forholdet mellom anleggskostnad og den forventete økningen i HEAS sin inntektsramme som følge av tilknytningen, jf. §16 - 4 fjerde ledd der det heter at

"For tilknytninger i distribusjonsnettet gjelder spesielt at anleggsbidraget maksimalt kan settes til anleggskostnad for anlegget minus tilknytningsgebyr og verdien av kundens bidrag til økt inntektsramme, der:

- *anleggskostnad settes lik spesifikke kostnader ved tilknytningen eller forsterkningen, inkl. timeverk for personell, maskiner og utstyr. Det kan gjøres et påslag til dekning av driftskostnader som følger av tilknytningen på inntil 20 prosent av anleggskostnaden. Påslaget skal justeres i forhold til anleggets forventete økonomiske levetid.*
- *kundens bidrag til økt inntektsramme fastsettes som nåverdien av: $0,5 * [\text{kundens forventede energiuttak} * (\text{inntektsramme} / \text{levert energi})]$*

I beregningen av nåverdi skal det tas utgangspunkt i anleggets forventete økonomiske levetid og 7% realrente. Inntektsrammen for distribusjonsnettet med tilhørende levert energi skal legges til grunn i beregningen."

HEAS har i sine beregninger lagt til grunn en forventet energiøkning for tilknytningene på 20 000 kWh. Dette tilsvarer energiforbruket til en gjennomsnittlig husholdningskunde i området. Dette er i tråd med NVE sine anbefalinger, og bør benyttes uavhengig om kunden installerer alternative oppvarmingskilder eller ikke. Slike gjennomsnittsbetraktninger vil for øvrig være til relativ fordel for kunder som skal benytte andre oppvarmingskilder enn elektrisk energi, da disse kundene normalt må forventes å føre til en lavere energiøkning enn kunder som ikke velger alternative oppvarmingskilder. På kostnadssiden har HEAS som nevnt redusert kostnadsgrunnlaget til 80/130 av totalkostnaden og gjort en fradrag tilsvarende størrelsen på tilknytningsgebyret. Også dette er i overensstemmelse med forskriftens forutsetninger.

Det er NVEs oppfatning at HEAS har fastsatt anleggsbidraget til Sjølie innenfor de rammer som er gitt av forskriftens §16 - 4.

Sjølie uttrykker også misnøye med at hun ikke ble gitt informasjon om at hun måtte betale et anleggsbidrag ved oppføringen av ny bolig.

Basert på HEAS sine opplysninger om at installatør ble informert skriftlig om størrelsene på tilknytningsgebyret og anleggsbidraget, samt at Sjølie ble meddelt disse opplysningene per telefon, anser NVE at HEAS har oppfylt sin informasjonsplikt overfor Sjølie.

Konklusjon

På grunnlag av det som er sagt i det ovenstående er det NVEs oppfatning av HEAS ikke har handlet i strid med forskriftens bestemmelser ved tilknytning av Sjølies bolig.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Arne Venjum
rådgiver

SAK NR. 33

Uvdal Maskinfabrikk AS
3632 UVDAL

Vår dato: 25.10.2000
Vår ref.: NVE 200001025-4 mm/ave
Arkiv: 653.0
Deres dato: 13.07.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum
22 95 92 58

Klage på nettariffene til A/L Uvdal Kraftforsyning

Vi viser til brev av 15. mars 2000 fra Uvdal Maskinfabrikk A/S (UMF). UMF opplyser at bedriften ønsker fellesmåling av sine kraftuttak, men at A/L Uvdal Kraftforsyning (UK) ikke vil akseptere dette. UMF oppfatter UKs standpunkt som urimelig og ber om NVE sin vurdering av saken.

UK har gitt sine kommentarer i brev av 13. juli 2000.

Partenes anførsler

UMF viser til at bedriften forsynes over to trafoer på hhv. 230 og 400V. Trafoene er plassert i samme rom på bedriftens område. UMF mener på denne bakgrunn at selv om bedriften forsynes over to trafoer må dette oppfattes som ett leverings- og målepunkt.

UK skriver i sitt brev av 13. juli at siden UMF forsynes fra to forskjellige trafoer med ulike spenninger må hver enkelt av disse trafoene betraktes som selvstendige anlegg med separat måling og avregning. UK anfører videre at *"Disse anleggene med 2 forskjellige opptredende spenninger kan IKKE fysisk slås sammen til ett fellesmålt anlegg slik som for eksempel boligblokker ..."*

UK viser også til sitt brev datert 10. mars 2000 der nettselskapet foreslår to alternative muligheter for å kunne gjennomføre fellesmåling av anleggene. Enten at UMF overtar eksisterende trafoer og fellesmåles som høyspenningskunde (nettnivå 3) eller at UMF selv forestår transformering til felles spenning på lavspenningssiden av trafoene.

NVEs vurdering

Om fellesmåling av slutt kunder heter det i § 13-3 i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer nr. 302 (forskrift om kontroll av nettvirksomhet) at *"For boligsameier, forretningsgårder, borettslag, boligbyggelag o.l. kan måling gjennomføres pr. felles inntaksledning og normalt bare for én bygning."*

§ 13 - 3 i forskriften uttrykker i hvilke tilfeller en kunde eller kundegruppe kan kreve å bli målt og avregnet basert på fellesmåling. Dette forskriftsbestemmelsen kan imidlertid ikke sies å kunne anvendes i den situasjonen som er beskrevet i denne saken, og UMF kan derfor ikke kreve fellesmåling med henvisning til denne bestemmelsen i forskriften. Dette er likevel ikke ensbetydende

med at UMK ikke kan fellesmåles. Dette vil bl.a. avhenge av den måle- og tarifferingspraksis UF legger opp til innenfor de rammer som settes av forskriftens krav til ikke-diskriminering.

Det er riktig som UF anfører i sitt brev at det ikke er praktisk mulig å foreta fellesmåling over uttakspunkt med ulike spenninger. Som nevnt i det ovenstående har UK på denne bakgrunn tilbudt UMF fellesmåling, enten ved at fabrikkens overtar trafoen og avregnes som høyspenningskunde eller ved at UMF gjennomfører de tiltak som er nødvendig for å muliggjøre fellesmåling.

Etter NVEs oppfatning er ikke UK pliktig til å tilby UMK fellesmålig. NVE finner også å kunne akseptere UK sitt standpunkt mht. til de forslag til løsning som er lagt fram, gitt at andre tilsvarende kunder blir behandlet på tilsvarende måte.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Arne Venjum
rådgiver

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

SAK NR. 34

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOP

Harald Persen
Holmesund
9845 TANA

Vår dato: 25. 10. 2000
Vår ref.: NVE 200002117-4 mt/ave
Arkiv: 912-653.4/Varanger Kraft AS
Deres dato::03.07.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum
22 95 92 58

Klage på beregning av anleggsbidrag

Vi viser til brev av 30. mai 2000 Harald Persen. Persen hevder i sitt brev at Varanger Kraft (VK) har satt anleggsbidraget urimelig høyt, og Persen ber om NVE sin vurdering av saken.

VK har gitt sine kommentarer i brev av 3. juli 2000.

Partenes anførsler

Persen har bedt VK om økt strømforsyning i forbindelse med modernisering av diverse driftsbygninger på gården i Tana i perioden 2000 - 2003. Dette krever bl.a. bygging av nytt 400 V anlegg med treviklingstrafo. Persen hevder at VK har satt opp flere nye trafoer i området uten at kundene er avkrevet et anleggsbidrag. Persen mener derfor at VK forskjellsbehandler sine kunder.

VK påpeker at for å sikre en tilstrekkelig strømforsyning til Persen sine påbegynte og planlagte byggeprosjekter må overføringskapasiteten i området forsterkes, og bl.a. må det settes opp en ny trafo. Anleggskostnaden er beregnet til vel kr 151 000,-. Ved inntektsberegningen har VK lagt til grunn Persen sitt antatt samlede energiforbruk, dvs. 95 000 kWh. VK opplyser også at det er gjort et fradrag i anleggsbidraget på kr 12 800,-, tilsvarende VKs besparelse ved at et annen kunde kan tilkoples den nye trafoen. Persen sitt anleggsbidrag er fastsatt til kr 89 000,-.

VK opplyser at beregningen av anleggsbidraget er gjort iht. NVE sin forskrift om kontroll av nettvirksomhet, og at dette gjøres for alle kunder i selskapets forsyningsområde.

NVEs vurdering

Regelverket for innkreving av anleggsbidrag er nedfelt i §16 - 4 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet av 11. mars 1999 nr. 302 med endringer av 15. desember 1999 nr. 1286.

Det heter i §16 - 4 første ledd at "*Nettselskapene kan fastsette og innkreve anleggsbidrag når anleggskostnadene ved å knytte nye kunder til nettet eller ved å forsterke nettet til eksisterende kunder er høye i forhold til nåverdien av de økte inntekter for nettselskapet som følger av disse investeringene.*", og videre i andre ledd at "*Anleggsbidrag ved forsterkning av en tilknytning kan beregnes når kunden krever økt kapasitet eller kvalitet som utløser behov for forsterkning.*" Disse bestemmelsene sier noe om hvilke kriterier som må være oppfylt for at netteier kan innkreve et

anleggsbidrag. NVE anser at anleggsarbeidet som er forutsatt gjennomført for å dekke Persen sitt strømbehov tilfredsstiller disse kriteriene, og åpner for at VK kan kreve at Persen betaler et anleggsbidrag.

Om størrelsen på anleggsbidraget heter det bl.a. §16 - 4 fjerde ledd at "*anleggsbidraget maksimalt kan settes til anleggskostnad for anlegget minus tilknytningsgebyr og verdien av kundens bidrag til økt inntektsramme*".

VK har i sine beregninger lagt til grunn beregningsmodellen i §16 - 4 fjerde ledd. VK opplyser at selskapet i planleggingen av anlegget valgte den løsningen som best tilfredsstilte Persen sine effekt- og spenningsbehov. Dette innebar bl.a. at VK satte opp en ny trafo som forsyner Persen. VK har over telefon opplyst at Persen fikk valget mellom denne løsningen og alternativt å forsterke eksisterende lavspenningsnett. En forsterkning av lavspenningsnettet hadde vært en billigere løsning, men ville ikke ha dekket Persen sine effektbehov og kravet om 400 V spenning. Den valgte løsningen ga samtidig mulighet for å knytte en ny kunde til eksisterende trafo i området. VK har beregnet verdien av dette til knapt kr 13 000,- som er trekt fra kostnadsgrunnlaget. Etter NVEs syn bør dette kunne aksepteres.

Ved fastsettelsen av "*kundens forventete energiuttak*" opplyser VK at de har lagt til grunn Persen sitt antatt samlede energiforbruk etter at alle planlagte byggeprosjekter er fullført. Med hjemmel i forskriften kunne imidlertid nettselskapet lagt til grunn energiøkningen som følge av forsterkningen. NVE kan være enig i at denne beregningsforutsetningen isolert sett slår ut til Persen sin fordel.

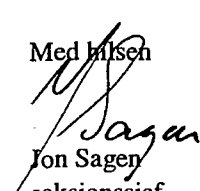
Det kan imidlertid innvendes at siden Persen i utgangspunktet var tilknyttet nettet så er det utførte anleggsarbeidet både en fornyelse og en forsterkning. Det følger av §16 - 4 at netteier ikke kan kreve anleggsbidrag ved fornyelser. VK skulle i prinsippet ha tatt hensyn til dette. Med bakgrunn i at Persen selv ønsket den dyreste løsningen, at VK har lagt til grunn kundens samlede forbruk ved inntektsberegningen og at det som nevnt over er gjort et fradrag på kr 13 000, finner ikke NVE at VK har innkrevet et urimelig høyt anleggsbidrag. Vi kan her legge til at i følge VK er forventet energiøkning anslått å være 15 000 kWh, dvs. at når VK har valgt å legge til grunn 95 000 kWh i sine beregninger så innebærer dette en reduksjon i anleggsbidraget med i cirka kr 110 000,-.

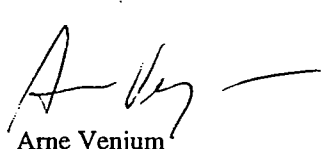
Når det gjelder Persen sin oppfatning om at VK forskjellsbehandler sin kunder, så har NVE ikke vurdert dette spørsmålet. Vi vil imidlertid vise til VK sitt brev av 3. juli 2000 som opplyser at selskapet følger forskriften konsekvent for alle sine kunder.

Konklusjon

Slik saken er framstilt finner ikke NVE at Varanger Kraft har innkrevet et urimelig høyt anleggsbidrag fra Harald Persen.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Arne Venjum
rådgiver

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

SAK NR. 35

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Selbu Energiverk AS
Postboks 23
7581 SELBU

25. 10. 2000

Vår dato:

Vår ref.: NVE 200002967-4 mt/ave

Arkiv: 653.3

Deres dato::10.10.2000

Deres ref.:

Saksbehandler:

Arne Venjum

22 95 92 58

Klage på bruk av effekttariff

Vi viser til brev av 2. august 2000 fra Jim Asle Hegge. Hegge klager i brevet på han er pålagt å betale en effekttariff til Selbu Energiverk, og han ber om at NVE vurderer saken.

Selbu har gitt sine kommentarer i brev at 12. oktober 2000.

Partenes merknader

Hegge viser til at da han våren 1994 startet arbeidet med bygging av ny høytørke valgte han en løsning med to bladvifter à 7,5 kW. Et aktuelt alternativ var å installere en radialvifte med en ytelse på 12-15 kW. Hegge understreker at bakgrunnen for å velge to vifter var at dette ville være tarifferingsmessig gunstig, fordi som han skriver: "*Fra Selbu Energiverk fikk jeg presisert at kun enkeltmotorer på over 7,5 kW var pålagt effektagift.*" Hegge anser det som urimelig at han noen år senere likevel blir avkrevet et effekttariff.

Selbu mener det framgår av selskapets svarbrev av 24.03.95 om Heggens søknad om tilknytning av tørkeanlegg at alle motorinstallasjoner over 7,5 kW vil bli avregnet etter en såkalt S6-tariff. Denne tariffen innebærer at H4- eller T4-kunder med motorinstallasjoner (f.eks. gårdsbruk) må betale en effektagift for motoreffekt over 7,5 kW (10 Hk). Effektagiften er for år 2000 satt til 100 kr/kW per år. I de tilfeller at kunden har flere enkeltmotorer mindre enn 7,5 kW vurderes disse samlet når motoren kan startes samtidig. Selbu opplyser at dette har vært vanlig praksis i mange år og har også vært benyttet for andre kunder i forsyningsområdet. At ikke Hegge er blitt avregnet etter denne praksis skyldes en intern svikt i energiverkets rutiner som først ble oppdaget i 1999. Selbu skriver for øvrig i sitt brev at selskapet muntlig kan ha uttrykt seg på en måte som ga Hegge grunn til å tro at han ikke ville bli avregnet en effektagift, hvis han installerte to mindre vifter i steden for en stor.

NVE vurdering

Hegge viser til at hans valg av høytørker er basert på en avtale han har inngått med Selbu Energiverk, og han hevder at Selbu ikke lenger vil følge denne avtalen. Vi vil her påpeke at NVE ikke har myndighet til å vurdere eventuelle rettslige bindinger som ligger i den muntlige eller skriftlige avtale som måtte være inngått mellom Hegge og Selbu Energiverk.

Når det gjelder selve tariffutformingen er NVE gitt myndighet til gjennom enkeltvedtak å gi nettselskapene pålegg for å sikre at lover og forskrifter følges, jf. §17 - 1 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet av 11. mars 1999 nr. 302 med endringer av 15. desember 1999 nr. 1286, der det heter at *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

Det heter i forskriftens §12 - 1 bokstav d) at *"nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffer justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v."*. Det følger av denne bestemmelsen at Hegge skal tariffes likt med andre tilsvarende kunder. Selbu opplyser at de har flere kunder med tilsvarende motorinstallasjoner som Hegge, og at alle disse blir avregnet etter en effektbasert tariff. Årsaken til at Hegge ikke er blitt fakturert for sin motoreffekt skyldes en intern svikt hos Selbu som selskapet nå ønsker å rette opp.

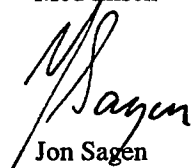
Energiloven og tilhørende forskrifter er ikke til hinder for at private parter som Hegge og Selbu Energiverk kan inngå privatrettslige avtaler om tilknytnings- og overføringsvilkår. Slike avtaler må imidlertid gjøres innenfor de rammer som følger av energilovens og forskriftens bestemmelser.

Uavhengig av forståelsen av den avtale som er inngått mellom Hegge og Selbu følger av det ovenstående at Selbu ikke kan avtale gunstigere overføringsvilkår for Hegge enn det som gjelder for andre tilsvarende kunder. Etter NVEs vurdering er ulik tariffing av Hegge og andre tilsvarende kunder i strid med forskriftens §12 - 1, bokstav d), og Selbu er derfor i sin fulle rett når selskapet nå ønsker å rette opp den feil som ble gjort.

Konklusjon

Med bakgrunn i det som er sagt ser NVE ingen grunn for å reagere over Selbu Energiverk i den foreliggende saken.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Arne Venjum
rådgiver

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

SAK NR. 36

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Ingeniørfirma GJERSVIK AS
Fantoftveien 44
5072 BERGEN

Vår dato: 25. 10. 2000
Vår ref.: NVE 200001452-4 mt/ave
Arkiv: 653.4
Deres dato: 20.06.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum
22 95 92 58

Anleggsbidrag - Åsane Bofellesskap

Vi viser til brev av 18. april 2000 fra Ingeniørfirma Gjersvik på vegne av Åsane Bofellesskap (ÅBF). Det klages i brevet på BKK Nett AS sin beregning av anleggsbidrag til ÅBF.

BKK har gitt sine kommentar til saken i brev av 27. juni 2000.

Partenes anførsler

ÅBF viser til at ved etablering av fem boenheter i Åsane i Bergen kommune har BKK beregnet anleggsbidraget til kr 145 000,-. ÅBF mener at anleggsbidraget er satt urimelig høyt, og ber om at NVE vurderer hvilken rett BKK har til å belaste abonnenten med anleggsbidrag som krevd i dette tilfellet. ÅBF anfører i sitt brev at "*Vår forventning er at nett-eier (BKK) har ansvar for en forsvarlig infrastruktur som blir betalt via tariff for nettleie.*".

BKK anfører i sitt brev at det ikke er nok kapasitet i det eksisterende lavspenningsnettet til å dekke ÅBF sitt effektbehov anslått til 57 kW. BKK redegjør i sitt brev for det arbeidet som må gjennomføres både i det felles lavspenningsnettet og i det kundespesifikke nettet fram til ÅBF sine boenheter.

BKK anslo i april 2000 anleggsbidraget til kr 145 000,-. Etter at BKK Tele ønsket å benytte kabelgrøftene førte dette til at anleggsbidraget ble redusert til kr 76 600,-. Dette ble meddelt ÅBF i brev datert 09.05.2000.

BKK opplyser også at da selskapet senere foretok en gjennomgang av anleggskostnadene, viste det seg at fradraget som er gjort i anleggsbidraget etter at BKK Tele ønsket å benytte kabelgrøftene er satt for høyt. Iht. til telefaks datert 2. oktober 2000 viser den nye beregningen at anleggsbidraget for ÅBF skulle vært kr 109 577,- (korrigert i forhold til BKK sitt brev av 20. juni 2000). BKK sier seg likevel villig til å opprettholde kravet om et anleggsbidrag på kr 76 600,-.

NVE vurdering

Det framgår av BKK sin redegjørelse at tilknytning av de nye boligene i Åsane krever at eksisterende lavspenningsnett i området må forsterkes, samt at det må gjøres investeringer i nytt nettanlegg fram til ÅBF sine boliger. Med henvisning til første og andre ledd i §16 - 4 i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer av 11. mars 1999 nr. 302 er det ingen tvil om at BKK kan beregne og innkreve et anleggsbidrag i det foreliggende tilfellet.

Størrelsen på anleggsbidraget avhenger av forholdet mellom den del av investeringskostnadene som kan henføres tilknytningen og tilknytningens forventete bidrag til økt inntektsramme, jf. § 16 - 4 fjerde ledd. BKK har oversendt en oppstilling av de beregningsforutsetninger og den beregningsmetode som er benyttet.

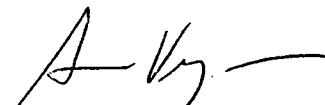
Etter NVE sin vurdering har BKK fastsatt anleggsbidraget i ht. § 16-4 i forskriften. NVE har for øvrig ikke vurdert hver enkelt av de inntekts- og kostnadskomponenter som inngår i BKK sin beregning, men antar at BKK har lagt realistiske forutsetninger til grunn.

Med bakgrunn i det som er sagt i det ovenstående finner NVE ingen grunn til å reagere overfor BKK i den aktuelle saken.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Arne Venjum
rådgiver

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

SAK NR. 37

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Karl Johan Sørensen
Engeskjærveien 45
4846, ARENDAL

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 30.10.2000
Vår ref.: NVE 200002860-8 mt/lav
Arkiv: 653.3
Deres dato: 14.08.2000
Deres ref.:

Saksbehandler:
Lisbeth Anita Vingås
22 95 91 57

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Klage på økt nettleie ved fusjon - Arendal/AAE

Vi viser til Deres klage angående økt tariff (nettleie) etter fusjon mellom Arendal og Aust-Agder, og Deres spørsmål til hvorvidt NVE bestemmer om tariffen skal inneholde et fastledd og hvilke størrelse dette skal ha.

Når du kjøper strøm betaler De for to produkt. Kraftpris er den prisen De betaler for strømmen De kjøper, mens overføringstariffen er den pris De betaler for transport av strømmen gjennom ledningsnettet. Markedet for overføring av kraft er et monopol noe som betyr at uten regulering kan netteier ta den pris han ønsker på overføring av strøm. Dette er i korte trekk den økonomiske begrunnelse for offentlig regulering av overføringsmarkedet. Dette markedet blir regulert av NVE gjennom bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter.

Netteier er selv ansvarlig for å utarbeide tariffen som er i tråd med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter. Hvis NVE får informasjon som tyder på at netteier praktiserer tariffen som strider i mot dette regelverket har NVE rett, gjennom forskrift om kontroll av nettvirksomheten av 11. mars 1999 (vedlegg 1) § 17-1, til å pålegge nettselskapet å endre sine tariffen.

Forskriftens § 13-2 sier at i distribusjonsnettet skal kunder uten effektavregning (bl.a. privatkunder) avregnes etter et fastledd og et energiledd slik at:

- a)...fastleddet dekker kundespesifikke kostnader og en andel av de øvrige faste kostnader i nettet.
- b)...energileddet dekker marginale tapskostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige kostnader som ikke innkreves gjennom fastleddet.

Forskriften krever altså at fastleddet som et minimum dekker kundespesifikke kostnader, utover dette avgjør netteier selv fordeling av tariffen mellom fastledd og energiledd, og dermed størrelsen på fastleddet. Da Arendal før fusjonen opererte med et fastledd på 0 kr var dette et fastledd som var i strid med gjeldene regelverk.

01.01.00 ble Arendal Energiverk og Aust-Agder Kraftverk fusjonert. Forskriften sier ikke eksplisitt hva som skal skje med overføringstariffene når to selskap fusjonerer, men forskriftens § 12-1 d) sier at "nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet, men tilby like tariffen justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v." Forskriftens utgangspunkt er altså at et nettselskap skal ha like tariffen for kundene i sitt nett hvis det ikke kan vises til forskjeller i brukstid, leveringskvalitet m.v. Etter en fusjon vil det således være et grunnlag for at tariffen settes like i det fusjonerte nettområde. Mye av

årsaken ligger i at uten separater regnskaper vil det over tid anses som vanskelig å argumentere for ulikt kostnadsgrunnlag som opphav til forskjeller i tariffene. NVE har akseptert at en utjevning kan skje over tid, men har ikke funnet et generelt grunnlag for å pålegge nettselskapet en slik overgangsperiode, slik at dette er i stor grad opp til nettselskapet selv å vurdere.

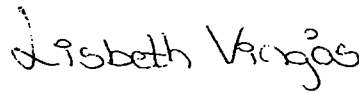
Konklusjon

NVE finner ikke at den faktiske utjevning av tariffen i det nye selskapet Aust Agder Energi AS er i strid med gjeldene regelverk.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

1 vedlegg

Kopi: Aust-Agder Energinett AS
Myreneveien 35
4847 ARENDAL

SAK NR. 38

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Vest-Agder Energiverk Nett AS
Serviceboks 603

4606 KRISTIANSAND S

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Vår dato: 02.11.2000
Vår ref.: NVE 200000804-3 mt/ave
Arkiv: 653.4
Deres dato: 25.02.2000
Deres ref.: Egil R. Hagen

Saksbehandler:
Arne Venjum
22 95 92 58

Beregning av effektledd i blandet punkt

Vi viser til Deres brev av 25. februar 2000 til NVE om beregning av effektleddet i "blandet punkt".

De viser i brevet til at VAE Nett eier og driver to regionalnettlinjer med tilhørende transformatorstasjoner som er tilknyttet Hunsfos fabrikk sitt 5 kV-nett i området. Tilknyttet Hunsfos sitt interne nett er også to linjer fra VAE Energi sine kraftstasjoner i Hunsfossen. Den fysiske forbindelsen mellom kraftstasjonene og VAE Nett sine linjer utgjøres av Hunsfos fabrikk sitt 5 kV-nett. Det vises også i brevet til at fabrikkens uttak normalt er større enn produksjonen i kraftstasjonene.

VAE Nett skriver i sitt brev at selskapet "*foretar en nettavregning for VAE Energis kraftstasjoner og Hunsfos fabrikk som to separate kunder basert på målere plassert mellom 5 kV nettet og regionalnettet på den ene siden, og 5 kV nettet og kraftstasjonene på den andre siden.*"

Avregningsgrunnlaget for kraftstasjonen er tilgjengelig vintereffekt, mens effekteavregningen for Hunsfos fabrikk baseres på et gjennomsnitt av de tre høyeste månedsmaksimalene og som en summasjon av Hunsfos fabrikk sine uttak fra regionalnettet og kraftstasjonene.

VAE Nett ber om at NVE vurderer om OED sitt brev av 25. mars 1999 legger føringer mht. tarifferingen av Hunsfos fabrikk og VAE Energi sine kraftverk i området. Brevet det vises til er et vedtak fattet av departementet etter at LVK, Statkraft og Norske Hydro påklaget NVEs vedtak om tariffing av konsesjonskraft og uttak i produksjonsnære strøk.

NVEs vurdering

Vi vil innledningsvis påpeke at den problemstillingen som departementet har tatt stilling til først og fremst gjelder tariffing i tilknytningspunkt mot sentralnettet der det samtidig er både innmating og uttak av kraft, og der det oppsto uenighet om gevinsten av samordningen i punktet. Det nettbildet som VAE Nett beskriver i sitt brev er ikke direkte sammenlignbart med de problemstillinger som OED behandlet i sitt brev av 25. mars 1999. Vi vil også understreke at departementets vedtak er et enkeltvedtak og har slik sett kun gyldighet for partene i den konkrete saken. Enkelte av de premissene som departementet la til grunn for sitt vedtak vil likevel ha relevans for den saken VAE Nett viser til.

OED anfører bl.a. i sitt brev at *"Departementet legger til grunn at punkttariffsystemet ligger fast. Det følger av dette at innmating og lokalt uttak av kraft skal følge de generelle reglene i punkttariffsystemet."* Av vesentlig betydning i denne saken er imidlertid å bestemme hva som er tilknytningspunktet mot VAEs regionalnett. Ut fra den oppgitte beskrivelsen av nettbildet bør det etter NVEs vurdering legges til grunn at kraftstasjonene i Hunsfoss og Hunsfos fabrikker har felles tilknytningspunkt mot VAEs regionalnett.

Om innmating av kraft i nettet gjelder bl.a. følgende prinsipp, jf. § 15-2 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet: *"Sentralnettets innmatingstariffer skal være retningsgivende for andre tariffledd ved innmating i regional- og distribusjonsnett."* I den foreliggende saken innebærer dette at kraftstasjonene i Hunsfossen skal betale effektbaserte tariffer tilsvarende det grunnlaget og de satser som gjelder for sentralnettets. Etter NVEs vurdering er VAE Nett sin tariffisering av kraftverkene i Hunsfoss i tråd med intensjonene i forskriften, og vil gjelde uavhengig av hvilke nettbilde og tariffiseringspraksis som benyttes.

VAE Nett tarifferer Hunsfos fabrikker og VAE Energi sine kraftverk som om disse var direkte tilknyttet regionalnettet i separate punkt. Dette gjøres selv om fabrikken og kraftverkene de facto har "felles" utvekslingspunkt mot regionalnettet. Etter NVEs vurdering praktiserer VAE Nett overfor Hunsfos fabrikker en form for bruttotariffisering. Bruttotariffisering samsvarer ikke med vanlig tariffiseringspraksis i bransjen. Så vidt NVE kjenner til praktiserer VAE Nett heller ikke bruttotariffisering i eget nett. Kravet til likebehandling innebærer at kunder i alle VAE Nett sine tilknytningspunkter skal tarifferes etter samme tariffiseringsprinsipp uavhengig av eierforholdene bak punktet.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Arne Venjum
rådgiver

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 Oslo

SAK NR. 39

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPPI

Prosessindustriens Landsforening

Essendropsgt. 3
0368 OSLO

27. 11. 2000

Vår dato:

Vår ref.: NVE 200003592-22 mt/chs

Arkiv: 653

Deres dato::

Deres ref.:

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Saksbehandler:

Christina Sepúlveda

22 95 94 85

Klage på sentralnettstariffen for 2001 - NVEs vurdering

Borregaard Industries Limited, Elkem ASA, Falconbridge Nikkelverk Aktieselskap, Fesil ASA, Forbrukerrådet, Fundia Bygg AS, Globe Norge AS, Hunsfoss Fabrikker ASA, M.Pettersen & Søn AS, Mo Industripark AS, Norsk Hydro ASA, Norske Skogindustrier ASA, Norton Lillesand, Prosessindustriens Landsforening (PIL), Tinfos Jernverk AS (heretter kalt Klagerne) har brakt inn klage til NVE vedrørende Statnett sin fastsettelse av sentralnettstariffen for 2001 og ber om at NVE setter Statnetts vedtak til side. Klagerne er med et par unntak fremmet som likelydende brev og vedrører i all hovedsak de samme forhold. Vi har derfor behandlet klagerne under ett.

Statnett har i brev av 03.11.2000 gitt sine kommentarer til brev fra PIL og Norske Skogindustrier angående klagen på sentralnettstariffen for 2001. NVE anser Statnett sine kommentarer for å gjelde for også de øvrige klagerne. SFO har kommet med kommentarer til klagerne i brev av 26. oktober 2000.

Bakgrunnen for klagerne er Statnett sitt vedtak om sentralnettstariffen for 2001 som innebærer en omfordeling av kostnadene i sentralnettet mellom forbrukere og produsenter. Klagerne mener Statnetts vedtak ikke er i tråd med gjeldende forskrift og derfor må settes til side.

NVE fatter vedtak med hjemmel i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer § 17-1, jf. 12-5 sjette ledd.

Klagerne sine anførsler

Klagerne anfører prinsipielt at Statnett ikke har anledning til å foreta endringer i tariffen som ikke er i tråd med punkttariffens grunnleggende prinsipper samt føringer fra myndighetene og viser til St.prp.nr.100 (1990-91), energimeldingen og gjeldende regelverk. Det vises spesielt til at tariffene skal gjenspeile den systemmessige belastningen.

Klagerne anfører at vedtatte harmonisering av produsentenes betaling av faste ledd i den forstand at gjennomsnittlig kostnad for produsentene i de Nordiske landene skal være lik målt i øre /kWh innebærer at det for neste år overveltes kostnader fra produksjon til forbruk i størrelsesorden 300 MNOK og for 2002 ca. 500 MNOK, uten at dette kan argumenteres ut fra systemmessige forhold.

En harmonisering må ifølge Klagerne tolkes som at prinsippene for tariffing bør være så like som mulig i hele børsområdet og ikke lik pris for en kundegruppe. Med ulikt kostnadsnivå i stamnettene i de nordiske landene vil harmonisering av tariffene til produsentene innebære økt forskjell i hva konsumentene i Norden skal betale. Implikasjonen av en slik harmonisering er dermed at enhver økning i Statnett sin inntektsramme direkte blir belastet forbruk. Klagerne viser til at kostnadene ved Skagerrakforbindelsen som fører til en 8% økning i inntektsrammen i forhold til 2000 og eventuell ny mellomriksforbindelse mellom Norge og Storbritannia vil begge bli belastet forbruk i sin helhet.

Å benytte en fordelingsnøkkel mellom produsenter og forbrukere som ikke er kostnadsbasert blir ifølge Klagerne å betrakte som subsidiering av en kundegruppe på bekostning av en annen. Det anføres at en slik subsidiering er ikke forenlig med et velfungerende kraftmarked.

Videre ifølge Klagerne har ikke Statnett oversikt over implikasjonene av harmoniseringen. Det vises blant annet til at det ikke er foretatt noen utredning for å kartlegge konsekvensene av Statnett sitt vedtak på underliggende nettnivå. I tillegg viser Klagerne til at omleggingen ikke er treffsikker som et virkemiddel for å bedre den fremtidige effektbalansen. Klagerne er heller ikke enige i Statnett sitt argument om at behovet for kvalitet i nettet er størst for forbrukerne og at dette tilsier at forbruk skal belastes en større andel av kostnadene.

Klagerne stiller spørsmål ved økt vertikal integrasjon mellom nett og produksjon gjennom Statnetts interne organer sammen med tariffendringen. Klagerne stiller i den sammenheng spørsmål ved Brukerrådet sin sammensetning og rolle og ved Statnett sin rolle generelt og ved fastsettelse av sentralnettstariffen.

Avslutningsvis anfører Klagerne til at det ikke foreligger et forsvarlig faglig og formelt forankret grunnlag som tilsier at det kan foretas endringer i tariffen. Eventuelle endringer i tariffen må skje med utgangspunkt i myndighetenes målsetting.

Statnett sine kommentarer til klagen

Statnett viser til at ved utforming av sentralnettstariffen for 2001, som ble vedtatt i Statnetts styre den 6. september, etter drøftelser med både kundenes organisasjoner og brukerrådsbehandling har særlig harmonisering av innmatingstariffen, og hensynet til effektbalansen vært viktige.

Statnett leser klagen dithen at det er Klagerne sin oppfatning at Statnett ikke har holdt seg innenfor rammen av gjeldende regelverk med hensyn til tariffen som gjenspeiler systembelastningen (systembelastningsprinsippet) og krav om ikke-diskriminering mellom brukere av nettet.

Slik Statnett ser det er det avgjørende spørsmålet vedrørende systembelastningsprinsipper hvor langt prinsippet skal gjelde ved den konkrete utformingen av tariffene og om Statnett har lagt prinsippet i tilstrekkelig grad til grunn ved utformingen.

Statnett viser innledningsvis til at sentralnettstariffen består av bruksavhengige ledd og andre tariff ledd. Det har siden 1992 vært lagt til grunn at systembelastningsprinsippet i hovedsak tas hensyn til gjennom utformingen av tariffens energiledd. Energileddet står for ca. 10% av inntektene i sentralnettet, men kan ha langt større betydning for den enkelte kunde.

Andre tariffledd skal dekke de residuale kostnadene i nettet. Ifølge Statnett gir imidlertid også andre tariffledd enn energileddet signaler til kundene. Dette gjelder brutto/netto strukturen, og muligheten for samordnet avregning, for de andre tariffleddene, i tillegg til tariff for reaktivt uttak og utkoblbart forbruk. Også de andre tariffleddene kan derfor sies i en viss grad å avspeile systembelastningen.

Statnett begrunner fordelingen av de andre tariffleddene mellom produksjon og forbruk med: forbruk har større krav til leveringskvalitet, harmonisering av innmatingstariffen og hensyn til effektbalansen.

Ifølge Statnett har forbruk større krav til leveringskvalitet og systemsikkerhet. Dette kommer til uttrykk gjennom N-1 kriteriet og delvis i lastgrensesetting i systemdriften. Gjennom KILE-ordningen kommer det til uttrykk at forbruk har høyere avbruddskostnader og dermed større betalingsvillighet for netttjenester enn produksjon. Ved revisjoner tas det i større grad hensyn til forbruk enn produksjon.

Fra 1. oktober 2000 består det nordiske kraftmarkedet av Norge, Sverige, Finland og Danmark. En sentral utfordring ifølge Statnett er således å legge til rette for et effektivt kraftmarked på tvers av landegrensene. Et virkemiddel er å harmonisere tariffene i stamnettene.

Statnett viser til at spørsmålet om harmonisering står i fokus både i Norden og EU og at man har valgt å legge fokus på tariffen til produsentene. Dette begrunnes med at tariffen til produsentene anses for å ha størst betydning i forhold til målet om effektivt kraftmarked.

Målsettingen for de nordiske landene er en innmatingstariff som ligger innefor intervallet 0,5 øre/kWh +/- 0,3 øre/kWh. Statnett vil i første omgang i 2001 innføre en gjennomsnittlig innmatingstariff lik 0,94 øre/kWh. Mens målet for 2002 er en gjennomsnittlig innmatingstariff lik 0,8 øre/kWh. For 2001 innebærer harmoniseringen en fordeling på 40/60 mellom produksjon og forbruk av tariffinntektene fra andre tariffledd. Eller en omfordeling på ca. 200 mill. i disfavør av uttak i forhold til 2000.

Ifølge Statnett er det ikke riktig at nye investeringer nødvendigvis blir fullfinansiert av uttak. Det vises i den sammenheng til at en eventuell kabelforbindelse mellom Norge og England skal finansieres gjennom langsiktige avtaler om leie av overføringskapasitet.

Hvorvidt en modell hvor produsentene betaler lik innmatingstariff er riktigere enn en prosentvis fordeling er det ulike meninger om. Statnett vil derfor over tid også se på den prosentvise fordelingen i sammenheng med den harmoniserte tariffen for innmating. Uansett må også den prosentvise fordelingen kunne sammenliknes med andre land det er naturlig å sammenligne seg med.

Statnett mener at konsekvensene av harmonisering er grundig behandlet i ulike fora. De totale omfordelingsvirkningene er illustrert og kommunisert. Statnett har lagt vekt på å synliggjøre hvordan endringen slår ut for enkeltkunder tilknyttet sentralnettet, noe som er en viktig indikator for virkningen på lavere nettnivå. Statnett har ikke sett på det som en avgjørende prioritering å analysere hvordan lavere nettnivå fordeler sine inntektsrammer.

Det er ifølge Statnett et poeng at kraftmarkedet, kraftsystemet og tariffen er i en dynamisk utvikling hvor det ikke kan gis noen garanti for at en kundedruppe skal svare for en fast andel av residual tariff.

Statnett viser til at punkttariffsystemet skal sørge for at en kunde møter samme kostnad ved overføring uavhengig av avtaler om kjøp og salg av kraft. Tariffen for 2001 er ikke i strid med dette prinsippet.

Å bidra til økt vertikal integrasjon har ikke vært Statnetts intensjon. Statnett kan heller ikke se at så er tilfelle. Statnett viser til at Brukerrådet anses som et viktig organ med en spesiell stilling i forhold til Statnett sitt styre. Statnett er imidlertid selv ansvarlig for de valg som tas blant annet når det gjelder utforming av sentralnettstariffen. Statnett mener derfor at det må være tyngden på argumentene fra Brukerrådet som er avgjørende.

NVEs kommentarer og vurderinger

NVE vil i det følgende gi sine kommentarer og vurderinger til de forhold som berører tariffutforming, forhold til gjeldende regelverk og sentralnettstariffen for 2001. NVE vil ikke gi nærmere kommentarer til spørsmål vedrørende Brukerrådets sammensetning og rolle.

Målsetting og bakgrunn for dagens tariffstruktur:

Overføringstariffene skal i første omgang skal legge til rette for en effektiv kraftomsetning gjennom å sikre alle som ønsker det adgang til nettet på like vilkår. Å fremme et effektivt kraftmarked er et av tariffsystemets aller viktigste oppgaver. Et ufravikelig krav i så henseende er at tariffene fastsettes uavhengig av hvem som er formelle parter ved kjøp og salg av kraft.

Punkttariffsystemet sikrer alle adgang til nettet på like vilkår gjennom at en kunde i tilknytningspunktet betaler samme tariff uavhengig av avtaler om kraftsalg/kraftkjøp. Punkttariffsystemet legger således til rette for en effektiv kraftomsetning.

Videre kan det med bakgrunn i energiloven med forarbeider, forskrifter til energiloven m.m avledes følgende overordnede målsetting for overføringstariffene:

- bidra til en samfunnsøkonomisk riktig utnyttelse og bygging av overføringsnett
- sikre netteier kostnadsdekning og gi rimelig avkastning på investert kapital ved effektiv drift
- unngå diskriminering av kunder

Ved utformingen av overføringstariffene må det dermed tas hensyn til effektivitet og fordeling. Målet om effektivitet sikres gjennom tariffen som i størst mulig grad gjenspeiler belastningen på nettet og innebærer at tariffen så langt som mulig bidrar til å fremme en effektiv utnyttelse av eksisterende nett. At overføringstariffen skal sikre netteier kostnadsdekning samt gi en rimelig avkastning ved effektiv drift innebærer at nettets residuale kostnader må fordeles mellom kundene.

Ikke-diskriminerende tariffen er et viktig krav i forhold til målet om å fremme et effektivt kraftmarked, og sikre alle adgang på like vilkår. Ikke-diskriminering er også av betydning i forhold til fordeling av nettets kostnader mellom ulike kundegrupper. Forskjeller i tariffen mellom ulike kunder må fastsettes ut fra objektive kriterier.

Bakgrunnen for dagens tariffstruktur (med variable og faste ledd) tar utgangspunkt i økonomisk teori som sier at samfunnsøkonomisk optimal ressursbruk oppnås ved at prisen på et gode (her kraftoverføring) settes lik marginalkostnaden ved å frembringe gode for konsum. Prinsippet påvirkes ikke av hvorvidt en slik pris gir kostnadsdekning. I de tilfeller hvor marginalkostnaden er lavere enn enhetskostnaden (gjennomsnittskostnaden) må kostnadsdekningsproblemet løses særskilt. Uansett løsning som velges er en målsetting at denne i minst mulig grad påvirker bruken av nettet og på denne måten gir lavest mulig effektivitetstap.

Gjeldende regelverk:

Av § 12-1 i tarifforskriften fremgår det at alle nettselskap er ansvarlige for at det utarbeides overføringstariffer som er punktbaserte etter visse prinsipper. Blant disse prinsippene er at "nettselskapet må ikke diskriminere brukere av nettet", "tariffen bør i størst mulig grad gjenspeile belastningen på nettet" og "tariffene skal gi nettselskapet inntekter til dekning av kostnader innenfor tildelt inntektsramme, kostnader i overliggende nett og lovpålagt enøk".

Videre heter det at tariffen skal bestå av bruksavhengige tariffledd som varierer med kundens løpende uttak eller innmating av energi, og andre tariffledd. Bruksavhengige tariffledd er energiledd (som fastsettes på grunnlag av marginale tapsprosenter i nettet) og kapasitetsledd (som skaper balanse mellom overføringsbehov og overføringskapasitet). Energileddet bør i prinsippet beregnes individuelt for hvert tilknytningspunkt og gjenspeile marginale kostnader som følge innmating eller uttak av kraft i punktet. Energileddet vil dermed reflektere verdien av den systemmessige belastningen som følge av den løpende utvekslingen i punktet. Kapasitetsledd benyttes i dag kun i sentralnettet (i form av områdepriser) og kommer til anvendelse når overføringsbehovet overstiger overføringskapasiteten.

Andre tariffledd har først og fremst som funksjon å sikre netteier kostnadsdekning. I henhold til tarifforskriften skal andre tariffledd bestå av fastledd (fast beløp i avregningsperioden) og tariffledd relatert til målt eller installert effekt. For uttak i sentralnettet skal andre tariffledd fastsettes med utgangspunkt i kundens effektbelastning. Tilsvarende for innmating skal i henhold til forskriften avregnet mengde være kraftverkets tilgjengelige vintereffekt.

Sentralnettstariffen for 2001

Fra 01.01.98 ble det innført punktbaserte energiledd i sentralnettet. Dette innebærer at det er beregnet en egen tapsprosent for hvert enkelt utvekslingspunkt i sentralnettet. Tapsprosentene er positive eller negative, ettersom innmating eller uttak i punktet bidrar til å øke eller redusere overføringstapene i nettet. Tapsprosenten er symmetriske om null, med andre ord har energiledd for innmating og uttak i samme punkt samme absoluttverdi, men motsatt fortegn. Overgangen til punktbaserte energiledd har ført til at den løpende belastningen som innmating og uttak påfører nettet i det enkelte punkt reflekteres i større grad enn tidligere.

Grunnlaget for andre tariffledd blir bestemt av nettets kostnader (gjennom tildelt inntektsramme) fratrukket inntektene fra energiledd. I sentralnettet består andre tariffledd av tilknytnings- og effektledd. Disse er relatert til målt effektbelastning og tilgjengelig vintereffekt for henholdsvis uttak og innmating av kraft. Til tross for at det er like satser for innmating og like satser for uttak reflekterer avregningsgrunnlaget for disse tariffleddene indirekte brukstiden.

Inntektene fra tilknytnings- og effektledd har som hovedformål å sikre Statnett kostnadsdekning. Satsene for tilknytnings- og effektleddene for henholdsvis uttak og innmating angir derfor en fordeling av nettets kostnader mellom uttak og innmating.

Det er NVE sin vurdering at Statnett sin vedtatte sentralnettstariff for 2001 ikke innebærer endringer i prinsippet for avregning av innmating og uttak. Tariffene er fortsatt relatert til henholdsvis tilgjengelig vintereffekt og målt effektbelastning. Harmoniseringen av tariffene målt i øre/kWh har kun betydning for fordelingen av kostnader mellom innmating og uttak.

Verken i st.prp.nr. 100 om omorganiseringen av Statkraft, energilovens forarbeider eller i forskriften er det nedsatt noe prinsipp eller gitt klare føringer og regler for hvordan de faste kostnadene i nettet skal fordeles mellom ulike kunder. Den mest relevante bestemmelsen synes å være energilovforskriftens bestemmelse om at "konsesjonæren ikke må diskriminere brukere av nettet men tilby like tariffen justert for forskjeller i brukstid, leveringskvalitet, m.v." Etter NVEs vurdering kan denne bestemmelsen ikke forstås slik at kostnadene i en konsesjonærs nett skal fordeles prosentvis likt mellom innmating og uttak. En slik fordeling ville for eksempel kunne gi helt urimelige tariffen for produsenter i de fleste distribusjonsnett og regionalnett. Vi vil i denne sammenheng vise til at NVE i tidligere retningslinjer og i nåværende forskrift av 11. mars 1999 har gitt regler om at sentralnettets innmatingstariffer skal være retningsgivende for andre tariffledd ved innmating i regional- og distribusjonsnett. Det er således praktisert en harmonisering av tariffene for innmating mellom de ulike nettnivåene i Norge. Det bør allikevel bemerkes at sentralnettet skiller seg fra regional- og distribusjonsnettene i den forstand at sentralnettet er langt mer balansert i forholdet mellom innmating og uttak enn de underliggende nettnivåene.

Som følge av bestemmelsen om at sentralnettets innmatingstariffer er retningsgivende for innmating i regional- og distribusjonsnett vil fordeling av kostnadene og størrelsen på innmatingstariffen i sentralnettet få konsekvenser for fordeling av kostnader i underliggende nettnivå. NVE vil i den sammenheng vise til at tariffen for innmating i sentralnettet har variert fra 68 kr/kWh i 1992 til 39 kr/kWh i 1998 og ligger for 2001 på 58 kr/kWh. NVE kan ikke se at hensynet til underliggende nett kan tillegges avgjørende vekt i vurdering av fordeling av kostnadene for 2001.

Konklusjon

Statnett har ved fastsetting av sentralnettstariffen for 2001 lagt vekt på forbrukerens høyere krav til leveringskvalitet, harmonisering av innmatingstariffene i Norden og hensynet til effektbalansen. Etter NVEs vurdering er dette relevante hensyn som innenfor rammen av energiloven og gjeldende forskriftsbestemmelser kan tillegges vekt ved fastsetting av kostnadsfordelingen mellom kundegrupper. NVE vil her vise til at kravet om ikke diskriminering i energilovforskriften ikke kan forstås slik at dette kravet tilsier en bestemt kostnadsfordeling mellom innmating og uttak.

NVE har ikke vurdert om den kostnadsfordelingen Statnett har lagt til grunn for 2001 er den mest optimale eller om det er andre hensyn som burde vært tillagt større vekt. Vi vil i denne sammenheng vise til at NVE har startet opp et arbeid for å gjennomgå tarifforskriften med særlig fokus på sentralnettstariffen. I dette arbeidet er alle relevante parter invitert til aktiv deltakelse. Vi finner det naturlig at en i dette arbeidet vurderer i hvilken grad forskriftene nærmere bør ange hvilke forhold som skal tillegges vekt ved kostnadsfordelingen. Utfallet av dette arbeidet vil få betydning for tariffutformingen for 2002.

Ut fra en samlet vurdering finner ikke NVE at det foreligger et faglig grunnlag for å pålegge Statnett å gjøre om styrets vedtak om sentralnettstariffen for 2001. Vi vil imidlertid understreke at denne vurderingen kun gjelder den konkrete tariffutformingen for 2001.

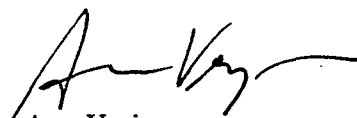
Vedtak

NVE finner ikke grunnlag for å pålegge Statnett å endre den vedtatte sentralnettstariffen for 2001.

Med hilsen

Jan Moen
avdelingsdirektør

Arne Venjum
fung. seksjonssjef

kopi: Olje- og energidepartementet

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

SAK NR. 40

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

RØD KOPI

Peder Tamsberg
Oksfjordhamn

9151 STORSLETT

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

14. 12. 2000

Vår dato:

Vår ref.: NVE 200004086-4 mt/lav

Arkiv: 912-653.3/Nord Troms Kraftlag AS

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Lisbeth Anita Vingås

22 95 91 57

Ulike fastledd i ulike områder

Vi viser til Deres brev av 01.11.00 hvor De har spørsmål angående årsaken til variasjon i fastleddet mellom ulike selskap, og til hvorvidt det er NVE som bestemmer hvor høy tariffen skal være. Vi vil først beskrive for Dem hvordan overføringstariffen blir satt og hvilke faktorer som generelt kan bidra til forskjeller i tariffen mellom ulike selskaper. Til slutt vil vi redegjøre for det spesielle forhold som Nord Troms Kraftlag i brev til NVE av 30.11.00 har oppgitt som hovedårsak til endring i fastleddet fra 1997-1999 i dette konkrete tilfellet.

Når De kjøper strøm betaler De for to ulike produkt. Kraftprisen er den prisen De betaler for strømmen De kjøper, mens overføringstariffen (nettleie) er den prisen De betaler for å få overført/transportert denne strømmen hjem til Deres husholdning gjennom det elektriske nettet. I markedet hvor kraftprisen blir bestemt er det konkurranse, som betyr at De som forbruker selv kan velge hvilken kraftleverandør De ønsker å kjøpe fra. Overføringstariffen er betaling til nettvirksomheten som er karakterisert som et naturlig monopol, noe som blant annet betyr at De ikke har anledning til å velge nettselskap, men er bundet til det selskap som har monopol på levering innenfor området der De bor.

Uten regulering kan en monopolist ta den pris han ønsker, noe som i korte trekk er den økonomiske begrunnelse for offentlig regulering av overføringsmarkedet. Nettvirksomheten blir regulert av NVE gjennom energiloven og tilhørende forskrifter. Hvert år får nettselskapene tildelt en inntektsramme som sier hvor høy inntekten fra nettvirksomheten kan være. Tariffen skal altså dekke kostnader ved overføring i nettet samt gi en rimelig avkastning for nettselskapet. Hvis selskapet henter inn for mye gjennom tariffen i forhold til inntektsrammen, betales dette tilbake til kundene etter nærmere bestemte regler i de påfølgende år. Hvis nettselskapet henter inn for lite i forhold til inntektsrammen har ikke nettselskapet plikt til å hente dette inn fra kundene, men har muligheten til å gjøre det. Hvorvidt selskapet har hatt en mindreinntekt i foregående år kan dermed være en årsak til en økning i tariffen.

Selskapene regner altså ut sin tariff på bakgrunn av budsjetterte kostnader og inntekter for nettvirksomheten. Kostnader ved overføring i nettet vil delvis være bruksavhengige kostnader knyttet til de elektriske tapene i ledningene, og delvis faste bruksuavhengige kapital – og

vedlikeholdskostnader. De bruksavhengige kostnader vil utgjøre omtrent 20-30% av de samlede kostnader ved levering til en husholdning. Resten og dermed den største delen vil være faste og varierer ikke med uttaket. Forskrift om kontroll av nettvirksomheten av 11. mars 1999 gir rammer for hvordan nettselskapene skal utforme overføringstariffen. Nettselskapet er selv ansvarlig for at dette blir gjort i henhold til regelverket. Hvis NVE får informasjon som tyder på at nettselskapets tariffer er i strid med bestemmelsene i regelverket, har NVE rett til å pålegge selskapet å endre sine tariffer. Forskriftens § 13-2 sier at tariffen for husholdningskunder uten effektavregning skal utformes slik at:

- a)...fastleddet dekker kundespesifikke kostnader og en andel av de øvrige faste kostnadene i nettet.*
- b)...energileddet dekker marginale tapkostnader og kan i tillegg dekke en andel av de øvrige kostnader som ikke innkreves gjennom fastleddet.*

Innenfor rammen av denne bestemmelsen har nettselskapene en viss frihet til selv å bestemme fordeling mellom fastledd og energiledd. Dette kan være noe av årsaken til at fastleddet varierer mellom ulike selskap.

Den totale størrelsen på overføringstariffen kan også variere mellom ulike deler av landet og innenfor en region. Mye av forskjellen i tariffen mellom nettselskap kan forklares av topografiske og/eller klimatiske forhold, samt i hvilken grad bebyggelsen er konsentrert eller ikke. Et spredtbygd område vil være mer kostnadskrevende enn et tettbygd område. Felles for disse faktorene er at nettselskapet ikke kan endre dem. I tillegg kan forskjellen i effektivitet i de ulike selskapene også bidra til ulikheter i tariffen. NVE har en modell som regner ut denne effektiviteten.

NVE har akseptert at nettselskapene deler sine kunder inn i ulike kundegrupper basert på typiske og sammenfallende uttaksprofiler, brukstid, og lignende i de ulike gruppene. For lavspenstkunder uten effektmåling har dette gitt seg utslag i at mange elverk har delt kundene sine inn i: husholdningskunder, fritidsboliger og næringskunder. Hvordan inndeling nettselskapene har i kundegrupper, samt hvordan de har fordelt tariffen på de ulike kundegruppene kan ha betydning for størrelsen på tariffen.

Fra 1993 ble det stilt krav til at nettselskapene skulle føre regnskap etter regnskapslovens prinsipper. I denne anledning ble dagens bokførte verdier beregnet i de enkelte selskapene. Nord Troms Kraftlag sendte en søknad til NVE om oppjustering av nettkapitalen fordi bokført verdi var satt for lavt. Dette ble kontrollert av NVE og i et vedtak gjort 03.08.98 fikk Nord Troms Kraftlag innvilget denne søknaden. Uten oppjustering av nettkapitalen til riktig verdi er det lite sannsynlig at Nord Troms Kraftlag, med den inntektsramme de da hadde fått, har kunnet drive og vedlikeholde nettet på en forsvarlig måte over tid. I brev til NVE av 30.11.00 skriver Nord Troms Kraftlag at endringen i tariffen i denne aktuelle saken er blitt gjort for å kompensere for oppskrivning av nettkapitalen. Endringen er tatt over flere år for å slippe en større økning i 1999. Nord Troms opplyser videre at det i tariffen for 2001 ikke vil komme en ytterligere økning i fastleddet og at energileddet vil bli satt noe ned.

Konklusjon

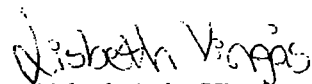
Hovedårsaken til økningen i tariffen i denne konkrete saken er at Nord Troms Kraftlag har oppjustert sin nettkapital. Oppjustering av nettkapitalen er godtatt gjennom vedtak gjort av NVE per 03.08.98.

På bakgrunn av den informasjon NVE har mottatt i denne saken, finner ikke NVE at endring i overføringstariffen hos Nord Troms Kraftlag er i strid med gjeldene regelverk.

Med hilsen

Jon Sagen
seksjonssjef

Lisbeth Anita Vingås
førstekonsulent

Kopi: Nord Troms Kraftlag AS
Bjørkløysvingen 3/7
9086 SØRKJOSEN

Denne serien utgis av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Utgitt i Dokumentserien i 2001

- Nr. 1 Turid-Anne Drageset: Flomberegning for Jostedøla (076.Z). Flomsonekartprosjektet (42 s.)
- Nr. 2 Hilleborg K. Sorteberg: Operasjonell snøinformasjon (40 s.)
- Nr. 3 Ola Kjeldsen (red.): Sikkerhet ved hydrologisk arbeid (61 s.)
- Nr. 4 Erik Holmqvist: Flomberegning for Hornindalsvassdraget. Flomsonekartprosjektet (19 s.)
- Nr. 5 Lars Evan Pettersson: Flomberegning for Nea-Nidelvvassdraget. Flomsonekartprosjektet (26 s.)
- Nr. 6 Inger Sætrang: Statistikk over tariffer i regional- og distribusjonsnettet 2001 (54 s.)
- Nr. 7 Trond Taugbøl, Jan Henning L'Abée-Lund: Physical habitat restoration in canalised watercourses – possibilities and constraints (90 s.)
- Nr. 8 Turid-Anne Drageset: Flomsonekartprosjektet. Flomberegning for Drammenselva (012.Z) (29 s.)
- Nr. 9 Inger Sætrang: Oversikt over vedtak og utvalgte saker. Tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2000 (16 s.)